

स्कंदपुराण अध्याय १

- SP0010011 नमः परमदेवाय त्रैगुण्याविजितात्मने ।
SP0010012 सर्वतो योगरूपाय संसारात्मावहेतवे ॥
SP0010021 स्थितिसंरोधसर्गाणां हेतवेऽन्तःप्रसारिणे ।
SP0010022 षड्विंशाय प्रधानाय महादेवाय धीमते ॥
SP0010031 प्रजापतेर्महाक्षेत्रे गण्डाकालिन्दिसंगमे ।
SP0010032 प्रयागे परमे पुण्ये ब्रह्मणो लोकवर्त्मनि ॥
SP0010041 मुनयः संशितात्मानस्तपसा क्षीणकल्मषाः ।
SP0010042 तीर्थसंस्नानार्थाय पौर्णमास्यां कृताह्निकाः ॥
SP0010051 पौराणिकमपश्यन्त सूतं सत्यपरायणम् ।
SP0010052 स्नात्वा तस्मिन्महातीर्थे प्राणामार्थमुपागतम् ॥
SP0010061 दृष्ट्वा ते सूतमायान्तमृषयो हृष्टमानसाः ।
SP0010062 आशास्यासनसंवेशं तद्योग्यं समकल्पयन् ॥
SP0010071 स प्राणम्य च तान्सर्वान्सूतस्तामुनिपुंगवान् ।
SP0010072 प्रदत्तमासनं भेजे सर्वधर्मसमन्वितः ॥
SP0010081 तमासीनमपृच्छन्त मुनयस्तपसैधिताः ।
SP0010082 ब्रह्मसत्त्वे पुरा साधो नैमिशारण्यवासिनाम् ॥
SP0010091 कथितं भास्ताप्यानां पुराणं च परं त्वया ।
SP0010092 तेन नः प्रतिभासि त्वं साक्षात्सत्यवतीसुतः ॥
SP0010101 सर्वागमपरार्थज्ञः सत्यधर्मपरायणः ।
SP0010102 द्विजपूजारतो नित्यं तेन पृच्छां त्वमर्हसि ॥
SP0010111 भास्ताप्यानसदृशं पुराणाद्यद्विशिष्यते ।
SP0010112 तत्त्वा पृच्छाम वै जन्म कार्तिकेयस्य धीमतः ॥
SP0010121 एमे हि मुनयः सर्वे त्वदुपास्तिपरायणाः ।
SP0010122 स्कन्दसंभवशुश्रूषासंज्ञातौत्सुक्यमानसाः ॥

- SP0010131 अेवमुक्तस्तदा सूतः संसिद्धैर्मुनिपुंगवैः ।
- SP0010132 प्रोवायेदं मुनीन्सर्वान्वयो भूतार्थवाचकम् ॥
- SP0010141 शृणुध्वं मुनयः सर्वे कार्तिकेयस्य सम्भवम् ।
- SP0010142 ब्रह्माण्यत्वं समाहात्म्यं वीर्यं च त्रिदशाधिकम् ॥
- SP0010151 मुमुक्षया परं स्थानं याते शुक्रमहात्मनि ।
- SP0010152 सुतशोकाभिसंतप्तो व्यासस्त्र्यम्बकमैक्षत ॥
- SP0010161 दृष्ट्वैव स महेशानं व्यासोऽभूद्विगतव्यथः ।
- SP0010162 विचरन्स तदा लोकान्मुनिः सत्यवतीसुतः ॥
- SP0010171 मेरुशृण्णोऽथ दृशे ब्रह्मणः सुतमग्रजम् ।
- SP0010172 सनत्कुमारं वरदं योगैश्वर्यसमन्वितम् ॥
- SP0010181 विमाने रविसंकाशे तिष्ठन्तमनलप्रभम् ।
- SP0010182 मुनिभिर्योगसंसिद्धैस्तपोयुक्तैर्महात्मभिः ॥
- SP0010191 वेदवेदाश्चातत्वज्ञैः सर्वधर्मागमान्वितैः ।
- SP0010192 सकलावाप्तविधैस्तु चतुर्वक्त्रमिवावृतम् ॥
- SP0010201 दृष्ट्वा तं सुमहात्मानं व्यासो मुनिमथास्थितम् ।
- SP0010202 ववन्दे परया भक्त्या साक्षादिव पितामहम् ॥
- SP0010211 ब्रह्मसूनुरथ व्यासं समायातं महौजसम् ।
- SP0010212 परिष्वज्य परं प्रेम्णा प्रोवाच वचनं शुभम् ॥
- SP0010221 दृष्ट्या त्वमसि धर्मज्ञ प्रसादात्पारमेश्वरात् ।
- SP0010222 अपेतशोकः सम्प्राप्तः पृच्छस्व प्रवदाम्यहम् ॥
- SP0010231 श्रुत्वाथ वचनं सूनोर्ब्रह्मणो मुनिपुंगवः ।
- SP0010232 उदमाह वयो विप्राश्चिरं यद्दृष्टये स्थितम् ॥
- SP0010241 कुमारस्य कथं जन्म कार्तिकेयस्य धीमतः ।
- SP0010242 किंनिमित्तं कुतो वास्य उष्णाम्येतद्धि वेदितुम् ॥
- SP0010251 कथं रुद्रसुतश्चासौ वह्निगश्चासुतः कथम् ।
- SP0010252 उभायास्तनयश्चैव स्वाहायाश्च कथं पुनः ।

SP0010253 सुपाण्याश्चाथ मात. षां कृत्तिकानां कथं च सः ॥
SP0010261 कश्चासौ पूर्वमुत्पन्नः किंतपाः कश्च विक्रमः ।
SP0010262 भूतसंमोहनं ह्येतत्कथयस्व यथातथम् ॥
SP0010270 सूत उवाच ।
SP0010271 એવં સ પૃષ્ઠસ્તેજસ્વી બ્રહ્મણઃ પુત્રસત્તમઃ ।
SP0010272 ઉવાચ સર્વં સર્વજ્ઞો વ્યાસાયાક્ષિષ્ટકારિણો ।
SP0010273 તચ્છૃણુધ્વં યથાતત્વં કીર્ત્યમાનં મયાનધાઃ ॥
SP0019999 ઇતિ સ્કન્દપુરાણે પ્રથમોઽધ્યાયઃ ॥

સ્કન્દપુરાણ અધ્યાય ૨

SP0020010 સનત્કુમાર ઉવાચ ।
SP0020011 પ્રપદ્યે દેવમીશાનં સર્વજ્ઞમપરાજિતમ ।
SP0020012 મહાદેવં મહાત્માનં વિશ્વસ્ય જગતઃ પતિમ ॥
SP0020021 શક્તિરપ્રતિધા યસ્ય ઐશ્વર્યં ચૈવ સર્વશઃ ।
SP0020022 સ્વામિત્વં ચ વિભુત્વં ચ સ્વકૃતાનિ પ્રચક્ષતે ॥
SP0020031 તસ્મૈ દેવાય સોમાય પ્રણમ્ય પ્રયતઃ શુચિઃ ।
SP0020032 પુરાણાખ્યાનજિજ્ઞાસોર્વક્ષયે સ્કન્દોલ્લવં શુભમ ॥
SP0020041 દેહાવતારો દેવસ્ય રુદ્રસ્ય પરમાત્મનઃ ।
SP0020042 પ્રાજાપત્યાભિષેકશ્ચ હરણં શિરસસ્તથા ॥
SP0020051 દર્શનં ષટ્કુલીયાનાં ચક્રસ્ય ચ વિસર્જનમ ।
SP0020052 નૈમિશસ્યોલ્લવશ્ચૈવ સત્ત્વસ્ય ચ સમાપનમ ॥
SP0020061 બ્રહ્મણશ્ચાગમસ્તત્ર તપસશ્ચરણં તથા ।
SP0020062 શર્વસ્ય દર્શનં ચૈવ દેવ્યાશ્ચૈવ સમુલ્લવઃ ॥
SP0020071 સત્યા વિવાદશ્ચ તથા દક્ષશાપસ્તથૈવ ચ ।
SP0020072 મેનાયાં ચ યથોત્પત્તિર્યથા દેવ્યાઃ સ્વયંવરમ ॥
SP0020081 દેવાનાં વરદાનં ચ વસિષ્ઠસ્ય ચ ધીમતઃ ।
SP0020082 પરાશસ્ય ચોત્પત્તિર્વ્યાસસ્ય ચ મહાત્મનઃ ॥

- SP0020091 वसिष्ठकौशिकाभ्यां च वैरोद्धवसमापनम् ।
 SP0020092 वाराणस्याश्च शून्यत्वं क्षेत्रमाहात्म्यवर्णनम् ॥
 SP0020101 रुद्रस्य यात्र सांनिध्यं नन्दिनश्चाप्यनुग्रहः ।
 SP0020102 गाणानां दर्शनं चैव कथनं चाप्यशेषतः ॥
 SP0020111 कालीव्याहरणं चैव तपश्चरणमेव च ।
 SP0020112 सोमनन्दिसमाप्यानं वरदानं तथैव च ॥
 SP0020121 गौरीत्वं पुत्रलभश्च देव्या उत्पत्तिरेव च ।
 SP0020122 कौशिक्या भूतमातृत्वं सिंहश्च रथिनस्तथा ॥
 SP0020131 गौर्याश्च निलयो विन्ध्ये विन्ध्यसूर्यसमागमः ।
 SP0020132 अगस्त्यस्य च माहात्म्यं वधः सुन्दनिसुन्दयोः ॥
 SP0020141 निसुम्भसुम्भनिर्याणं महिषस्य वधस्तथा ।
 SP0020142 अम्बिकेश्च कौशिक्या वरदानमथापि च ॥
 SP0020151 अन्धकस्य तथोत्पत्तिः पृथिव्याश्चैव बन्धनम् ।
 SP0020152 हिरण्याक्षवधश्चैव हिरण्यकशिपोस्तथा ॥
 SP0020161 बलिसंयमनं चैव देव्याः समयमेव च ।
 SP0020162 देवानां गमनं चैव अग्नेर्दूतत्वमेव च ॥
 SP0020171 देवानां वरदानं च शुक्रस्य च विसर्जनम् ।
 SP0020172 सुतस्य च तथोत्पत्तिर्देव्याश्चान्धकदर्शनम् ॥
 SP0020181 शैलादिदैत्यसंमर्दो देव्याश्च शतरूपता ।
 SP0020182 आर्यावरप्रदानं च शैलादिस्तवमेव च ॥
 SP0020191 देवस्यागमनं चैव वृत्तस्य कथनं तथा ।
 SP0020192 पतिव्रतायाश्चाप्यानं गुरुशुश्रूषणस्य च ॥
 SP0020201 आप्यानं पच्यूडायास्तेजसश्चाप्यधृष्यता ।
 SP0020202 दूतस्यागमनं चैव संवादोऽथ विसर्जनम् ॥
 SP0020211 अन्धकासुरसंवादो मन्दरागमनं तथा ।
 SP0020212 गाणानामागमश्चैव संप्यानश्चवर्णं तथा ॥

- SP0020221 निग्रहश्चान्यकस्याथ युद्धेन महता तथा ।
 SP0020222 शरीरार्धप्रदानं च अशोकसुतसंग्रहः ॥
 SP0020231 भस्मसोमोद्भवश्चैव श्मशानवसतिस्तथा ।
 SP0020232 रुद्रस्य नीलकण्ठत्वं तथायतनवर्णनम् ॥
 SP0020241 उत्पत्तिर्यक्षराजस्य कुबेरस्य च धीमतः ।
 SP0020242 निग्रहो (भुजगेन्द्राणां शिखरस्य च पातनम् ॥
 SP0020251 त्रैलोक्यस्य सशकस्य वशीकरणमेव च ।
 SP0020252 देवसेनाप्रदानं च सेनापत्याभिषेचनम् ॥
 SP0020261 नारदस्यागमश्चैव तारकप्रेषितस्य ह ।
 SP0020262 वधश्च तारकस्योग्रो यात्रा (भद्रवटस्य च ॥
 SP0020271 महिषस्य वधश्चैव कौयस्य च निर्बर्हणम् ।
 SP0020272 शक्तेरुद्धरणं चैव तारकस्य वधः शुभः ॥
 SP0020281 देवासुरभयोत्पत्तिस्त्रैपुरं युद्धमेव च ।
 SP0020282 प्रह्लादविग्रहश्चैव कृतध्माप्यानमेव च ।
 SP0020283 महाभाग्यं ब्राह्मणानां विस्तरेण प्रकीर्त्यते ॥
 SP0020291 अतश्ज्ञात्वा यथावद्धि कुमारानुचरो भवेत् ।
 SP0020292 बलवान्मतिसम्पन्नः पुत्रं चाप्नोति संमतम् ॥
 SP0029999 एति स्कन्दपुराणे द्वितीयोऽध्यायः ॥

स्कन्दपुराण अध्याय 3

- SP0030010 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0030011 शृणुष्वेमां कथां दिव्यां सर्वपापप्रणाशनीम् ।
 SP0030012 कथ्यमानां मया चित्रां बह्वर्थां श्रुतिसंमिताम् ।
 SP0030013 यां श्रुत्वा पापकर्मापि गच्छेच्च परमां गतिम् ॥
 SP0030021 न नास्तिकाश्रद्धधाने शठे चापि कथंचन ।
 SP0030022 एमां कथामनुब्रूयात्तथा चासूयके नरे ॥
 SP0030031 एतं पुत्राय शिष्याय धार्मिकायानसूयवे ।

- SP0030032 कथनीयं महाब्रह्मदेवभक्त्याय वा भवेत् ।
- SP0030033 कुमारभक्त्याय तथा श्रद्धायानाय चैव हि ॥
- SP0030041 पुरा ब्रह्मा प्रजाध्यक्षः अण्डेऽस्मिन्सम्प्रसूयते ।
- SP0030042 सोऽज्ञानात्पितरं ब्रह्मा न वेद तमसावृतः ॥
- SP0030051 अहमेक एति ज्ञात्वा सर्वा/ल्लोकानवैक्षत ।
- SP0030052 न आपश्यत् तत्रान्यं तपोयोगबलान्वितः ॥
- SP0030061 पुत्र पुत्रेति चाप्युक्तो ब्रह्मा शर्वेण धीमता ।
- SP0030062 प्रणतः प्राञ्जलिर्भूत्वा तमेव शरणं गतः ॥
- SP0030071 स दत्त्वा ब्रह्मणो शम्भुः स्रष्टृत्वं ज्ञानसंहितम् ।
- SP0030072 विभुत्वं चैव लोकानामन्तर्धे परमेश्वरः ॥
- SP0030081 तदेषोपनिषत्प्रोक्ता मया व्यास सनातना ।
- SP0030082 यां श्रुत्वा योगिनो ध्यानात्प्रपद्यन्ते महेश्वरम् ॥
- SP0030091 ब्रह्मं च यो विदधे पुत्रमग्रे ज्ञानं च यः प्रहिणोति स्म तस्मै
- SP0030092 तमात्मस्थं येऽनुपश्यन्ति धीरास्तेषां शान्तिः शाश्वती नेतरेषु
- SP0030101 स व्यास पितरं दृष्ट्वा स्वदीप्त्या परया युतम् ।
- SP0030102 पुत्रकामः प्रजाहेतोस्तपस्तीव्रं चकार ह ॥
- SP0030111 महता योगतपसा युक्तस्य सुमहात्मनः ।
- SP0030112 अचिरेणैव कालेन पिता सम्प्रतुतोष ह ॥
- SP0030121 दर्शनं आगमत्तस्य वरदोऽस्मीत्युवाच ह ।
- SP0030122 स तुष्टाव नतो भूत्वा कृत्वा शिरसि प्राञ्जलिम् ॥
- SP0030131 नमः परमदेवाय देवानामपि वेधसे ।
- SP0030132 स्रष्ट्रे वै लोकतन्त्राय ब्रह्मणः पतये नमः ॥
- SP0030141 अकस्मै शक्तियुक्ताय अशक्तिरहिताय च ।
- SP0030142 अनन्तायाप्रमेयाय इन्द्रियाविषयाय च ॥
- SP0030151 व्यापिने व्याप्तपूर्वाय अधिष्ठात्रे प्रचोदिने ।
- SP0030152 कृतप्रचेतनायैव तत्त्वविन्यासकारिणे ॥

- SP0030161 प्रधानयोऽकायैव गुणिनां शान्तिदाय च ।
 SP0030162 दृष्टिदाय च सर्वेषां स्वयं वै दर्शनाय च ॥
 SP0030171 विषयग्राहिणे चैव नियमस्य च कारिणे ।
 SP0030172 मनसः करणानां च तत्रैव नियमस्य च ॥
 SP0030181 भूतानां गुणकर्त्रे च शक्तिदाय तथैव च ।
 SP0030182 कर्त्रे ह्यण्डस्य मह्यं च अचिन्त्यायाग्रजाय च ।
 SP0030183 अप्रमेय पितर्नित्यं प्रीतो नो दिश शक्वरीम ॥
 SP0030191 तस्यैवं स्तुवतो व्यास देवदेवो महेश्वरः ।
 SP0030192 तुष्टोऽब्रवीत्स्वयं पुत्रं ब्रह्माणं प्रणतं तथा ॥
 SP0030201 यस्मात्ते विदितं वत्स सूक्ष्ममेतन्महाद्युते ।
 SP0030202 तस्माद्ब्रह्मेति लोकेषु नाम्ना ज्यातिं गमिष्यसि ॥
 SP0030211 यस्माञ्चाहं पितेत्युक्तस्त्वया बुद्धिमतां वर ।
 SP0030212 तस्मात्पितामहत्वं ते लोके ज्यातिं गमिष्यति ॥
 SP0030221 प्रजार्थं यच्च ते तप्तं तप उग्रं सुदृश्चरम ।
 SP0030222 तस्मात्प्रजापतित्वं ते दद्यामि प्रयतात्मने ॥
 SP0030231 अेवमुक्त्वा स देवेशो मूर्तिमत्योऽसृजस्त्रियः ।
 SP0030232 यास्ताः प्रकृतयस्त्वष्टौ विशेषाश्चेन्द्रियैः सह ।
 SP0030233 भावाश्च सर्वे ते देवमुपतस्थुः स्वर्गपिणः ॥
 SP0030241 तान्नुवाच ततो देवः पतिर्युक्तः स्वतेजसा ।
 SP0030242 अेतमद्यामिषेकेण सम्पादयत मा चिरम ॥
 SP0030251 तामिः स्वं स्वं समादाय भावं दिव्यमदर्कितम ।
 SP0030252 अमिषिक्तो ब्रह्मवेति प्रजापतिरतिद्युतिः ॥
 SP0030261 तत्रैवं योगिनः सूक्ष्मं दृष्ट्वा दिव्येन चक्षुषा ।
 SP0030262 पुराणं योगतत्त्वज्ञा गायन्ति त्रिगुणान्वितम ॥
 SP0030271 रुद्रः स्रष्टा हि सर्वेषां भूतानां तव च प्रभो ।
 SP0030272 अस्मात्मिश्च भवान्सार्धं जगतः सम्प्रवर्तकः ॥

SP0030281 स देवस्तोषितः सम्यक्परमैश्वर्ययोगधृक् ।
SP0030282 ब्रह्माण्णमग्रं पुत्रं प्राजापत्येऽभ्यषेचयत् ॥
SP0030291 यः कृत्वा बहुविधमार्गयोगयुक्तं तत्त्वाभ्यं जगद्विदमादराद्युयो
SP0030292 देवानां परममनन्तयोगयुक्तं मायाभिस्त्रिभुवनमन्धमप्रसादम
SP0030301 सर्वेषां मनसि सदावतिष्ठमानो जानानः शुभमशुभं च भूतन
SP0030302 तं देवं प्रमथपतिं प्राणम्य भक्त्या नित्यं वै शरणमुपैमि सूक्ष्
SP0039999 छति स्कन्दपुराणे तृतीयोऽध्यायः ॥

स्कन्दपुराण अध्याय ४

SP0040010 सनत्कुमार उवाच ।
SP0040011 प्राजापत्यं ततो लब्ध्वा प्रजाः स्रष्टुं प्रचक्रमे ।
SP0040012 प्रजास्ताः सृज्यमानाश्च न विवर्धन्ति तस्य ह ॥
SP0040021 स कुर्वाणस्तथा सृष्टिं शक्तिहीनः पितामहः ।
SP0040022 सृष्ट्यर्थं भूय अवाच तपश्चर्तुं प्रचक्रमे ॥
SP0040031 सृष्टिहेतोस्तपस्तस्य ज्ञात्वा त्रिभुवनेश्वरः ।
SP0040032 तेजसा जगदाविश्य आजगाम तदन्तिकम् ।
SP0040033 स्रष्टा तस्य जगन्नाथोऽदर्शयत्स्वतनौ जगत् ॥
SP0040041 स्वयमागत्य देवेशो महाभूतपतिर्हरः ।
SP0040042 व्याप्येव हि जगत्कृत्स्नं परमेश स्वतेजसा ।
SP0040043 शम्भुः प्राह वरं वत्स याचस्वेति पितामहम् ॥
SP0040051 तं ब्रह्मा लोकसृष्ट्यर्थं पुत्रस्त्वं मनसाब्रवीत् ।
SP0040052 स ज्ञात्वा तस्य संकल्पं ब्रह्माणः परमेश्वरः ।
SP0040053 मूढोऽयमिति संचिन्त्य प्रोवाच वरहः स्वयम् ॥
SP0040061 आगतं पितरं मा त्वं यस्मात्पुत्रं समीहसे ।
SP0040062 मन्मूर्तिस्तनयस्तस्माद्दविष्यति ममाज्ञया ॥
SP0040071 स च ते पुत्रतां यात्वा मदीयो गणनायकः ।
SP0040072 रुद्रो विग्रह्वात्मृत्वा मूढ त्वां विनयिष्यति ॥

- SP0040081 सर्वविद्याधिपत्यं च योगानां चैव सर्वशः ।
 SP0040082 बलस्याधिपतित्वं च अस्त्राणां च प्रयोक्तृता ॥
 SP0040091 मया दत्तानि तस्याशु उपस्थास्यन्ति सर्वशः ।
 SP0040092 धनुः पिनाकं शूलं च ञ्द्रं परशुरेव च ॥
 SP0040101 क्माण्डलुस्तथा दण्डः अस्त्रं पाशुपतं तथा ।
 SP0040102 संवर्तकाशनिश्चैव चक्रं च प्रतिसर्गिकम् ।
 SP0040103 एवं सर्वर्द्धिसम्पन्नः सुतस्ते स भविष्यति ॥
 SP0040111 अवेमुक्त्वा गते तस्मिन्नन्तर्धानं महात्मनि ।
 SP0040112 ब्रह्मा चक्रे तदा चेष्टिं पुत्रकामः प्रजापतिः ॥
 SP0040121 स जुह्वन्मसंयुक्तः प्रतिघातसमन्वितः ।
 SP0040122 समिधुक्तेन हस्तेन ललाटं प्रममार्ज ह ॥
 SP0040131 समित्संयोगजस्तस्य स्वेदबिन्दुर्ललाटजः ।
 SP0040132 पपात ज्वलने तस्मिन्द्विगुणं तस्य तेजसा ॥
 SP0040141 तद्धि माहेश्वरं तेजः संधितं ब्रह्मणि श्रुतम् ।
 SP0040142 प्रेरितं देवदेवेन निपपात हविर्भुजि ॥
 SP0040151 क्षणे तस्मिन्महेशेन स्मृत्वा तं वरमुत्तमम् ।
 SP0040152 प्रेषितो गाणपो रुद्रः सद्ये अवाभवत्तदा ॥
 SP0040161 तस्य संस्वेदजं तेजः पूर्वं ज्वलनयोजितम् ।
 SP0040162 भूत्वा लोहितमाश्वेव पुनर्नीलमभूत्तदा ॥
 SP0040171 नीललोहितं धत्येव तेनासावभवत्प्रभुः ।
 SP0040172 अक्षो दशभुजः श्रीमान्ब्रह्माणं छादयन्निव ॥
 SP0040181 शर्वाद्यैर्नामिर्ब्रह्मा तनूभिश्च जलादिभिः ।
 SP0040182 स्तुत्वा तं सर्वगं देवं नीललोहितमव्ययम् ॥
 SP0040191 ज्ञात्वा सर्वसृजं पश्चान्महाभूतप्रतिष्ठितम् ।
 SP0040192 असृजद्विविधास्त्वन्याः प्रजाः स जगति प्रभुः ॥
 SP0040201 सोऽपि योगं समास्थाय ऐश्वर्येण समन्वितः ।

- SP0040202 लोकान्सर्वासमाविश्य धारयामास सर्वदा ॥
- SP0040211 ब्रह्मणोऽपि ततः पुत्रा दक्षधर्मादयः शुभाः ।
- SP0040212 असृजन्त प्रजाः सर्वा देवमानुषसंकुलाः ॥
- SP0040221 अथ कालेन महता कल्पेऽतीते पुनः पुनः ।
- SP0040222 प्रजा धारयतो योगादस्मिन्कल्प उपस्थिते ॥
- SP0040231 प्रतिष्ठितायां वार्तायां प्रवृत्ते वृष्टिसर्जने ।
- SP0040232 प्रजासु च विवृद्धासु प्रयागे यजतश्च ह ॥
- SP0040241 ब्रह्मणः षट्कुलीयास्ते ऋषयः संशितव्रताः ।
- SP0040242 मरीचयोऽत्रयश्चैव वसिष्ठाः कतवस्तथा ॥
- SP0040251 मृगवोऽशिष्णारसश्चैव तपसा दग्धकिल्बिषाः ।
- SP0040252 त्रिभुर्ब्रह्माणमभ्येत्य सहिताः कर्मणोऽन्तरे ॥
- SP0040261 भगवन्नन्धकारेण महता स्मः समावृताः ।
- SP0040262 जिन्ना विवदमानाश्च न च पश्याम यत्परम ॥
- SP0040271 अतं नः संशयं देव त्रिरं हृदि समास्थितम् ।
- SP0040272 त्वं हि वेत्य यथातत्त्वं कारणं परमं हि नः ॥
- SP0040281 किं परं सर्वभूतानां बलीयश्चापि सर्वतः ।
- SP0040282 केन चाधिष्ठितं विश्वं को नित्यः कश्च शाश्वतः ॥
- SP0040291 कः स्रष्टा सर्वभूतानां प्रकृतेश्च प्रवर्तकः ।
- SP0040292 कोऽस्मान्सर्वेषु कार्येषु प्रयुनक्ति महामनाः ॥
- SP0040301 कस्य भूतानि वश्यानि कः सर्वविनियोजकः ।
- SP0040302 कथं पश्येम तं चैव अतन्नः शंस सर्वशः ॥
- SP0040311 अेवमुक्तस्ततो ब्रह्मा सर्वेषामेव संनिधौ ।
- SP0040312 देवानां च ऋषीणां च गन्धर्वोरगरक्षसाम ॥
- SP0040321 यक्षाणामसुराणां च ये च कुत्र प्रवर्तकाः ।
- SP0040322 पक्षिणां सपिशाचानां ये चान्ये तत्समीपगाः ।
- SP0040323 उत्थाय प्राजलिः प्राह रुद्रेति त्रिः प्लुतं वचः ॥

- SP0040331 स चापि तपसा शक्यो द्रष्टुं नान्येन केनचित् ।
 SP0040332 स स्रष्टा सर्वभूतानां बलवांस्तन्मयं जगत् ।
 SP0040333 तस्य वश्यानि भूतानि तेनेदं धार्यते जगत् ॥
 SP0040341 ततस्ते सर्वलोकेशा नमश्चक्रुर्महात्मने ॥
 SP0040350 ऋषय उच्युः ।
 SP0040351 किं तन्महत्तपो देव येन दृश्येत स प्रभुः ।
 SP0040352 तन्नो वदस्व देवेश वरदं चाभिधत्स्व नः ॥
 SP0040360 पितामह उवाच ।
 SP0040361 सत्त्वं महत्समासध्वं वाशम्नोदोषवर्जिताः ।
 SP0040362 देशं च वः प्रवक्ष्यामि यस्मिन्देशे चरिष्यथ ॥
 SP0040371 ततो मनोमयं यदं स सृष्ट्वा तानुवाच ह ।
 SP0040372 क्षिप्तमेतन्मया यक्रमनुव्रजत मा चिरम् ॥
 SP0040381 यत्रास्य नेमिः शीर्येत स देशस्तपसः शुभः ।
 SP0040382 ततो मुमोच तच्चक्रं ते च तत्समनुव्रजन् ॥
 SP0040391 तस्य वै व्रजतः क्षिप्रं यत्र नेमिरशीर्यत ।
 SP0040392 नैमिशं तस्मृतं नाम्ना पुण्यं सर्वत्र पूजितम् ॥
 SP0040401 तत्पूजितं देवमनुष्यसिद्धै रक्षोभिरुग्रैरुग्रैश्च दिव्यैः ।
 SP0040402 यक्षैः सगन्धर्वपिशाचसंधैः सर्वाप्सरोग्निश्च दितेः सुतैश्च ॥
 SP0040411 विप्रैश्च दान्तैः शमयोगयुक्तैस्तीर्थैश्च सर्वैरपि चावनीध्रैः ।
 SP0040412 गन्धर्वविद्याधरचारणैश्च साध्यैश्च विश्वैः पितृभिः स्तुतं च ॥
 SP0049999 एति स्कन्दपुराणे चतुर्थोऽध्यायः ॥

स्कन्दपुराण अध्याय ५

- SP0050010 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0050011 तन्नैमिशं समासाद्य ऋषयो दीप्ततेजसः ।
 SP0050012 दिव्यं सत्त्वं समासन्त महद्दर्शसहस्रिकम् ॥
 SP0050021 अेकाग्रमनसः सर्वे निर्ममा ह्यनहंकृताः ।

- SP0050022 ध्यायन्तो नित्यमीशेशं सदास्तनयाग्नेयः ॥
- SP0050031 तन्निष्ठास्तत्पराः सर्वे तद्युक्तास्तदपाश्रयाः ।
- SP0050032 सर्वक्रियाः प्रकुर्वाणास्तमेव मनसा गताः ॥
- SP0050041 तेषां तं भावमालक्ष्य मातरिश्वा महत्तपाः ।
- SP0050042 सर्वप्राणिचरः श्रीमान्सर्वभूतप्रवर्तकः ।
- SP0050043 ददौ स इपी भगवान्दर्शनं सन्निष्ठां शुभः ॥
- SP0050051 तं ते दृष्ट्वार्चयित्वा च मातरिश्वानभव्ययम ।
- SP0050052 आसीनमासने पुण्ये ऋषयः संशितव्रताः ।
- SP0050053 पप्रच्छुरुद्धवं कृत्स्नं जगतः प्रलयं तथा ॥
- SP0050061 स्थितिं च कृत्स्नां वंशांश्च युगमन्वन्तराणि च ।
- SP0050062 वंशानुचरितं कृत्स्नं दिव्यमानं तथैव च ॥
- SP0050071 अष्टानां देवयोनीनामुत्पत्तिं प्रलयं तथा ।
- SP0050072 पितृसर्गं तथाशेषं ब्रह्मणो मानमेव च ॥
- SP0050081 चन्द्रादित्यगतिं सर्वां ताराग्रहगतिं तथा ।
- SP0050082 स्थितिं सर्वेश्वराणां च द्वीपधर्ममशेषतः ।
- SP0050083 वार्णाश्रमव्यवस्थानं यज्ञानां च प्रवर्तनम ॥
- SP0050091 अतस्सर्वमशेषेण कथयामास स प्रभुः ।
- SP0050092 दिव्यं वर्षसङ्ख्यं च तेषां तदभियात्तथा ॥
- SP0050101 अथ दिव्येन रूपेण सामवाग्दृशिष्मरीक्षाणा ।
- SP0050102 यजुर्धर्माथर्वशिराः शण्डजिह्वा शुभा सती ॥
- SP0050111 न्यायश्रोत्रा निरुक्तत्वगृक्पादपदगामिनी ।
- SP0050112 कालबाहूर्वर्षकरा दिवसाशुगुलिधारिणी ॥
- SP0050121 कलादितिः पर्वत्तिश्च मासैः करुरुहैस्तथा ।
- SP0050122 कल्पसाधारणा दिव्या शिक्षाविद्योन्नतस्तनी ॥
- SP0050131 छन्दोविनितिमध्या च भीमांसानात्तिरेव च ।
- SP0050132 पुराणविस्तीर्णकटिर्धर्मशास्त्रमनोरथा ॥

- SP0050141 आश्रमोर्ध्वर्षाजानुर्यज्ञगुल्का इलाशङ्गुलिः ।
- SP0050142 लोकवेदशरीरा च रोममिच्छान्तसैः शुभैः ॥
- SP0050151 श्रद्धाशुभाचारवस्त्रा योगधर्माभिभाषिणी ।
- SP0050152 वेदीमध्याद्धिनिःसृत्य प्रवृत्ता परमात्मसा ॥
- SP0050161 तस्यान्तेऽवमृथे प्लुत्य वायुना सह संगताः ।
- SP0050162 तामपृच्छन्त का न्वेषा वायुं देवं महाधियम ॥
- SP0050171 उवाच स महातेजा ऋषीन्धर्मानुभाविताम् ।
- SP0050172 शुद्धाः स्थ तपसा सर्वे महान्धर्मश्च वः कृतः ॥
- SP0050181 यस्मादियं नदी पुण्या ब्रह्मलोकादिहागता ।
- SP0050182 एयं सरस्वती नाम ब्रह्मलोकविभूषणा ॥
- SP0050191 प्रथमं मर्त्यलोकेऽस्मिन्धुष्मत्सिद्ध्यर्थमागता ।
- SP0050192 नास्याः पुण्यतमा काचित्त्रिषु लोकेषु विद्यते ॥
- SP0050200 ऋषय उच्युः ।
- SP0050201 कथमेषा महापुण्या प्रवृत्ता ब्रह्मलोकगा ।
- SP0050202 कारणं किं च तत्रासीदेतद्विष्णाम वेदितुम् ॥
- SP0050210 वायुरुवाच ।
- SP0050211 अत्र वो वर्तयिष्यामि एतिहासं पुरातनम् ।
- SP0050212 ब्रह्मणश्चैव संवाटं पुरा यज्ञस्य चैव ह ॥
- SP0050221 यज्ञैरिष्ट्वा पुरा देवो ब्रह्मा दीप्तेन तेजसा ।
- SP0050222 असृजत्सर्वभूतानि स्थावराणि चराणि च ॥
- SP0050231 स दृष्ट्वा दीप्तिमान्देवो दीप्त्या परमया युतः ।
- SP0050232 अवेक्षमाणः स्वा/ल्लोकांश्चतुर्भिर्मुष्पशकैः ॥
- SP0050241 देवादीन्मुष्यादींश्च दृष्ट्वा दृष्ट्वा महामनाः ।
- SP0050242 अमन्यत न मेऽन्योऽस्ति समो लोके न चाधिकः ॥
- SP0050251 योऽहमेताः प्रजाः सर्वाः सप्तलोकप्रतिष्ठिताः ।
- SP0050252 देवमानुषतिर्यक्षु असामि विसृजामि च ॥

- SP0050261 अहं स्रष्टा हि भूतानां नान्यः कश्चन विद्यते ।
 SP0050262 नियन्ता लोककर्ता च न मयास्ति समः क्षयित ॥
 SP0050271 तस्यैवं मन्यमानस्य यज्ञ आगाम्महामनाः ।
 SP0050272 उवाच चैनं दीप्तात्मा मैवं मंस्था महामते ।
 SP0050273 अयं हि तव संमोहो विनाशाय भविष्यति ॥
 SP0050281 न युक्तमीदृशं तेऽद्य सत्त्वस्थस्यात्मयोनिनः ।
 SP0050282 स्रष्टा त्वं चैव नान्योऽस्ति तथापि न यशस्करम् ॥
 SP0050291 अहं कर्ता हि भूतानां भुवनस्य तथैव च ।
 SP0050292 करोमि न च संमोहं यथा त्वं देव कत्यसे ॥
 SP0050301 तमुवाच तदा ब्रह्मा न त्वं धारयिता विभो ।
 SP0050302 अहमेव हि भूतानां धर्ता भर्ता तथैव च ।
 SP0050303 मया सृष्टानि भूतानि त्वमेवात्र विमुह्यसे ॥
 SP0050311 अथागात्त्र संविन्नो वेदः पश्मदीप्तिमान् ।
 SP0050312 उवाच चैव तौ वेदो नैतदेवमिति प्रभुः ॥
 SP0050321 अहं श्रेष्ठो महाभागौ न वदाम्यनृतं क्षयित् ।
 SP0050322 शृणुध्वं मम यः कर्ता भूतानां युवयोश्च इ ॥
 SP0050331 परमेशो महादेवो रुद्रः सर्वगतः प्रभुः ।
 SP0050332 येनाहं तव दत्तश्च कृतस्त्वं च प्रजापतिः ॥
 SP0050341 यज्ञोऽयं यत्प्रसूतिश्च अण्डं यत्रास्ति संस्थितम् ।
 SP0050342 सर्वं तस्मात्प्रसृतं वै नान्यः कर्तास्ति नः क्षयित् ॥
 SP0050351 तमेवंवादिनं देवो ब्रह्मा वेदमभाषत ।
 SP0050352 अहं श्रुतीनां सर्वासां नेता स्रष्टा तथैव च ॥
 SP0050361 मत्प्रसादाद्धि वेदस्त्वं यज्ञश्चायं न संशयः ।
 SP0050362 मूढौ युवामधर्मो वा भवद्भ्यामन्यथा कृतः ।
 SP0050363 प्रायश्चित्तं चरध्वं वः किंलिषामोक्षयथस्ततः ॥
 SP0050371 अेवमुक्ते तदा तेन महाछन्दो बभूव इ ।

- SP0050372 आदित्यमण्डलाकारमदृश्यत च मण्डलम् ।
- SP0050373 महच्छब्देन महता उपरिष्ठाद्वियत्स्थितम् ॥
- SP0050381 स चापि तस्माद्विभ्रष्टो भूतलं समुपाश्रितः ।
- SP0050382 हिमवत्कुजमासाद्ये नानाविहगनादितम् ।
- SP0050383 व्योमगश्च चिरं भूत्वा भूमिगः सम्भूय ह ॥
- SP0050391 ततो ब्रह्मा दिशः सर्वा निरीक्षय मुजपशक्यैः ।
- SP0050392 चतुर्भिर्न वियत्स्थं तमपश्यत्स पितामहः ॥
- SP0050401 स मुजं पचमं दीप्तमसृजन्मूर्ध्नि संस्थितम् ।
- SP0050402 तेनापश्यद्वियत्स्थं तं सूर्यायुतसमप्रभम् ।
- SP0050403 आदित्यमण्डलाकारं शब्दवद्धारदर्शनम् ॥
- SP0050411 तं दृष्ट्वा पचमं तस्य शिरो वै क्रोधजं महत् ।
- SP0050412 संवर्तकाग्निसदृशं असिष्यत्तमवर्धत ॥
- SP0050421 वर्धमानं तदा तत्तु वडवामुजसंनिभम् ।
- SP0050422 दीप्तिमच्छब्दवच्चैव देवोऽसौ दीप्तमण्डलः ॥
- SP0050431 हस्ताशङ्कुष्ठनपेनाशु वामेनावज्ञयैव हि ।
- SP0050432 चर्त तमहद्धारं ब्रह्मणः पचमं शिरः ॥
- SP0050441 दीप्तिकृत्तशिरः सोऽथ दुःपेनोस्त्रेण चार्दितः ।
- SP0050442 पपात मूढ्येता वै योगधर्मविवर्जितः ॥
- SP0050451 ततः सुप्तोत्थित एव संज्ञां लब्ध्वा महत्तपाः ।
- SP0050452 मण्डलस्थं महादेवमस्तौषीटीनया गिरा ॥
- SP0050460 ब्रह्मोवाच ।
- SP0050461 नमः सहस्रनेत्राय शतनेत्राय वै नमः ।
- SP0050462 नमो विवृतवक्राय शतवक्राय वै नमः ॥
- SP0050471 नमः सहस्रवक्राय सर्ववक्राय वै नमः ।
- SP0050472 नमः सहस्रपादाय सर्वपादाय वै नमः ॥
- SP0050481 सहस्रपाणये चैव सर्वतःपाणये नमः ।

- SP0050482 नमः सर्वस्य स्रष्ट्रे च द्रष्ट्रे सर्वस्य ते नमः ॥
- SP0050491 आदित्यवर्णाय नमः शिरसश्छेदनाय च ।
- SP0050492 सृष्टिप्रलयकर्त्रे च स्थितिकर्त्रे तथा नमः ॥
- SP0050501 नमः सहस्रलिङ्गाय सहस्रचरणाय च ।
- SP0050502 संहारलिङ्गाने चैव जललिङ्गाय वै नमः ॥
- SP0050511 अन्तश्चराय सर्वाय प्रकृतेः प्रेरणाय च ।
- SP0050512 व्यापिने सर्वसत्वानां पुरुषप्रेरकाय च ॥
- SP0050521 छन्दियार्थविशेषाय तथा नियमकारिणे ।
- SP0050522 भूतभव्याय शर्वाय नित्यं सत्ववदाय च ॥
- SP0050531 त्वमेव स्रष्टा लोकानां मन्ता दाता तथा विभो ।
- SP0050532 शरणागताय दान्ताय प्रसादं कर्तुमर्हसि ॥
- SP0050541 तस्यैवं स्तुवतः सम्यग्भावेन परमेश ह ।
- SP0050542 स तस्मै देवदेवेशो दिव्यं चक्षुरदात्तदा ॥
- SP0050551 चक्षुषा तेन स तदा ब्रह्मा लोकपितामहः ।
- SP0050552 विमाने सूर्यसंकाशे तेजोराशिमपश्यत ॥
- SP0050561 तस्य मध्यात्ततो वायं महती समशृण्वत ।
- SP0050562 गम्भीरां मधुरां युक्तामथ सम्पन्नलक्षणाम् ।
- SP0050563 विशदां पुत्र पुत्रेति पूर्वं देवेन योदिताम् ॥
- SP0050571 संस्वेदात्पुत्र उत्पन्नो यत्तुभ्यं नीललोहितः ।
- SP0050572 यच्च पूर्वं मया प्रोक्तस्त्वं तदा सुतमार्गणे ॥
- SP0050581 मदीयो गणपो यस्ते मन्मूर्तिश्च भविष्यति ।
- SP0050582 स प्राप्य परमं ज्ञानं मूढ त्वा विनयिष्यति ॥
- SP0050591 तस्येयं कुलनिष्पत्तिः शिरसश्छेदनं तव ।
- SP0050592 मयैव कारिता तेन निर्वृतश्चाधुना भव ॥
- SP0050601 तस्य चैवोत्पत्त्यस्य यज्ञस्य तु महामते ।
- SP0050602 शिरश्छेत्स्यत्यसावेव कस्मिंश्चित्कारणान्तरे ।

- SP0050603 સ્તવેનાનેન તુષ્ટોઽસ્મિ કિં દદાનિ ચ તેઽનધ ॥
- SP0050611 વાયુરુવાચ ।
- SP0050612 તતઃ સ ભગવાન્હૃષ્ટઃ પ્રણમ્ય શુભયા ગિરા ।
- SP0050613 ઉવાચ પ્રાજલિર્ભૂત્વા લક્ષ્યાલક્ષ્યં તમીશ્વરમ ॥
- SP0050621 ભગવન્નૈવ મે દુઃખં દર્શનાત્તે પ્રબાધતે ।
- SP0050622 ઇચ્છામિ શિરસો હ્યસ્ય ધારણં સર્વદા ત્વયા ।
- SP0050623 નનુ સ્મરેયમેતચ્ચ શિરસશ્ષેદનં વિભો ॥
- SP0050631 ભૂયશ્ચાધર્મકાર્યેભ્યસ્ત્વયૈવેચ્છે નિવારણમ ।
- SP0050632 તથા ચ કૃત્યમુદ્દિશ્ય પશ્યેયં ત્વા યથાસુખમ ॥
- SP0050641 વિજ્ઞપ્તિં બ્રહ્મણઃ શ્રુત્વા પ્રોવાચ ભુવનેશ્વરઃ ।
- SP0050642 સ એવ સુતસંજસ્તે મન્મૂર્તિર્નીલલોહિતઃ ।
- SP0050643 શિરશ્ષેત્યતિ યજ્ઞસ્ય બિભત્સ્યતિ શિરશ્ચ તે ॥
- SP0050651 ઇત્યુક્ત્વા દેવદેવેશસ્તત્રૈવાન્તરધીયત ।
- SP0050652 ગતે તસ્મિન્મહાદેવે બ્રહ્મા લોકપિતામહઃ ।
- SP0050653 સયજ્ઞઃ સહ્વેદશ્ચ સ્વં લોકં પ્રત્યપદ્યત ॥
- SP0050661 વાયુરુવાચ ।
- SP0050662 ય ઇમં શૃણુયાન્મર્ત્યો ગુહ્યં વેદાર્થસંમિતમ ।
- SP0050663 સ દેહભેદમાસાદ્ય સાયુજ્યં બ્રહ્મણો વ્રજેત ॥
- SP0050671 યશ્ચેમં પઠતે નિત્યં બ્રાહ્મણાનાં સમીપતઃ ।
- SP0050672 સ સર્વપાપનિર્મુક્તો રુદ્રલોકે મહીયતે ॥
- SP0050681 નાપુત્રશિષ્યયોગિભ્ય ઇદમાખ્યાનમૈશ્વરમ ।
- SP0050682 આખ્યેયં નાપિ ચાજ્ઞાય ન શઠાય ન માનિને ॥
- SP0050691 ઇદં મહદિવ્યમધર્મશાસનં પઠેત્સદા બ્રાહ્મણવૈદ્યસંસદિ ।
- SP0050692 કૃતાવકાશો ભવતીહ માનવઃ શરીરભેદે પ્રવિશેત્પિતામહમ ॥
- SP0059999 ઇતિ સ્કન્દપુરાણે પચ્ચમોઽધ્યાયઃ ॥

- SP0060010 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0060011 ततः स भगवान्देवः कपर्दी नीललोहितः ।
 SP0060012 आश्रया परमेशस्य जग्राह ब्रह्मणः शिरः ॥
 SP0060021 तद्गृहीत्वा शिरो दीप्तं रूपं विकृतमास्थितः ।
 SP0060022 योगक्रीडां समास्थाय भैक्षाय प्रचचार ह ॥
 SP0060031 स देववेश्मनि तदा भिक्षार्थमगमद्दिग्जः ।
 SP0060032 न चास्य कश्चित्तां भिक्षामनुत्पामदाद्विभोः ॥
 SP0060041 अभ्यगात्संक्रमेणैव वेश्म विष्णोर्महात्मनः ।
 SP0060042 तस्यातिष्ठत स द्वारि भिक्षामुच्यारयद्युत्तमाम ॥
 SP0060051 स दृष्ट्वा तद्दुपस्थं तु विष्णुर्वै योगयक्षुषा ।
 SP0060052 शिरां ललाटात्सन्निधे रक्तधारामपातयत ।
 SP0060053 पपात सा च विस्तीर्णा योजनार्धशतं तदा ॥
 SP0060061 तथा पतन्त्या विप्रेन्द्रा बहून्यब्दानि धारया ।
 SP0060062 पितामहकपालस्य नार्धमप्यभिपूरितम ।
 SP0060063 तमुवाच ततो देवः प्रहस्य वचनं शुभम ॥
 SP0060071 सकृत्कन्याः प्रदीयन्ते सकृदग्निश्च जायते ।
 SP0060072 सकृद्राजानो ब्रुवते सकृद्भिक्षा प्रदीयते ॥
 SP0060081 तुष्टोऽस्मि तव दानेन युक्तो नानेन मानद ।
 SP0060082 वरं वरय भद्रं ते वरदोऽस्मि तवाद्य वै ॥
 SP0060091 विष्णुरुवाच ।
 SP0060092 अेष अेव वरः श्लाघ्यो यदहं देवताधिपम ।
 SP0060093 पश्यामि शंकरं देवमुग्रं शर्वं कपर्दिनम ॥
 SP0060101 देवश्रयां ततो वीक्षय कपालस्थे तदा रसे ।
 SP0060102 ससर्ज पुरुषं दीप्तं विष्णोः सदृशमूर्जितम ॥
 SP0060111 तमाहाथाक्षयश्चासि अजरामर अेव च ।
 SP0060112 युद्धेषु चाप्रतिद्वन्द्वी सप्ता विष्णोरनुत्तमः ।

SP0060113 देवकार्यकरः श्रीमान्सहानेन यस्व च ॥
SP0060121 नारासु जन्म यस्मात्ते विष्णुदेहोद्वासु च ।
SP0060122 नरस्तस्माद्धि नाम्ना त्वं प्रियश्चास्य भविष्यसि ॥
SP0060130 वायुरुवाच ।
SP0060131 तं तदाश्वास्य निक्षिप्य नरं विष्णोः स्वयं प्रभुः ।
SP0060132 अगमद्ब्रह्मसदनं तौ याविविशतुर्गृह्म ॥
SP0060141 य एतं नरजन्मेह शृणुयाद्वा पठेत वा ।
SP0060142 स कीर्त्या परया युक्तो विष्णुलोके महीयते ॥
SP0069999 एति स्कन्दपुराणे षष्ठोऽध्यायः ॥

स्कन्दपुराण अध्याय ७

SP0070010 वायुरुवाच ।
SP0070011 ब्रह्मलोकं समासाद्य भगवान्सर्वलोकपः ।
SP0070012 भैक्षयं भैक्षयमिति प्रोच्य द्वारे समवतिष्ठत ॥
SP0070021 तं दृष्ट्वा विकृतं ब्रह्मा कपालकरभूषणम् ।
SP0070022 ज्ञात्वा योगेन महता तुष्टाव भुवनेश्वरम् ॥
SP0070031 तस्य तुष्टस्तदा देवो वरदोऽस्मीत्यभाषत ।
SP0070032 वृणीष्व वरमव्यग्रो यस्ते मनसि वर्तते ॥
SP0070040 ब्रह्मोवाच ।
SP0070041 एष्यामि देवदेवेश त्वया चिह्नमिदं कृतम् ।
SP0070042 येन चिह्नेन लोकोऽयं चिह्नितः स्याज्जगत्पते ॥
SP0070051 तस्य तद्वचनं श्रुत्वा भगवान्ब्रह्मतां वरः ।
SP0070052 सर्वश्रुतिमयं ब्रह्म ओमिति व्याजहार ह ॥
SP0070061 शम्भोर्व्याहारमात्रेण वागियं दिव्यरूपिणी ।
SP0070062 निःसृता वदनादेवी प्रह्वा समवतिष्ठत ॥
SP0070071 ताम्बुवाच तदा देवो वाचा संश्रवयन्निव ।
SP0070072 यस्मात्त्वमक्षरो भूत्वा मम वाचो विनिःसृता ।

- SP0070073 सर्वविद्याधिदेवी त्वं तस्माद्देवि भविष्यसि ॥
- SP0070081 यस्माद्ब्रह्मसरश्चेदं मुजं मम समाश्रिता ।
- SP0070082 तस्मात्सरस्वतीत्येव लोके ज्यातिं गमिष्यसि ॥
- SP0070091 धमं लोकं वराम्भोमिः पावयित्वा च सुप्रभे ।
- SP0070092 सर्वा/ल्लोकांस्तारयित्री पुनस्त्वं नात्र संशयः ॥
- SP0070101 यज्ञभागं च देवास्ते दास्यन्ति सपितामहाः ।
- SP0070102 पुण्या च सर्वसरितां भविष्यसि न संशयः ॥
- SP0070111 ततः सा समनुज्ञाता शंकरेश विभाविनी ।
- SP0070112 चक्रे ब्रह्मसरः पुण्यं ब्रह्मलोकेऽतिपावनम् ॥
- SP0070121 तोयामृतसुसम्पूर्णा स्वर्णपद्मोपशोभितम् ।
- SP0070122 नानापक्षिगणानीर्णा मीनसंक्षोभितोऽकम् ।
- SP0070123 ततो विनिःसृता भूयः सेमं लोकमपावयत ॥
- SP0070131 तं गृहीत्वा महादेवः कपालममितौजसम् ।
- SP0070132 धमं लोकमनुप्राप्य देशे श्रेष्ठेऽवतिष्ठत ॥
- SP0070141 तत्र तस्य महद्विष्यं कपालं देवताधिपः ।
- SP0070142 स्थापयामास दीप्तार्चिर्गाणानामग्रतः प्रभुः ॥
- SP0070151 तत्स्थापितमथो दृष्ट्वा गाणाः सर्वे महात्मनः ।
- SP0070152 अनदन्सुमहानादं नादयन्तो दिशो दश ।
- SP0070153 क्षुब्धार्णवाशनिप्रप्यं नभो येन व्यशीर्यत ॥
- SP0070161 तेन शब्देन धोरेण असुरो देवकण्टकः ।
- SP0070162 हलालहल धति ज्यातस्तं देशं सोऽभ्यगच्छत ॥
- SP0070171 अमृष्यमाणः क्रोधान्यो दुरात्मा यज्ञनाशकः ।
- SP0070172 ब्रह्मदत्तवरश्चैव अवध्यः सर्वजन्तुभिः ।
- SP0070173 महिषश्छन्नरूपाणामसुराणां शतैर्वृतः ॥
- SP0070181 तमापतन्तं सक्रोधं महिषं देवकण्टकम् ।
- SP0070182 सम्प्रेक्षयाद् गाणाध्यक्षो गाणान्सर्वान्निनाकिनः ॥

- SP0070191 दैत्योऽयं गणपा दृष्टस्त्रैलोक्यसुरकण्टकः ।
 SP0070192 आयाति त्वरितो यूयं तस्मादेनं निह्न्यथ ॥
 SP0070201 ततस्ते गणपाः सर्वे समायान्तं सुरद्विषम ।
 SP0070202 मित्वा शूलेन संक्रुद्धा विगतासुं च यकिरे ॥
 SP0070211 इते तस्मिंस्तदा देवो दिशः सर्वा अवैक्षत ।
 SP0070212 ताभ्यः पिशाचा वृत्तास्याः पिशाच्यश्च महाबलाः ।
 SP0070213 अभ्यगच्छन्त देवेशं ताभ्यस्तं विनिवेद्यत ॥
 SP0070221 स ताम्भिरुपयुक्तश्च विनियुक्तश्च सर्वशः ।
 SP0070222 तमेव चाप्यथावासं देवादिष्टं प्रपेदिरे ॥
 SP0070231 भक्षयन्ति स्म महिषं मित्वा मित्वा यतस्तु ताः ।
 SP0070232 कपालमातरः प्रोक्तास्तस्माद्देवेन धीमता ॥
 SP0070241 कपालं स्थापितं यस्मात्तस्मिन्देशे पिनाकिना ।
 SP0070242 महाकपालं तत्तस्मात्त्रिषु लोकेषु गद्यते ॥
 SP0070251 स्थापितस्य कपालस्य यथोक्तमभवत्तदा ।
 SP0070252 ज्यातं शिवतडागं तत्सर्वपापप्रमोचनम् ॥
 SP0070261 आगत्याथ ततो ब्रह्मा देवतानां गाणैर्वृतः ।
 SP0070262 कपर्दिनमुपामन्य तं देशं सोऽन्वगृह्णत ॥
 SP0070271 अर्धयोजनविस्तीर्णं क्षेत्रमेतत्समन्ततः ।
 SP0070272 भविष्यति न संदेहः सिद्धक्षेत्रं महात्मनः ॥
 SP0070281 श्मेति हि प्रोच्यते पापं क्षयं शानं विदुर्बुधाः ।
 SP0070282 ध्यानेन नियमैश्चैव श्मशानं तेन संज्ञितम् ।
 SP0070283 गुह्यं देवातिदेवस्य परं प्रियमनुत्तमम् ॥
 SP0070291 एवं तत्र नरः पापं सर्वमेव प्रहास्यति ।
 SP0070292 त्रिशत्रोपोषितश्चैव अर्ययित्वा वृषध्वजम् ।
 SP0070293 राजसूयाश्वमेधाभ्यां इलं यत्तदवाप्स्यति ॥
 SP0070301 यश्च प्राणान्त्रियांस्तत्र परित्यक्षयति मानवः ।

- SP0070302 स गुह्यगण्डेवानां समतां समवाप्स्यति ॥
 SP0070311 वायुरुवाच ।
 SP0070312 ततः स तत्र संस्थाप्य देवस्यार्चाद्वयं शुभम् ।
 SP0070313 शूलेश्वरं महाकायं रुद्रस्यायतनं शुभम् ॥
 SP0070321 तत्राग्निगमनादेव कृत्वा पापस्य संक्षयम् ।
 SP0070322 रुद्रलोकमवाप्नोति स प्राह्वैवं पितामहः ॥
 SP0070331 यत्र चापि शिस्तस्य विच्छेद भुवनेश्वरः ।
 SP0070332 कश्मीरः सोऽभवन्नाम्ना देशः पुण्यतमः सदा ॥
 SP0070341 ततो देवः सह गणै र्मुपं विकृतमास्थितः ।
 SP0070342 पश्यतां सर्वदेवानामन्तर्धानमगात्प्रभुः ॥
 SP0070351 गते च देवनाथेऽथ कपालस्थानमव्ययम् ।
 SP0070352 सर्वतीर्थाग्निषेकस्य इलेन समयोजयत ॥
 SP0070361 तद्यथापि महद्दिव्यं सस्तत्र प्रदृश्यते ।
 SP0070362 महाकपालं विप्रेन्द्राः स्वर्गास्तत्राक्षयाः स्मृताः ॥
 SP0070371 छटं शुभं दिव्यमधर्मनाशनं महाइलं सेन्द्रसुरासुरार्चितम् ।
 SP0070372 महाकपालं प्रकृतोपदर्शनं सुरेशलोकादिविगाहने हितम् ॥
 SP0070381 तपोधनैः सिद्धगणैश्च संस्तुतं दिविष्ठतुल्यद्विजराजमण्डले ।
 SP0070382 पठेन्नरो यः शृणुयाच्च सर्वदा त्रिपिष्टपं गच्छति सोऽग्निनन्दि
 SP0079999 एति स्कन्दपुराणे सप्तमोऽध्यायः ॥

स्कन्दपुराण अध्याय ८

- SP0080010 वायुरुवाच ।
 SP0080011 अेवमेषा भगवती ब्रह्मलोकानुसारिणी ।
 SP0080012 युष्माकं धर्मसिद्ध्यर्थं वेदीमध्याद्वयवर्तत ॥
 SP0080020 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0080021 अेवं तेषां समाप्तेऽथ सत्रे वर्षसहस्रिके ।
 SP0080022 प्रवृत्तायां सस्वत्यामगात्तत्र पितामहः ॥

- SP0080030 ऋद्भोवाच ।
- SP0080031 भूयोऽन्येन इ सत्रेण यजध्वं देवमीश्वरम् ।
- SP0080032 यदा वो भविता विध्वं तदा निष्कल्मषं तपः ॥
- SP0080041 विध्वं तस्यैव संतीर्य तपस्तप्त्वा च भास्वरम् ।
- SP0080042 योगं प्राप्य महद्युक्तास्ततो द्रक्ष्यथ शंकरम् ॥
- SP0080051 तथेत्युक्त्वा गते तस्मिन्सत्राण्याजहिरे तदा ।
- SP0080052 ऋद्भुनि विविधाकाराण्यभियुक्ता महाव्रताः ॥
- SP0080061 निःसोमां पृथिवीं कृत्वा कृत्स्नामेतां ततो द्विजाः ।
- SP0080062 राजानं सोममानाय्य अग्निषेक्तुमियेषिरे ॥
- SP0080071 अथ सोऽपि कृतातिथ्यः अदृश्येन दुरात्मना ।
- SP0080072 स्वर्भानुना हतः सोमस्ततस्ते दुःप्तिताभवन् ॥
- SP0080081 ते गत्वा मुनयः सर्वे कलापग्रामवासिनः ।
- SP0080082 पुरश्चसमानीय राजानं तेऽभ्यषेचयन् ॥
- SP0080091 त्रिभुञ्चैनं महाभागा हतः सोमो हि नः प्रभो ।
- SP0080092 केनापि तद्दवान्क्षिप्रमिहानयतु मा चिरम् ॥
- SP0080101 स अवेमुक्तो मृगयन् तमासाद्यत्प्रभुः ।
- SP0080102 उवाच स तदा विप्रान्प्रणम्य भयपीडितः ॥
- SP0080111 परमं यत्नमास्थाय मया सोमोऽग्निमार्गितः ।
- SP0080112 न च तं वेद्मि केनासौ क्व वा नीत एति प्रभुः ॥
- SP0080121 तमेवंवादिनं क्रुद्धा ऋषयः संशितव्रताः ।
- SP0080122 त्रिभुः सर्वे सुसंख्या एलापुत्रं महामतिम् ॥
- SP0080131 भवान्राजा कुतस्त्राता कृतोऽस्माभिर्भयार्दितैः ।
- SP0080132 न च नस्तद्दयं शक्तो विनाशयितुमाश्वपि ॥
- SP0080141 विषयेष्वतिसक्तात्मा योगात्तं नानुपश्यसि ।
- SP0080142 तस्माद्विरोधमास्थाय द्विजेभ्यो वधमाप्स्यसि ॥
- SP0080151 वयमेव हि राजानमानयिष्याम दुर्विदम् ।

- SP0080152 तपसा स्वेन राजेन्द्र पश्य नो बलमुत्तमम् ॥
- SP0080161 ततस्ते ऋषयः सर्वे तपसा दग्धकिष्किषाः ।
- SP0080162 अस्तुवन्वाग्भिरिष्टाभिर्गायत्री वेदभाविनीम् ॥
- SP0080171 स्तुवतां तु ततस्तेषां गायत्री वेदभाविनी ।
- SP0080172 इषिणी दर्शनं प्रादाद्युवाचेऽं च तान्द्विजान् ॥
- SP0080181 तुष्टास्मि वत्साः किं वोऽद्य करोमि वरदास्मि वः ।
- SP0080182 ब्रूत तत्कृतमेवेह भविष्यति न संशयः ॥
- SP0080190 ऋषय उच्युः ।
- SP0080191 सोमो नोऽपहतो देवि केनापि सुदुरात्मना ।
- SP0080192 तमानय नमस्तेऽस्तु अेष नो वर उत्तमः ॥
- SP0080200 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0080201 सा तथोक्त्वा विनिश्चित्य दृष्ट्वा दिव्येन चक्षुषा ।
- SP0080202 श्येनीभूता जगामाशु स्वर्भानुमसुरं प्रति ॥
- SP0080211 व्यग्राणामसुराणां सा गृहीत्वा सोममागता ।
- SP0080212 आगम्य तानृषीन्प्राह अयं सोमोऽभिषूयताम् ॥
- SP0080221 ते तमासाद्ये ऋषयः प्राप्य यज्ञकुलं महत् ।
- SP0080222 अमन्यन्त तपोऽस्माकं निष्कल्मषमिति द्विजाः ॥
- SP0080231 ततस्तत्र स्वयं ब्रह्मा सह देवोरगादिभिः ।
- SP0080232 आगत्य तानृषीन्प्राह तपः कुरुत मा चिरम् ॥
- SP0080241 ते सह ब्रह्मणा गत्वा मैनाकं पर्वतोत्तमम् ।
- SP0080242 सर्वैर्देवगणैः सार्धं तपश्चेरुः समाहिताः ॥
- SP0080251 तेषां कालेन महता तपसा भावितात्मनाम् ।
- SP0080252 योगप्रवृत्तिरभवत्सूक्ष्मयुक्तास्ततस्तु ते ॥
- SP0080261 ते युक्ता ब्रह्मणा सार्धमृषयः सह देवतैः ।
- SP0080262 महेश्वरे मनः स्थाप्य निश्चलोपलवत्स्थिताः ॥
- SP0080271 अथ तेषां महादेवः पिनाकी नीललोहितः ।

- SP0080272 अभ्यगच्छत तं देशं विमानेनार्कतेजसा ॥
 SP0080281 तद्दावभाविताज्ञात्वा सद्दावेन परेण ह ।
 SP0080282 उवाच मेघनिर्हाटः शतदुन्दुभिनिस्वनः ॥
 SP0080291 भो भो सभ्रह्मका देवाः सविष्णुऋषिचारणाः ।
 SP0080292 दिव्यं यक्षुः प्रयच्छामि पश्यध्वं मां यथेप्सितम् ॥
 SP0080300 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0080301 अपश्यन्त ततः सर्वे सूर्यायुतसमप्रभम् ।
 SP0080302 विमानं मेरुसंकाशं नानारत्नविभूषितं ॥
 SP0080311 तस्य मध्येऽग्निक्वटं च सुमहतीप्तिमास्थितम् ।
 SP0080312 ज्वालामालापरिक्षिप्तमर्चिभिरुपशोभितम् ॥
 SP0080321 दंष्ट्राकरालवदनं प्रदीप्तानललोचनम् ।
 SP0080322 त्रेताग्निपिण्डालजटं भुजगाबद्धमेजलम् ॥
 SP0080331 मृष्टकुण्डलिनं चैव शूलासक्तमहाकरम् ।
 SP0080332 पिनाकिनं दण्डहस्तं मुद्गराशनिपाणिनम् ॥
 SP0080341 असिपट्टिसहस्तं च यक्षिणं योर्ध्वमेहनम् ।
 SP0080342 अक्षसूत्रकरं चैव दुष्प्रेक्षयमकृतात्मभिः ।
 SP0080343 चन्द्रादित्यग्रहैश्चैव कृतस्रगुपभूषणम् ॥
 SP0080351 तमपश्यन्त ते सर्वे देवा दिव्येन यक्षुषा ।
 SP0080352 यं दृष्ट्वा न भवेन्मृत्युर्मर्त्यस्यापि कदाचन ॥
 SP0080361 तपसा विनियोगयोगिनः प्रणमन्तो भवमिन्दुनिर्मलम् ।
 SP0080362 वियतीश्वरदत्तयक्षुषः सह देवैर्मुनयो मुदान्विताः ॥
 SP0080371 प्रसमीक्षय महासुरेशकालं मनसा चापि विचार्य दुर्विसह्यम्
 SP0080372 प्रणमन्ति गतात्मभावयिन्ताः सह देवैर्जगद्बुद्धवं स्तुवन्तः ॥
 SP0089999 एति स्कन्दपुराणे अष्टमोऽध्यायः ॥

स्कंदपुराण अध्याय ८

SP0090010 सनत्कुमार उवाच ।

- SP0090011 ते दृष्ट्वा देवदेवेशं सर्वे सभ्रह्मकाः सुराः ।
 SP0090012 अस्तुवन्वाग्भिरिष्टाभिः प्राणम्य वृषवाहनम् ॥
 SP0090020 पितामह उवाच ।
 SP0090021 नमः शिवाय सोमाय भक्तानां भयहारिणे ।
 SP0090022 नमः शूलाग्रहस्ताय क्माण्डलुधराय च ॥
 SP0090031 दण्डिने नीलकण्ठाय करालदशनाय च ।
 SP0090032 त्रेताग्निदीप्तनेत्राय त्रिनेत्राय हराय च ॥
 SP0090041 नमः पिनाकिने चैव नमोऽस्त्वशनिधारिणे ।
 SP0090042 व्यालयज्ञोपवीताय कुण्डलाभरणाय च ॥
 SP0090051 नमश्चक्रधरायैव व्याध्रचर्मधराय च ।
 SP0090052 कृष्णाङ्गिनोत्तरीयाय सर्पमेजलिने तथा ॥
 SP0090061 वरदात्रे च रुद्राय सरस्वतीसृष्टे तथा ।
 SP0090062 सोमसूर्यर्क्षमालाय अक्षसूत्रकराय च ॥
 SP0090071 ज्वालामालासहस्राय उर्ध्वलिशङ्गाय वै नमः ।
 SP0090072 नमः पर्वतवासाय शिरोहर्त्रे च मे पुरा ॥
 SP0090081 हालाहलविनाशाय कपालवरधारिणे ।
 SP0090082 विमानवरवाहाय जनकाय भमैव च ।
 SP0090083 वरदाय वरिष्ठाय श्मशानस्तये नमः ॥
 SP0090091 नमो नरस्य कर्त्रे च स्थितिकर्त्रे नमः सदा ।
 SP0090092 उत्पत्तिप्रलयानां च कर्त्रे सर्वसहाय च ॥
 SP0090101 ऋषिदैवतनाथाय सर्वभूताधिपाय च ।
 SP0090102 शिवः सौम्यश्च देवेश भव नो भक्तवत्सल ॥
 SP0090110 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0090111 ब्रह्माण्यथैवं स्तुवति देवदेवः स लोकपः ।
 SP0090112 उवाच तुष्टस्तान्देवानृषींश्च तपसैधितान् ॥
 SP0090121 तुष्टोऽस्म्यनेन वः सम्यक्तपसा ऋषिदैवताः ।

- SP0090122 वरं ब्रूत प्रदास्यामि सुनिश्चिन्त्य स उच्यताम ॥
- SP0090130 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0090131 अथ सर्वानभिप्रेक्ष्य संतुष्टांस्तपसैधितान ।
- SP0090132 दर्शनेनैव विप्रेन्द्र ब्रह्मा वचनमब्रवीत् ॥
- SP0090140 ब्रह्मोवाच ।
- SP0090141 यद्वि तुष्टोऽसि देवेश यद्वि देयो वरश्च नः ।
- SP0090142 तस्माच्छिवश्च सौम्यश्च दृश्यश्चैव भवस्व नः ॥
- SP0090151 सुभसंव्यवहार्यश्च नित्यं तुष्टमनास्तथा ।
- SP0090152 सर्वकार्येषु च सदा हितः पथ्यश्च शंकरः ॥
- SP0090161 सह देव्या ससूनुश्च सह देवगाणैरपि ।
- SP0090162 अेष नो दीयतां देव वरो वरसहस्रत ॥
- SP0090170 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0090171 अेवमुक्तः स भगवान्ब्रह्मणा देवसत्तमः ।
- SP0090172 स्वकं तेजो महद्विष्यं व्यसृजत्सर्वयोगवित ॥
- SP0090181 अर्थेन तेजसः स्वस्य मुष्णादुल्कां ससर्ज ह ।
- SP0090182 तामाह भव नारीति भगवान्विश्वरूपधृक् ॥
- SP0090191 साकारं ध्यां च भूमिं च महिम्ना व्याप्य विष्ठिता ।
- SP0090192 उपतस्थे च देवेशं दीप्यमाना यथा तडित ॥
- SP0090201 तामाह प्रहसन्देवो देवी कमललोचनाम ।
- SP0090202 ब्रह्माणं देवि वरदमाराधय शुचिस्मिते ॥
- SP0090211 सा तथेति प्रतिज्ञाय तपस्तप्तुं प्रचक्रमे ।
- SP0090212 रुद्रश्च तानृषीनाह शृणुध्वं मम तोषणे ।
- SP0090213 कुलं कुलवतां श्रेष्ठा यद्ब्रवीमि तपोधनाः ॥
- SP0090221 अमरा जरया त्यक्त्वा अरोगा जन्मवर्जिताः ।
- SP0090222 मत्पुत्रास्तपसा युक्त्वा एहैव च निवत्स्यथ ॥
- SP0090231 अयं चैवाश्रमः श्रेष्ठः स्वर्गशृणोऽचलोत्तमः ।

- SP0090232 पुण्यं पवित्रं स्थानं वै भविष्यति न संशयः ॥
- SP0090241 मैनाके पर्वते श्रेष्ठे स्वर्गोऽहमभवं यतः ।
- SP0090242 स्वर्गाक्षी यासृजं देवी स्वर्गाक्षं तेन तस्मृतम् ॥
- SP0090251 स्वर्गाक्षे ऋषयो यूयं षट्कुलीयास्तपोधनाः ।
- SP0090252 निवत्स्यथ मयाज्ञप्ताः स्वर्गाक्षं वै ततश्च ह ।
- SP0090253 समन्ताद्योजनं क्षेत्रं पवित्रं तन्न संशयः ॥
- SP0090261 देवगन्धर्वचरितमप्सरोगणसेवितम् ।
- SP0090262 सिंहेभशरभाकीर्णं शार्दूलर्क्षमृगाकुलम् ।
- SP0090263 अनेकविहगाकीर्णं लतावृक्षक्षुपाकुलम् ॥
- SP0090271 ब्रह्मचारी नियमवाञ्छितक्रोधो जितेन्द्रियः ।
- SP0090272 उपोष्य त्रिगुणां रात्रिं चरुं कृत्वा निवेद्य च ।
- SP0090273 यत्र तत्र मृतः सोऽपि ब्रह्मलोके निवत्स्यति ॥
- SP0090281 योऽप्येवमेव कामात्मा पश्येत्तत्र वृषध्वजम् ।
- SP0090282 गोसहस्रकुलं सोऽपि मत्प्रसादादवाप्स्यति ।
- SP0090283 नियमेन मृतश्चात्र मया सह चरिष्यति ॥
- SP0090291 यावत्स्थास्यन्ति लोकाश्च मैनाकश्चाप्ययं गिरिः ।
- SP0090292 तावत्सह मया देवा मत्प्रसादाच्चरिष्यथ ॥
- SP0090301 एवं स तानृषीनुक्त्वा दृष्ट्वा सौम्येन चक्षुषा ।
- SP0090302 पश्यतामेव सर्वेषां तत्रैवान्तरधीयत ॥
- SP0090310 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0090311 य एमं शृणुयाम्मर्त्या द्विजातीष्ठावयेत वा ।
- SP0090312 सोऽपि तत्फलमासाद्ये चरेमृत्युविवर्जितः ॥
- SP0090321 जयति जलदवाहः सर्वभूतान्तकालः शमदमनियतानां क्लेशहर्ता
- SP0090322 जननमरणहर्ता चेष्टतां धार्मिकाणां विविधकरणयुक्तः जेचरः
- SP0090331 मदनपुरविदारी नेत्रदन्तावपाती विगतभयविषादः सर्वभूतप्र
- SP0090332 सततमभिदधानश्चेकितानात्मचित्तः करचरणललामः सर्वदृग्देव

SP0099999 ઇતિ સ્કન્દપુરાણે નવમોઽધ્યાયઃ ॥

સ્કન્દપુરાણ અધ્યાય ૧૦

SP0100010 સનત્કુમાર ઉવાચ ।

SP0100011 સા દેવી ચમ્બકપ્રોક્તા તતાપ સુચિરં તપઃ ।

SP0100012 નિરાહારા કદાચિચ્ચ એકપાર્શ્વિણા પુનઃ ।

SP0100013 વાચ્યાહારા પુનશ્ચાપિ અબ્મક્ષા ભૂય એવ ચ ॥

SP0100021 તાં તપશ્ચરણે યુક્તાં બ્રહ્મા જ્ઞાત્વાતિભાસ્વરામ ।

SP0100022 ઉવાચ બ્રૂહિ તુષ્ટોઽસ્મિ દેવિ કિં કરવાણિ તે ॥

SP0100031 સાબ્રવીત ચમ્બકં દેવં પતિં પ્રાપ્યેન્દુવર્યસમ ।

SP0100032 વિચરેયં સુખં દેવ સર્વા/લ્લોકાન્મમસ્તવ ॥

SP0100040 બ્રહ્મોવાચ ।

SP0100041 ન હિ યેન શરીરેણ ક્રિયતે પરમં તપઃ ।

SP0100042 તેનૈવ પરમેશોઽસૌ પતિઃ શમ્ભુરવાપ્યતે ॥

SP0100051 તસ્માદ્દિ યોગાહ્લવતી દક્ષસ્યેહ પ્રજાપતેઃ ।

SP0100052 જાયસ્વ દુહિતા ભૂત્વા પતિં રુદ્રમવાપ્સ્યસિ ॥

SP0100061 તતઃ સા તદ્વચઃ શ્રુત્વા યોગાદેવી મનસ્વિની ।

SP0100062 દક્ષસ્ય દુહિતા જશે સતી નામાતિયોગિની ॥

SP0100071 તાં દક્ષસ્યમ્બકાયૈવ દદૌ ભાર્યામિનિન્દિતામ ।

SP0100072 બ્રહ્મણો વચનાધેસ્યાં માનસાનસૃજત્સુતાન ॥

SP0100081 આત્મતુલ્યબલાન્દીપ્તાજરામરણવર્જિતાન ।

SP0100082 અનેકાનિ સહસ્રાણિ રુદ્રાણામમિતૌજસામ ॥

SP0100091 તાન્દૃષ્ટ્વા સૃજ્યમાનાંશ્ચ બ્રહ્મા તં પ્રત્યષેધયત ।

SP0100092 મા સાક્ષીર્દેવદેવેશ પ્રજા મૃત્યુવિવર્જિતાઃ ॥

SP0100101 અન્યાઃ સૃજસ્વ ભદ્રં તે પ્રજા મૃત્યુસમન્વિતાઃ ।

SP0100102 તેન ચોક્તં સ્થિતોઽસ્મીતિ સ્યાણ્શુસ્તેન તતઃ સ્મૃતઃ ॥

SP0100110 દેવ ઉવાચ ।

- SP0100111 न स्रक्षये मृत्युसंयुक्ताः प्रजा ब्रह्मन्कथंचन ।
- SP0100112 स्थितोऽस्मि वचनात्तेऽद्य वक्तव्यो नास्मि ते पुनः ॥
- SP0100121 ये त्विमे मानसाः सृष्टा महात्मानो महाबलाः ।
- SP0100122 चरिष्यन्ति मया सार्धं सर्वं अते हि याज्ञिकाः ॥
- SP0100130 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0100131 अथ काले गते व्यास स दक्षः शापकारणात् ।
- SP0100132 अन्यानाहूय जामात.न्सदारानर्थयद्गृहे ॥
- SP0100141 सती सह यम्भकेन नाजुहाव रुषान्वितः ।
- SP0100142 सती ज्ञात्वा तु तत्सर्वं गत्वा पितरमब्रवीत् ॥
- SP0100151 अहं ज्येष्ठा वरिष्ठा च जामात्रा सह सुव्रत ।
- SP0100152 मां हित्वा नार्हसे ह्येताः सह भर्तृभिरर्थितुम् ॥
- SP0100161 क्रोधेनाथ समाविष्टः स क्रोधोपहृतेन्द्रियः ।
- SP0100162 निरीक्षय प्राब्रवीदक्षश्चक्षुषा निर्दहन्निव ॥
- SP0100171 मामेताः सति सस्नेहाः पूजयन्ति सभर्तृकाः ।
- SP0100172 न त्वं तथा पूजयसे सह भर्त्रा महाव्रते ॥
- SP0100181 गृहांश्च मे सपत्नीकाः प्रविशन्ति तपोधनाः ।
- SP0100182 श्रेष्ठांस्तस्मात्सदा मन्ये ततस्तानर्थयाम्यहम् ॥
- SP0100191 तस्माद्यत्ते करोम्यद्य शुभं वा यद्वि वाशुभम् ।
- SP0100192 पूजां गृहाण तां पुत्रि गच्छ वा यत्र रोचते ॥
- SP0100200 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0100201 ततः सा क्रोधदीप्तास्या न जग्राहतिकोपिता ।
- SP0100202 पूजामसंमतां हीनामिदं चोवाच तं शुभा ॥
- SP0100211 यस्मादसंमतामेतां पूजां त्वं कुरुषे मयि ।
- SP0100212 श्लाघ्यां चैवाप्यदृष्टां च श्रेष्ठां मां गर्हसे पितः ॥
- SP0100221 तस्माद्विमं स्वकं देहं त्यजाम्येषा तवात्मजा ।
- SP0100222 असहृतायाः किं मेऽद्य जिवितेनाशुभेन ह ॥

- SP0100230 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0100231 ततः कृत्वा नमस्कारं मनसा अम्बकाय ह ।
 SP0100232 उवाचेऽं सुसंख्या वचनं वचनारणिः ॥
 SP0100241 यत्राहमुपपद्येयं पुनर्देहे स्वयेच्छया ।
 SP0100242 अवं तत्राप्यसंमूढा सम्मूढा धार्मिका सती ।
 SP0100243 गच्छेयं धर्मपत्नीत्वं अम्बकस्यैव धीमतः ॥
 SP0100251 ततः सा धारणां कृत्वा आग्नेयी सहसा सती ।
 SP0100252 दृष्ट्वा वै स्वकं देहं स्वसमुत्थेन वह्निना ॥
 SP0100261 तां ज्ञात्वा अम्बको देवीं तथाभूतां महायशाः ।
 SP0100262 उवाच दक्षं संगम्य षट् वचनकोविदः ॥
 SP0100271 यस्मात्ते निन्दितश्चाहं प्रशस्ताश्चेतरे पृथक् ।
 SP0100272 जामातरः सपत्नीकास्तस्माद्भैवस्वतेऽन्तरे ।
 SP0100273 उत्पत्स्यन्ते पुनर्यज्ञे तव जामातरस्त्वमे ॥
 SP0100281 त्वं चैव मम शापेन क्षत्रियो भविता नृपः ।
 SP0100282 प्रचेतसां सुतश्चैव कन्यायां शापिनां पुनः ।
 SP0100283 धर्मविध्नं च ते तत्र करिष्ये कूरकर्मणः ॥
 SP0100290 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0100291 तमुवाच तदा दक्षो द्यूता हृद्येन वै ।
 SP0100292 मया यद्वि सुता स्वा वै प्रोक्ता त्यक्तापि वा पुनः ।
 SP0100293 किं तवात्र कृतं देव अहं तस्याः प्रभुः सदा ॥
 SP0100301 यस्मात्त्वं मामभ्यशपस्तस्मात्त्वमपि शंकर ।
 SP0100302 भूर्लोकं वत्स्यसे नित्यं न स्वर्लोके कदाचन ॥
 SP0100311 भागं च तव यज्ञेषु दत्त्वा सर्वे द्विजातयः ।
 SP0100312 अपः स्पृक्षयन्ति सर्वत्र महादेव महाद्युते ॥
 SP0100320 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0100321 ततः स देवः प्रहसंस्तमुवाच त्रिलोक्यनः ।

- SP0100322 सर्वेषामेव लोकानां मूलं (मूलो)क उच्यते ॥
 SP0100331 तमहं धारयाम्येको लोकानां हितकाम्यया ।
 SP0100332 (मूलो)के हि धृते लोकाः सर्वे तिष्ठन्ति शाश्वताः ।
 SP0100333 तस्मात्तिष्ठाम्यहं नित्यमिहैव न तवाज्ञया ॥
 SP0100341 (भा)गान्दत्त्वा तथान्ये(भ्यो) दित्सवो मे द्विजतयः ।
 SP0100342 अपः स्पृशन्ति शुद्ध्यर्थं (भा)गं यच्छन्ति मे ततः ।
 SP0100343 दत्त्वा स्पृशन्ति (भू)यश्च धर्मस्यैवा(भि)वृद्ध्यये ॥
 SP0100351 यथा हि देवनिर्मा(ल्यं) शुचयो धारयन्त्युत ।
 SP0100352 अशुचिं स्पृष्टुकामाश्च त्यक्त्वापः संस्पृशन्ति च ॥
 SP0100361 देवानामेवमन्येषां दित्सवो ब्राह्मणर्षि(भा)ः ।
 SP0100362 (भा)गानपः स्पृशन्ति स्म तत्र का परिदेवना ॥
 SP0100371 त्वं तु मच्छापनिर्दग्धो विपरीतो नराधमः ।
 SP0100372 स्वस्यां सुतायां मूढात्मा पुत्रमुत्पादयिष्यसि ॥
 SP0100380 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0100381 एवं स (भ)गवाद्यस्त्वा दक्षं देवो जगत्पतिः ।
 SP0100382 विरराम महतेजा जगाम च यथागतम ॥
 SP0100391 चन्द्रदिवाकरवह्निसमाक्षं चन्द्रनिमाननपद्मदलाक्षम ।
 SP0100392 गोवृषवाहममेयगुणौघं सततमिहेन्दुवहं प्रणताः स्मः ॥
 SP0100401 य एमं दक्षशापाशङ्कं देव्याश्चैवाशरीरताम ।
 SP0100402 शृणुयाद्वाच विप्रान्वा श्रावयीत यतव्रतः ।
 SP0100403 सर्वपापविनिर्मुक्तो रुद्रलोकमवाप्नुयात् ॥
 SP0109999 एति स्कन्दपुराणे दशमोऽध्यायः ॥

स्कंदपुराण अध्याय ११

- SP0110010 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0110011 कदाचित्स्वगृहं प्राप्तं कश्यपं द्विपदां वरम ।
 SP0110012 अपृच्छद्विमवान्प्रश्नं लोके ज्यातिकरं नु किम ॥

- SP0110021 केनाक्षयाश्च लोकाः स्युः ज्यातिश्च परमा मुने ।
 SP0110022 तथैव चार्चनीयत्वं सत्सु तं कथयस्व मे ॥
 SP0110030 कश्यप उवाच ।
 SP0110031 अपत्येन महाबाहो सर्वमेतदवाप्यते ।
 SP0110032 मम ज्यातिरपत्येन ब्रह्मणो ऋषिभिश्च ह ॥
 SP0110041 किं न पश्यसि शैलेन्द्र यतो मां परिपृच्छसि ।
 SP0110042 वर्तयिष्यामि तव्यापि यन्मे दृष्टं पुराचल ॥
 SP0110051 वाराणसीमहं गच्छन्नपश्यं संस्थितं दिवि ।
 SP0110052 विमानं स्वनवद्विव्यमनौपम्यमनिन्दितम् ॥
 SP0110061 तस्याधस्तादार्तनादं गर्तास्थाने शृणोम्यहम् ।
 SP0110062 तानहं तपसा ज्ञात्वा तत्रैवान्तर्हितः स्थितः ॥
 SP0110071 अथागात्तत्र शैलेन्द्र विप्रो नियमवाद्युचिः ।
 SP0110072 तीर्थाभिषेकपूतात्मा परे तपसि संस्थितः ॥
 SP0110081 अथ स ब्रह्मानस्तु व्याघ्रेणामीषितो द्विजः ।
 SP0110082 विवेश तं तदा देशं सा गर्ता यत्र भूधर ॥
 SP0110091 गर्तायां वीरशस्तम्भे लम्बमानांस्तदा मुनीन ।
 SP0110092 अपश्यदार्तो दुःखार्तानपृच्छतांश्च स द्विजः ॥
 SP0110101 के यूयं वीरशस्तम्भे लम्बमाना ह्यधोमुखाः ।
 SP0110102 दुःखिताः केन मोक्षश्च युष्माकं भवितानघाः ॥
 SP0110110 पितर उचुः ।
 SP0110111 वयं तेऽकृतपुण्यस्य पितरः सपितामहाः ।
 SP0110112 प्रपितामहाश्च क्लिष्यामस्तव दृष्टेन कर्मणा ॥
 SP0110121 नरकोऽयं महाभाग गर्तारूपं समास्थितः ।
 SP0110122 त्वं चापि वीरशस्तम्भस्त्वयि लम्बामहे वयम् ॥
 SP0110131 यावत्त्वं ज्वसे विप्र तावदेव वयं स्थिताः ।
 SP0110132 मृते त्वयि गमिष्यामो नरकं पापयेतसः ॥

- SP0110141 यदिति त्वं दारसंयोगं कृत्वापत्यं गुणोत्तरम् ।
 SP0110142 उत्पाद्यसि तेनास्मान्मुष्येम वयमेकशः ॥
 SP0110151 नान्येन तपसा पुत्रं न तीर्थानां इलेन च ।
 SP0110152 तत्क्षुरुष्व महाबुद्धे तारयस्व पितॄन्मयात् ॥
 SP0110161 स तथेति प्रतिज्ञाय आराध्य च वृषध्वजम् ।
 SP0110162 पितॄन्मार्तात्समुद्धृत्य गाणपान्प्रयकार इ ॥
 SP0110171 स्वयं च रुद्रदयितः सुकेशो नाम नामतः ।
 SP0110172 संमतो बलवांश्चैव रुद्रस्य गाणपोऽभवत् ॥
 SP0110181 तस्मात्कृत्वा तपो धोरमपत्यं गुणवत्तरम् ।
 SP0110182 उत्पाद्यस्व शैलेन्द्र ततः कीर्तिमवाप्स्यसि ॥
 SP0110190 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0110191 स अवेमुक्तो ऋषिणा शैलेन्द्रो नियमे स्थितः ।
 SP0110192 तपश्चकार विपुलं येन ब्रह्मा तुतोष इ ॥
 SP0110201 तमागत्य तदा ब्रह्मा वरदोऽस्मीत्यभाषत् ।
 SP0110202 ब्रूहि तुष्टोऽस्मि ते शैल तपसानेन सुव्रत ॥
 SP0110210 हिमवानुवाच ।
 SP0110211 भगवन्पुत्रमिच्छामि गुणैः सर्वैरलंकृतम् ।
 SP0110212 अतद्भरं प्रयच्छस्व यदिति तुष्टोऽसि नः प्रभो ॥
 SP0110220 ब्रह्मोवाच ।
 SP0110221 कन्या भवित्री शैलेन्द्र सुता ते वरवर्णिनी ।
 SP0110222 यस्याः प्रभावात्सर्वत्र कीर्तिमाप्स्यसि पुष्कलाम् ॥
 SP0110231 अर्चितः सर्वदेवानां तीर्थकोटीसमावृतः ।
 SP0110232 पावनश्चैव पुण्यश्च देवानामपि सर्वतः ।
 SP0110233 ज्येष्ठा च सा भवित्री ते अन्ये चानु ततः शुभे ॥
 SP0110240 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0110241 अवेमुक्त्वा ततो ब्रह्मा तत्रैवान्तरधीयत् ।

- SP0110242 सोऽपि कालेन शैलेन्द्रो मेनायामुपपाद्यत ।
 SP0110243 अपर्णामेकपर्णां च तथा चाप्येकपाटलाम् ॥
 SP0110251 न्यग्रोधमेकपर्णां तु पाटलं चैकपाटला ।
 SP0110252 आश्रिते द्वे अपर्णां तु अनिकेता तपोऽचरत ।
 SP0110253 शतं वर्षसहस्राणां दुश्चरं देवदानवैः ॥
 SP0110261 आहारमेकपर्णेन सैकपर्णा समाचरत ।
 SP0110262 पाटलेन तथैकेन विदधात्येकपाटला ॥
 SP0110271 पूर्णो पूर्णो सहस्रे तु आहारं तेन चक्रतुः ।
 SP0110272 अपर्णां तु निराहारा तां माता प्रत्यभाषत ।
 SP0110273 निषेधयन्ती ह्यु मेति मातृस्नेहेन दुःखिता ॥
 SP0110281 सा तथोक्त्वा तदा मात्रा देवी दुश्चर्यारिणी ।
 SP0110282 तेनैव नाम्ना लोकेषु विख्याता सुरपूजिता ॥
 SP0110291 अतत्त्रिकुमारीणां जगत्स्थावरजशृगमम ।
 SP0110292 अतासां तपसा लब्धं यावद्धूमिर्धरिष्यति ॥
 SP0110301 तपःशरीरास्ताः सर्वास्तिष्ठो योगबलान्विताः ।
 SP0110302 सर्वाश्चैव महाभागाः सर्वाश्च स्थिरयौवनाः ॥
 SP0110311 ता लोकमातरश्चैव ब्रह्मचारिण्येव च ।
 SP0110312 अनुगृह्णन्ति लोकांश्च तपसा स्वेन सर्वदा ॥
 SP0110321 उमा तासां वरिष्ठा च श्रेष्ठा च वरवर्णिनी ।
 SP0110322 महायोगबलोपेता महादेवमुपस्थिता ॥
 SP0110331 दत्तकश्चोशना तस्याः पुत्रः स भृगुनन्दनः ।
 SP0110332 असितस्यैकपर्णां तु देवलं सुषुवे सुतम ॥
 SP0110341 या तु तासां कुमारीणां तृतीया ह्येकपाटला ।
 SP0110342 पुत्रं शतशलाकस्य जैगीषव्यमुपस्थिता ।
 SP0110343 तस्यापि शशङ्गलिपितौ स्मृतौ पुत्रावयोनिजौ ॥
 SP0110351 उमा तु या मया तुभ्यं कीर्तिता वरवर्णिनी ।

- SP0110352 अथ तस्यास्तपोयोगात्त्रैलोक्यमज्जितं तदा ।
 SP0110353 प्रधूपितं समालक्ष्य ब्रह्मा वचनमब्रवीत् ॥
 SP0110360 ब्रह्मोवाच ।
 SP0110361 देवि किं तपसा लोकांस्तापयस्यतिशोभने ।
 SP0110362 त्वया सृष्टमिदं विश्वं मा कृत्वा तद्विनाशय ॥
 SP0110371 त्वं हि धारयसे लोकानिमान्सर्वास्वतेजसा ।
 SP0110372 ब्रूहि किं ते जग्न्नातः प्रार्थितं सम्प्रसीद नः ॥
 SP0110380 देव्युवाच ।
 SP0110381 यदर्थं तपसो ह्यस्य चरणं मे पितामह ।
 SP0110382 जानीषे तत्त्वमेतन्मे ततः पृच्छसि किं पुनः ॥
 SP0110390 ब्रह्मोवाच ।
 SP0110391 यदर्थं देवि तपसा श्राम्यसे लोकभावनि ।
 SP0110392 स त्वां स्वयं समागम्य छहैव वरयिष्यति ॥
 SP0110401 सर्वदेवपतिः श्रेष्ठः सर्वलोकेश्वरेश्वरः ।
 SP0110402 वयं सदेवा यस्येशो वश्याः किंकरवादिनः ॥
 SP0110411 स देवदेवः परमेश्वरेश्वरः स्वयं तवायास्यति लोकपोऽन्तिकम् ।
 SP0110412 उदाररूपो विकृतामिरूपवान्समानरूपो न हि यस्य कस्यचित् ।
 SP0110421 महेश्वरः पर्वतलोकवासी चराचरेशः प्रथमोऽप्रमेयः ।
 SP0110422 विनेन्दुना छन्दुसमानवक्त्रो विभीषणं रूपमिहास्थितोऽग्रम् ॥
 SP0119999 एति स्कन्दपुराणे अेकादशोऽध्यायः ॥

स्कंदपुराण अध्याय १२

- SP0120010 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0120011 ततः स भगवान्देवो ब्रह्मा तामाह सुस्वरम् ।
 SP0120012 देवि येनैव सृष्टासि मनसा यस्त्वया वृतः ।
 SP0120013 स भर्ता तव देवेशो भविता मा तपः कृथाः ॥
 SP0120021 ततः प्रदक्षिणं कृत्वा ब्रह्मा व्यास गिरेः सुताम् ।

- SP0120022 जगामादर्शनं तस्याः सा चापि विरराम ह ॥
- SP0120031 सा देवी युक्तमित्येवमुक्त्वा स्वस्याश्रमस्य ह ।
- SP0120032 द्वारि जातमशोकं वै समुपाश्रित्य संस्थिता ॥
- SP0120041 अथागाञ्चन्द्रतिलकस्त्रिदशार्तिहरो हरः ।
- SP0120042 विकृतं रुपमास्थाय ह्रस्वो बाहुक अेव च ॥
- SP0120051 विभुग्नासिको भूत्वा कुब्जः केशान्तपिशङ्गलः ।
- SP0120052 उवाच विकृतास्यश्च देवि त्वां वरयाम्यहम् ॥
- SP0120061 अथोमा योगसंसिद्धा ज्ञात्वा शंकरमागतम् ।
- SP0120062 अन्तर्भावविशुद्धा सा क्रियानुष्ठानलिप्सया ॥
- SP0120071 तमुवाचार्ध्यमानाय मधुपर्केण चैव हि ।
- SP0120072 सम्पूज्य ससुजासीनं ब्राह्मणं ब्राह्मणप्रिया ॥
- SP0120080 देव्युवाच ।
- SP0120081 भगवन्नस्वतन्त्रास्मि पिता मेऽस्त्यरणी तथा ।
- SP0120082 तौ प्रभू मम दाने वै कन्याहं द्विजपुंगव ॥
- SP0120091 गत्वा याचस्व पितरं मम शैलेन्द्रमव्ययम् ।
- SP0120092 स चेददाति मां विप्र तुभ्यं तद्व्युचितं मम ॥
- SP0120100 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0120101 ततः स भगवान्देवस्तथैव विकृतः प्रभुः ।
- SP0120102 उवाच शैलराजं तमुमां मे यच्छ शैलराट ॥
- SP0120111 स तं विकृतरूपेण ज्ञात्वा रुद्रमथाव्ययम् ।
- SP0120112 भीतः शापाञ्च विमना छटं वचनमब्रवीत् ॥
- SP0120121 भगवन्नावमन्यामि ब्राह्मणास्मूमिदैवतान् ।
- SP0120122 मनीषितं तु यत्पूर्वं तच्छृणुष्व महातपः ॥
- SP0120131 स्वयं वरो मे दृष्टितुर्भविता विप्रपूजितः ।
- SP0120132 वरयेद्यं स्वयं तत्र स भर्तास्या भवेदिति ॥
- SP0120140 सनत्कुमार उवाच ।

- SP0120141 तच्छ्रुत्वा शैलवचनं भगवान्गोवृषध्वजः ।
 SP0120142 देव्याः समीपमागत्य छटमाह महामनाः ॥
 SP0120151 देवि पित्रा तवाज्ञप्तः स्वयंवर छति श्रुतम् ।
 SP0120152 तत्र त्वं वरयित्री यं स ते भर्ता किलानधे ॥
 SP0120161 तदापृच्छे गमिष्यामि दुर्लभा त्वं वरानने ।
 SP0120162 रुपवन्तं समुत्सृज्य वृणीथा मादृशं कथम् ॥
 SP0120170 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0120171 तेनोक्त्वा सा तदा तत्र भावयन्ती तदीरितम् ।
 SP0120172 भावं च रुद्रनिहितं प्रसादं मनसस्तथा ॥
 SP0120181 सम्प्राप्योवाच देवेशं मा ते भूद्बुद्धिरन्यथा ।
 SP0120182 अहं त्वां वरयिष्यामि नान्यद्भूतं कथंचन ॥
 SP0120191 अथ वा तेऽस्ति संदेहो मयि विप्र कथंचन ।
 SP0120192 छहैव त्वां महाभाग वरयामि मनोरथम् ॥
 SP0120200 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0120201 गृहीत्वा स्तवकं सा तु हस्ताभ्यां तत्र संस्थितम् ।
 SP0120202 स्कन्धे शम्भोः समादाय देवी प्राह वृतोऽसि मे ॥
 SP0120211 ततः स भगवान्देवस्तथा देव्या वृतस्तदा ।
 SP0120212 उवाच तमशोकं वै वाचा संश्रवयन्निव ॥
 SP0120221 यस्मात्तव सुपुष्पेण स्तवकेन वृतो ह्यहम् ।
 SP0120222 तस्मात्त्वं जरया त्यक्तः अमरः सम्भविष्यसि ॥
 SP0120231 कामरूपः कामपुष्पः कामगो दयितो मम ।
 SP0120232 सर्वाभरणपुष्पाढ्यः सर्ववृक्षकुलोपगः ॥
 SP0120241 सर्वान्भक्षदश्चैव अमृतस्रव अेव च ।
 SP0120242 सर्वगन्धश्च देव्यास्त्वं भविष्यसि दृढं प्रियः ।
 SP0120243 निर्भयः सर्वलोकेषु चरिष्यसि सुनिर्वृतः ॥
 SP0120251 आश्रमं चैवमत्यर्थं चित्रकूटेति विश्रुतम् ।

- SP0120252 योऽभियास्यति पुण्यार्थी सोऽश्वमेधमवाप्स्यति ।
- SP0120253 यत्र तत्र मृतश्चापि ब्रह्मलोकं गमिष्यति ॥
- SP0120261 यश्चात्र नियमैर्युक्तः प्राणान्सम्यक्परित्यजेत् ।
- SP0120262 स देव्यास्तपसा युक्तो महागणपतिर्भवेत् ॥
- SP0120270 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0120271 अेवमुक्त्वा तदा देव आपृच्छ्य ह्मिवत्सुताम् ।
- SP0120272 अन्तर्दधे जगत्स्रष्टा सर्वभूतप ईश्वरः ॥
- SP0120281 सापि देवी गते तस्मिन्मगवत्यमितात्मनि ।
- SP0120282 तत अेवोन्मुष्णी स्थित्वा शिलायां संविवेश ह ॥
- SP0120291 उन्मुष्णी सा गते तस्मिन्महेष्वासे प्रजापतौ ।
- SP0120292 निशेव चन्द्ररहिता सा बभौ विमनास्तदा ॥
- SP0120301 अथ शुश्राव सा शब्दं बालस्यार्तस्य शैलजा ।
- SP0120302 सरस्युदकसम्पूर्णे समीपे चाश्रमस्य ह ॥
- SP0120311 स कृत्वा बालरूपं तु देवदेवः स्वयं शिवः ।
- SP0120312 ङीडाहेतोः सरोमध्ये ग्राह्यस्तोऽभवत्तदा ॥
- SP0120321 योगमायामथास्थाय प्रपयोद्भवकारणम् ।
- SP0120322 तद्रूपं सरसो मध्ये कृत्वेदं समभाषत ।
- SP0120323 त्रातु मां कश्चिदेत्येह ग्राहेण हतयेतसम् ॥
- SP0120331 धिक्कष्टं बाल अेवाहमप्राप्तार्थमनोरथः ।
- SP0120332 यास्यामि निधनं वक्त्रे ग्राह्यस्यास्य दुरात्मनः ॥
- SP0120341 शोचामि न स्वकं देहं ग्राह्यस्तोऽपि दुःषितः ।
- SP0120342 यथा शोचामि पितरं मातरं च तपस्विनीम् ॥
- SP0120351 मां श्रुत्वा ग्राह्यदने प्राप्तं निधनमुत्सुकौ ।
- SP0120352 प्रियपुत्रावेकपुत्रौ प्राणान्नूनं विहास्यतः ॥
- SP0120360 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0120361 श्रुत्वा तु देवी तं नादं विप्रस्यार्तस्य शोभना ।

- SP0120362 ઉત્પાદ્ય પ્રદુતા તત્ર યત્ર તિષ્ઠત્યસૌ દ્વિજઃ ॥
- SP0120371 સાપશ્યદિન્દુવદના બાલકં ચારુરૂપિણમ ।
- SP0120372 ગ્રાહેણ ગ્રસ્યમાનં તં વેપમાનમવસ્થિતમ ॥
- SP0120381 સોડપિ ગ્રાહ્વરઃ શ્રીમાન્દૃષ્ટ્વા દેવીમુપાગતામ ।
- SP0120382 તં ગૃહીત્વા દુતં યાતો મધ્યં સરસ એવ હ ॥
- SP0120391 સ કૃષ્યમાણસ્તેજસ્વી નાદમાર્ત તદાકરોત ।
- SP0120392 અથાહ દેવી દુઃખાર્તા બાલં દૃષ્ટ્વા મહાવ્રતા ॥
- SP0120401 ગ્રાહરાજ મહાસત્વ બાલકં હ્યેકપુત્રકમ ।
- SP0120402 વિસૃજૈનં મહાદંષ્ટ ક્ષિપ્રં ભીમપરાકમ ॥
- SP0120410 ગ્રાહ ઉવાચ ।
- SP0120411 યો દેવિ દિવસે ષષ્ઠે પ્રથમં સમુપૈતિ મામ ।
- SP0120412 સ આહારો મમ પુરા વિહિતો લોકકર્તૃભિઃ ॥
- SP0120421 સોડયં મમ મહાભાગે ષષ્ઠેડહનિ ગિરીન્દ્રજે ।
- SP0120422 બ્રહ્મણા વિહિતો નૂનં નૈનં મોક્ષયે કથંચન ॥
- SP0120430 દેવ્યુવાચ ।
- SP0120431 યમયા હિમવસ્થૃશ્ણો ચરિતં તપ ઉત્તમમ ।
- SP0120432 તેન બાલમિમં મુચ ગ્રાહરાજ નમોડસ્તુ તે ॥
- SP0120440 ગ્રાહ ઉવાચ ।
- SP0120441 મા વ્યયં તપસો દેવિ કાર્ષીઃ શૈલેન્દ્રનન્દને ।
- SP0120442 નૈનં મોચયિતું શક્તો દેવરાજોડપિ સ સ્વયમ ॥
- SP0120451 મહ્યમીશેન તુષ્ટેન શર્વેણોગ્રેણ શૂલિના ।
- SP0120452 અમરત્વમવધ્યત્વમક્ષયં બલમેવ ચ ॥
- SP0120461 સ્વયંગ્રહણમોક્ષશ્ચ જ્ઞાનં ચૈવાવ્યયં પુનઃ ।
- SP0120462 દત્તં તતો બ્રવીમિ ત્વાં નાયં મોક્ષમવાપ્સ્યતિ ॥
- SP0120471 અથ વા તે કૃપા દેવિ ભૃશં બાલે શુભાનને ।
- SP0120472 બ્રવીમિ યત્કુરુ તથા તતો મોક્ષમવાપ્સ્યતિ ॥

- SP0120480 દેવ્યુવાચ ।
- SP0120481 ગ્રાહાધિપ વદસ્વાશુ યત્સતામવિગર્હિતમ ।
- SP0120482 તત્કૃતં નાત્ર સંદેહો માન્યા મે બ્રાહ્મણા દૃઢમ ॥
- SP0120490 ગ્રાહ ઉવાચ ।
- SP0120491 યત્કૃતં વૈ તપઃ કિંચિદ્ધવત્યા સ્વલ્પમન્તરાઃ ।
- SP0120492 તત્સર્વં મે પ્રયચ્છસ્વ તતો મોક્ષમવાપ્સ્યતિ ॥
- SP0120500 દેવ્યુવાચ ।
- SP0120501 જન્મપ્રભૃતિ યત્પુણ્યં મહાગ્રાહ કૃતં મયા ।
- SP0120502 તત્તે સર્વં મયા દત્તં બાલં મુચ મમાગ્રતઃ ॥
- SP0120510 સનત્કુમાર ઉવાચ ।
- SP0120511 પ્રજજ્વાલ તતો ગ્રાહસ્તપસા તેન બૃંહિતઃ ।
- SP0120512 આદિત્ય ઇવ મધ્યાહ્ને દુર્નિરીક્ષયસ્તદાભવત ॥
- SP0120521 ઉવાચ ચેદં તુષ્ટાત્મા દેવી લોકસ્ય ધારિણીમ ।
- SP0120522 દેવિ કિં કૃતમેતત્તે અનિશ્ચિત્ય મહાવ્રતે ।
- SP0120523 તપસો હર્જનં દુઃખં તસ્ય ત્યાગો ન શસ્યતે ॥
- SP0120531 ગૃહાણ તપ એતચ્ચ બાલં ચેમં શુચિસ્મિતે ।
- SP0120532 તુષ્ટોઽસ્મિ તે વિપ્રભક્ત્યા વરં તસ્માદ્દદામિ તે ॥
- SP0120541 સા ત્વેવમુક્તા ગ્રાહેણ ઉવાચેદં મહાવ્રતા ।
- SP0120542 સુનિશ્ચિત્ય મહાગ્રાહ કૃતં બાલસ્ય મોક્ષણમ ।
- SP0120543 ન વિપ્રેભ્યસ્તપઃ શ્રેષ્ઠં શ્રેષ્ઠા મે બ્રાહ્મણા મતાઃ ॥
- SP0120551 દત્વા ચાહં ન ગૃહ્ણામિ ગ્રાહેન્દ્ર વિદિતં હિ તે ।
- SP0120552 ન હિ કશ્ચિન્નરો ગ્રાહ પ્રદત્તં પુનરાહરેત ॥
- SP0120561 દત્તમેતન્મયા તુભ્યં નાદદાનિ હિ તત્પુનઃ ।
- SP0120562 ત્વચ્ચેવ સ્મતામેતદ્બાલશ્ચાયં વિમુચ્યતામ ॥
- SP0120571 તથોક્તસ્તાં પ્રશસ્યાય મુક્ત્વા બાલં નમસ્ય ચ ।
- SP0120572 દેવીમાદિત્યસદ્દાસં તત્રૈવાન્તરધીયત ॥

- SP0120581 બાલોડપિ સરસસ્તીરે મુક્તો ગ્રાહેણ વૈ તદા ।
 SP0120582 સ્વખલબ્ધ ઇવાર્થૌધસ્ત્રૈવાન્તરધીયત ॥
 SP0120591 તપસોડય વ્યયં મત્વા દેવી હિમગિરીન્દ્રજા ।
 SP0120592 ભૂય એવ તપઃ કર્તુમારેભે યત્નમાસ્થિતા ॥
 SP0120601 કર્તુકામાં તપો ભૂયો જ્ઞાત્વા તાં શંકરઃ સ્વયમ ।
 SP0120602 પ્રોવાચ વચનં વ્યાસ મા કૃથાસ્તપ ઇત્યુત ॥
 SP0120611 મહ્યમેતત્તપો દેવિ ત્વયા દત્તં મહાવ્રતે ।
 SP0120612 તેનૈવમક્ષયં તુભ્યં ભવિષ્યતિ સહસ્રધા ॥
 SP0120621 ઇતિ લબ્ધ્વા વરં દેવી તપસોડક્ષય્યમુત્તમમ ।
 SP0120622 સ્વયંવરમુદીક્ષન્તી તસ્થૌ પ્રીતિમુદાયુતા ॥
 SP0120631 ઇદં પઠેદ્યો હિ નરઃ સદૈવ બાલાનુભાવાચરણં હિ શમ્ભોઃ ।
 SP0120632 સ દેહભેદં સમવાપ્ય પૂતો ભવેદ્ગણસ્તસ્ય કુમાસ્તુલ્યઃ ॥
 SP0129999 ઇતિ સ્કન્દપુરાણે દ્વાદશમોડધ્યાયઃ ॥

સ્કન્દપુરાણ અધ્યાય ૧૩

- SP0130010 સનત્કુમાર ઉવાચ ।
 SP0130011 વિસ્તૃતે હિમવત્પૃષ્ઠે વિમાનશતસંકુલે ।
 SP0130012 અભવત્સ તુ કાલેન શૈલપુત્ર્યાઃ સ્વયંવરઃ ॥
 SP0130021 અથ પર્વતરાજોડસૌ હિમવામ્યાનકોવિદઃ ।
 SP0130022 દુહિતુર્દેવદેવેન જ્ઞાત્વા તદભિમન્નિતમ ॥
 SP0130031 જાનન્નપિ મહાશૈલઃ સમાચારક્રિયેપ્સયા ।
 SP0130032 સ્વયંવરં તતો દેવ્યાઃ સર્વલોકેષ્વધોષયત ॥
 SP0130041 દેવદાનવસિદ્ધાનાં સર્વલોકનિવાસિનામ ।
 SP0130042 વૃણુયાત્પરમેશાનં સમક્ષં યેન મે સુતા ॥
 SP0130051 તદેવ સુકૃતં શ્લાઘ્યં મમાભ્યુદયસંમતમ ।
 SP0130052 ઇતિ સંચિન્ત્ય શૈલેન્દ્રઃ કૃત્વા હૃદિ મહેશ્વરમ ॥
 SP0130061 આબ્રહ્મકેષુ લોકેષુ દેવ્યાઃ શૈલેન્દ્રસત્તમઃ ।

- SP0130062 કૃત્વા રત્નાકુલં દેશં સ્વયંવરમચીકરત ॥
- SP0130071 અથૈવમાધોષિતમાત્ર એવ સ્વયંવરે વ્યાસ મહીધ્રપુત્ર્યાઃ ।
- SP0130072 દેવાદયઃ સર્વજગન્નિવાસાઃ સમાયયુર્દિવ્યગૃહીતવેષાઃ ॥
- SP0130081 પ્રકુલ્લપદ્માસનસંનિવિષ્ટઃ સિદ્ધૈર્વૃતો યોગિભિરપ્રમેયૈઃ ।
- SP0130082 વિજ્ઞાપિતસ્તેન મહીધ્રરાજા પિતામહસ્તત્ર સમાજગામ ॥
- SP0130091 અક્ષણાં સહસ્રં સુરરાટ સ ભિભ્રદિવ્યાશ્ણાહારસ્રગુદાત્તરૂપઃ ।
- SP0130092 ઐરાવતં સર્વગજેન્દ્રમુખ્યં સ્વન્મદાસારકૃતપ્રવાહમ ।
- SP0130093 આરુહ્ય સર્વામરરાટ સ વજં ભિભ્રત્સમાગાત્પુરતઃ સુરાણામ ॥
- SP0130101 તેજઃપ્રતાપાધિકદિવ્યરૂપઃ પ્રોહ્દાસયન્સર્વદિશો વિવસ્વાન ।
- SP0130102 હૈમં વિમાનં સચલત્પતાકમારુહ્ય આગાત્વરિતં જવેન ॥
- SP0130111 મણિપ્રદીપ્તોજજ્વલકુણ્ડલશ્ચ વહ્ન્યર્કતેજઃપ્રતિમે વિમાને ।
- SP0130112 સમભ્યગાત્કથ્યપવિપ્રસૂનુરાદિત્ય આગાહ્દગનામધારી ॥
- SP0130121 પીનાશ્ણાયષ્ટિઃ સુકૃતાશ્ણાહારસ્તેજોબલાજાસદૃશપ્રભાવઃ ।
- SP0130122 દણ્ડં સમાદાય કૃતાન્ત આગાદારુહ્ય ભીમં મહિષં જવેન ॥
- SP0130131 મહામહીધ્રોચ્છ્રયપીનગાત્રઃ સ્વર્ણાદિરત્નાચિતચારુવેષઃ ।
- SP0130132 સમીરણઃ સર્વજગદ્ભિભર્તા વિમાનમારુહ્ય સમભ્યગાદ્ધિ ॥
- SP0130141 સંતાપયન્સર્વસુરાસુરેશાંસ્તેજોધિકસ્તેજસિ સંનિવિશ્ય ।
- SP0130142 વહ્નિઃ સમભ્યેત્ય સુરેન્દ્રમધ્યે જ્વલન્મતસ્થૌ વરવેષધારી ॥
- SP0130151 નાનામણિપ્રજ્વલિતાશ્ણાયષ્ટિર્જગચ્ચરન્દિવ્યવિમાનમગ્ર્યમ ।
- SP0130152 આરુહ્ય સર્વદ્રવિણાધિપેશઃ સ રાજરાજસ્ત્વરિતોડભ્યગાચ્ચ ॥
- SP0130161 આપ્યાયયન્સર્વસુરાસુરેશાન્કાન્ત્યા ચ વેષેણ ચ ચારુરૂપઃ ।
- SP0130162 જ્વલન્મહારત્નવિચિત્રરૂપં વિમાનમારુહ્ય શશી સમાગાત ॥
- SP0130171 શ્યામાશ્ણાયષ્ટિઃ સુવિચિત્રવેષઃ સર્વસ્રગાબદ્ધસુગન્ધમાલી ।
- SP0130172 તાક્ષર્યં સમારુહ્ય મહીધ્રકલ્પં ગદાધરોડસૌ ત્વરિતં સમેતઃ ॥
- SP0130181 તયાશ્ચિનો દેવભિષગ્વરૌ તુ એકં વિમાનં ત્વરયાભિરુહ્ય ।
- SP0130182 મનોહરાવુજ્જ્વલચારુવેષાવાજગ્મતુર્દેવસદઃ સુવીરૌ ॥

- SP0130191 शेषः सहस्रं स्फुरदग्निवर्णां विभ्रत्स्फटानां ज्वलनार्कतेजाः ।
 SP0130192 सार्धं स नागैरपरैर्महात्मा विमानमारुह्य समभ्यगाभ्य ॥
 SP0130201 दितेः सुतानां च महासुराणां वक्ष्यर्कशकानिलतुल्यभासाम ।
 SP0130202 वरानुत्पं प्रविधाय वेषं वृद्धं समागात्पुस्तः सुराणाम ॥
 SP0130211 गन्धर्वराजः स च चारुत्पी दिव्यश्यामो दिव्यविमानचारी ।
 SP0130212 गन्धर्वसंघैः सहितोऽप्सरोभिः शकाज्ञया तत्र समाजगाम ॥
 SP0130221 अन्ये च देवास्त्रिदिवौकशेशाः पृथक्पृथक्चारुगृहीतवेषाः ।
 SP0130222 आजग्मुरारुह्य विमानपृष्ठं गन्धर्वयक्षोरगाकिंनराश्च ॥
 SP0130231 शचीपतिस्तत्र सुरेन्द्रमध्ये राजाधिकाराधिकलक्षयमूर्तिः ।
 SP0130232 आज्ञाबलैश्वर्यकृतप्रमोहो वृथाधिकं यत्नमुपायकार ॥
 SP0130241 हेतुस्त्रिलोकस्य जगत्प्रसूतेर्माता च तेषां ससुरासुराणाम ।
 SP0130242 पत्नी च शम्भोः पुरुषस्य धाम्नो गीता पुराणे प्रकृतिः परार्था
 SP0130243 दक्षस्य कोपाद्धिमवद्गृहं सा कार्यार्थागात्परमेशपत्नी ॥
 SP0130251 अेवं यतस्तां न विदुः सुरेशा मोहस्ततस्तान्पर आविवेश ।
 SP0130252 वरार्थमाजग्मुरतो विमूढा ऽशेन यस्माद्धृदिताः कृतास्ते ॥
 SP0130261 ततः प्रनृत्ताभिरथाप्सरोभिर्गन्धर्वसंघैश्च सुगीतशब्दैः ।
 SP0130262 स्थितैश्च नानाविधरूपवेषैर्देवासुरादित्रिदिवौकसंघैः ॥
 SP0130271 विमानपृष्ठे मणिहेमचित्रे स्थिता चलय्यामरवीजिताशङ्गी ।
 SP0130272 सर्वर्तुपुष्पां सुसुगन्धमालां प्रगृह्य देवी प्रसभं प्रतस्थे ॥
 SP0130280 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0130281 मालां प्रगृह्य देव्यां तु स्थितायां देवसंसदि ।
 SP0130282 शकाद्यैरागतैर्देवैः स्वयंवरमुपागतैः ॥
 SP0130291 देव्या जिज्ञासया शम्भुर्भूत्वा पचशिषः शिशुः ।
 SP0130292 उत्सृष्टगतलसंसुप्तो बभूव सहसा विभुः ॥
 SP0130301 अकस्माद्य तं देवी शिशुं पचशिषं स्थितम् ।
 SP0130302 ज्ञात्वा योगसमाधानाज्जहृषे प्रीतिसंयुता ॥

- SP0130311 अथ सा शुद्धसंकल्पा काशिक्षितप्राप्तसत्त्वला ।
 SP0130312 निर्वृतेव तदा तस्थौ कृत्वा हृदि तमेव तु ॥
 SP0130321 ततो दृष्ट्वा शिशुं देवा देव्या उत्सृष्ट्वावर्तिनम ।
 SP0130322 कोऽयमत्रेति संमन्य युक्ुधुर्भुशमार्दिताः ॥
 SP0130331 वज्रमाकारयत्तस्य बाहुमुत्क्षिप्य वृत्रहा ।
 SP0130332 स बाहुरुत्थितस्तस्य तथैव समतिष्ठत ॥
 SP0130341 स्तम्भितः शिशुरूपेण देवदेवेन शम्भुना ।
 SP0130342 वज्रं क्षेप्तुं न शशाक बाहुं चालयितुं न च ॥
 SP0130351 भगो नाम ततो देव आदित्यः काश्यपो बली ।
 SP0130352 उत्क्षिप्य मुशलं दीप्तं क्षेप्तुमैच्छद्विमोहितः ।
 SP0130353 तस्यापि भगवान्बाहुं तथैवास्तम्भयत्तदा ॥
 SP0130361 शिरः प्रकम्पयन्निष्णुः सक्रोधस्तमवैक्षत ।
 SP0130362 तस्यापि शिरसो देवः जालित्यं प्रचकार ह ॥
 SP0130371 पूषा दन्तान्दशन्तैः शर्वमैक्षत मोहितः ।
 SP0130372 तस्यापि दशनाः पेतुर्दृष्टमात्रस्य शम्भुना ॥
 SP0130381 यमस्य स्तम्भितो दण्डस्तेजो वल्लोः शशेः प्रभा ।
 SP0130382 बलं वायोस्तथान्येषां तस्मिन्सर्वदिवौकसाम ।
 SP0130383 बलं तेजश्च योगं च तथैवास्तम्भयद्विभुः ॥
 SP0130391 अथ तेषु स्थितेष्वेवं मन्युमत्सु सुरेषु तु ।
 SP0130392 ब्रह्मा परमसंविग्नो ध्यानमास्थाय सादरम् ।
 SP0130393 बुबुधे देवदेवेशमुमोत्सृष्ट्वासमास्थितम् ॥
 SP0130401 स बुद्ध्वा परमेशानं शीघ्रमुत्थाय सादरम् ।
 SP0130402 ववन्दे चरणौ शम्भोरस्तुवन्व्य पितामहः ।
 SP0130403 पौराणैः सामसंगीतैः पुण्याप्यैर्गुह्यनामभिः ॥
 SP0130411 अजस्त्वममरो देव स्रष्टा हर्ता विभुः परः ।
 SP0130412 प्रधानपुरुषस्तत्त्वं ब्रह्म ध्येयं तदक्षयम् ॥

SP0130421 अमृतं परमात्मा च ईश्वरः कारणं महत् ।
 SP0130422 ब्रह्मकृत्यकृतेः स्रष्टा सर्वसृक्षपरमेश्वरः ॥
 SP0130431 इयं च प्रकृतिर्देवी सदा ते सृष्टिकारणम् ।
 SP0130432 पत्नीरूपं समास्थाय जगत्कारणमागता ॥
 SP0130441 नमस्तुभ्यं सदृशान् देव्याश्चैव सदा नमः ।
 SP0130442 प्रसादात्तव देवेश नियोगाञ्च मया प्रजाः ॥
 SP0130451 देवाद्यास्त इमे सृष्टा मूढास्त्वद्योगमोहिताः ।
 SP0130452 कुरु प्रसादमेतेषां यथापूर्वं भवन्त्विमे ॥
 SP0130461 तत एवं तदा ब्रह्मा विज्ञाप्य परमेश्वरम् ।
 SP0130462 स्तम्भितान्सर्वदेवांस्तानिदमाह महाद्युतिः ॥
 SP0130471 मूढाः स्य देवताः सर्वे नैनं बुध्यत शंकरम् ।
 SP0130472 देवदेवमिहायातं ममैवोत्पत्तिकारणम् ॥
 SP0130481 अयं रुद्रो महादेवः शर्वा भूमिः कपर्दिमान् ।
 SP0130482 उग्र ईशान् आत्मा च अजः शंकर एव च ॥
 SP0130491 देवदेवः परं धाम ईशः पशुपतिः पतिः ।
 SP0130492 जगत्स्रष्टा जगद्धर्ता जगत्संस्थितिकारणम् ॥
 SP0130501 गच्छध्वं शरणं शीघ्रमेवमेवामरेश्वराः ।
 SP0130502 सार्धं मयैव देवेशं परमात्मानमव्ययम् ॥
 SP0130511 ततस्ते स्तम्भिताः सर्वे तथैव त्रिदिवौकसः ।
 SP0130512 प्रणोमुर्मनसा शर्वं भावशुद्धेन चेतसा ॥
 SP0130521 अथ तेषां प्रसन्नोऽमूदेवदेवो महेश्वरः ।
 SP0130522 यथापूर्वं अकाराशु देवतानां तनूस्तदा ॥
 SP0130531 तत एवं प्रवृत्ते तु सर्वदेवनिवारणे ।
 SP0130532 वपुश्चकार देवेशस्त्र्यक्षं परममद्भुतम् ।
 SP0130533 तेजसा यस्य देवास्ते अक्षुरप्रार्थयन्विभुम् ॥
 SP0130541 तेभ्यः परमकं अक्षुः स्ववपुर्दृष्टिशक्तिमत ।

SP0130542 प्राद्यात्परमदेवेशः अपश्यंस्ते तदा प्रभुम् ॥
 SP0130551 ते दृष्ट्वा परमेशानं तृतीयेक्षणधारिणम् ।
 SP0130552 ब्रह्माद्या नेमिरे तूर्णं सर्वे एव सुरेश्वराः ॥
 SP0130561 तस्य देवी तदा हृष्टा समक्षं त्रिदिवौकसाम् ।
 SP0130562 पादयोः स्थापयामास स्रग्मालाममितद्युतेः ॥
 SP0130571 साधु साध्विति सम्प्रोच्य देवतास्ते पुनर्विभुम् ।
 SP0130572 सह देव्या नमश्चक्रुः शिरोभिर्भूतलाश्रितैः ॥
 SP0130581 अथास्मिन्नन्तरे व्यास ब्रह्मा लोकपितामहः ।
 SP0130582 ह्मिवन्तं महाशैलमिदमाह महाद्युतिः ॥
 SP0130591 श्लाघ्यः पूज्यश्च वन्द्यश्च सर्वेषां नस्त्वमद्य हि ।
 SP0130592 शर्वेण सह सम्बन्धो यस्य तेऽभूद्यं महान् ।
 SP0130593 क्रियतां चाशु उद्गाहः किमर्थं स्थीयते परम् ॥
 SP0130601 ततः प्राणम्य ह्मिवांस्तं देवं प्रत्यभाषत ।
 SP0130602 त्वमेव कारणं देव येन शर्वादयं मम ॥
 SP0130611 प्रसादः सहस्रोत्पन्नो हेतुश्चापि त्वमेव हि ।
 SP0130612 उद्गाहं तु यथा यादृक्त्वाद्विधत्स्व पितामह ॥
 SP0130621 तत एवं वचः श्रुत्वा गिरिराजः पितामहः ।
 SP0130622 उद्गाहः क्रियतां देव एति देवमुवाच ह ।
 SP0130623 तमाह शंकरो देवं यथेष्टमिति लोकपः ॥
 SP0130631 तत्क्षणाच्च ततो व्यास ब्रह्मणा कल्पितं पुरम् ।
 SP0130632 उद्गाहार्थं महेशस्य नानारत्नोपशोभितम् ॥
 SP0130641 रत्नानि मणयश्चित्रा हेम मौक्तिकमेव च ।
 SP0130642 मूर्तिमन्त उपागम्य अलं चक्रुः पुरोत्तमम् ॥
 SP0130651 चित्रा मारकती भूमिः सौवर्णस्तम्भशोभिता ।
 SP0130652 भास्वत्स्फटिकमितीभिर्मुक्ताहारप्रलम्बिता ॥
 SP0130661 तस्मिन्निवपुरे रम्ये उद्गाहार्थं विनिर्मिते ।

- SP0130662 शुशुभे देवदेवस्य महेशस्य महात्मनः ॥
- SP0130671 सोमादित्यौ समं तत्र भासयन्तौ महामणी ।
- SP0130672 सौरभेयं मनोरम्यं गन्धमाध्राय मारुतः ।
- SP0130673 प्रववौ सुभसंस्पर्शं षशे भक्तिं प्रसादयन् ॥
- SP0130681 समुद्रास्तत्र चत्वारः शकाद्याश्च सुरोत्तमाः ।
- SP0130682 देवनद्यो महानद्यः सिद्धा मुनयश्चैव च ॥
- SP0130691 गन्धर्वाप्सरसः सर्वे नागा यक्षाः सराक्षसाः ।
- SP0130692 गुह्यकाः जेयराश्वान्ये किंनरा देवचारणाः ॥
- SP0130701 तुम्भुरुर्नारदो हाहा हूहू चैव तु सामगाः ।
- SP0130702 रत्नान्यादाय वाद्यांश्च तत्राजग्मुस्तदा पुरम् ॥
- SP0130711 ऋषयः कृत्स्नशस्तत्र वेदगीतांस्तपोधनाः ।
- SP0130712 पुण्यान्वैवाहिकामन्त्राज्ञेषुः संक्षुप्तमानसाः ॥
- SP0130721 जगतो मातरः सर्वा देवकन्याश्च कृत्स्नशः ।
- SP0130722 गायन्ति हृषिताः सर्वा उद्गाहे परमेष्विनः ॥
- SP0130731 ऋतवः षट् समं तत्र नानागन्धसुभावहाः ।
- SP0130732 उद्गाहः शंकरस्येति मूर्तिमन्त उपस्थिताः ॥
- SP0130741 नीलजम्बूतसंधातमन्द्रध्वानप्रहर्षितैः ।
- SP0130742 केकायमानैः शिजिभिर्नृत्यमानैश्च सर्वशः ॥
- SP0130751 विलोलपिशङ्गालस्पष्टविद्युल्लेजावभासिता ।
- SP0130752 कुमुदापीतशुक्लाभिर्बलाकाभिश्च शोभिता ॥
- SP0130761 प्रत्यग्रसंजातशिलीन्त्रकन्दला लताद्रुमाभ्युद्गत्यारुपल्लवा ।
- SP0130762 शुभाम्बुधाराप्रणयप्रबोधितैर्मदालसैर्भेकगणैश्च नादिता ॥
- SP0130771 प्रियेषु मानोन्नतमानसानां सुनिश्चितानामपि कामिनीनाम् ।
- SP0130772 मयूरकेकाभिरुतैः क्षणेन मनोहरैर्मानविभ्रशङ्काकर्त्री ॥
- SP0130781 तथा त्रिवर्णाज्जवल्यारुमूर्तिना शशाङ्कलेजाकुटिलेन सर्वतः ।
- SP0130782 पयोदसंधातसमीपवर्तिना महेन्द्रयापेन भृशं विराजिता ॥

- SP0130791 विचित्रपुष्पस्पर्शात्सुगन्धिभिर्धनाम्बुसम्पर्कतया सुशीतलैः ।
- SP0130792 विकम्पयन्ती पवनैर्मनोहरैः सुराशृगानानामलकावलीः शुभाः ॥
- SP0130801 गर्जत्ययोदस्थगितेन्दुबिम्बा नवाम्बुसेकोद्गतचारुदूर्वा ।
- SP0130802 निरीक्षिता सादरमुत्सुकाभिर्निश्वासधूमं पथिकाशृगानाभिः ।
- SP0130811 हंसनूपुरशब्दाद्या समुन्नतपयोधरा ।
- SP0130812 चलद्विद्युल्लताकाची स्पष्टपद्मविलोचना ॥
- SP0130821 असितजलद्वन्द्वान्वितस्तहंसा विमलसलिलधारापातनम्रोत्
- SP0130822 सुरमिकुसुमरेणुक.स्तसर्वाशृगशोभा गिरिदृष्टिविवाहे प्रावृ
- SP0130831 मेघक्युकनिर्मुक्ता पद्मकोशोद्गतस्तनी ।
- SP0130832 हंसनूपुरनिर्हाटा सर्वरम्यदिगन्तरा ॥
- SP0130841 विस्तीर्णपुलिनश्रोणी कूजत्सारसमेजला ।
- SP0130842 प्रकुल्लेन्दीवराभोगविलोचनमनोहरा ॥
- SP0130851 पद्मबिम्बाधरपुटा कुन्दन्तप्रहासिनी ।
- SP0130852 नवश्यामालताश्यामरोमराश्रुपरिष्कृता ॥
- SP0130861 चन्द्रांशुहारवर्येण सौधोरस्थलसर्पिणा ।
- SP0130862 प्रह्लादयन्ती चेतांसि सर्वेषां त्रिदिवौकसाम ॥
- SP0130871 समदालिकुलोद्गीतमधुरस्वरभाषिणी ।
- SP0130872 चलत्कुमुदसंधातचारुकुण्डलशोभिनी ॥
- SP0130881 रक्ताशोकाग्रशाज्जोत्यपल्लवाशृगुलिधारिणी ।
- SP0130882 तत्पुष्पसंचयमयैर्वासोभिः समलंकृता ॥
- SP0130891 रक्तोत्पलाग्रचरणा जातीपुष्पनजावली ।
- SP0130892 कदलीस्तम्भचारुः शशाशकवदना तथा ॥
- SP0130901 पद्मकिञ्जल्कसम्पृक्तपवनाग्रकरैः सुरान ।
- SP0130902 प्रेम्णा स्पृशन्ती कान्तेव शरदागाम्ननोरमा ॥
- SP0130911 निर्मुक्तासितमेघक्युकपुटा पूर्णेन्दुबिम्बानना
- SP0130912 नीलाभोजविलोचनारविन्दमुकुलप्रोद्दिन्नचारुस्तनी ।

- SP0130913 नानापुष्परजःसुगन्धिपवनप्रह्लादनी चेतसां
 SP0130914 तत्रागात्कलहंसनूपुररवा देव्या विवाहे शस्त ॥
 SP0130921 अत्यर्थशीतलाम्भोमिः प्लावयन्तौ गिरेः शिलाः ।
 SP0130922 ऋतू शिशिरहेमन्तावाजग्मतुरतिद्युती ॥
 SP0130931 ताभ्यामृतुभ्यां प्राप्ताभ्यां हिमवान्स नगोत्तमः ।
 SP0130932 प्रालेयचूर्णवर्षिभ्यां क्षिप्रं रौप्यं एवाबभौ ॥
 SP0130941 तेन प्रालेयवर्षेण धनेन स हिमाचलः ।
 SP0130942 अगाधेन तदा रेजे क्षीरोद एव सागरः ॥
 SP0130951 हिमस्थानेषु हिमवान्नाशयामास पादपान ।
 SP0130952 साधूपचारान्सहसा कृतार्थ एव दुर्जनः ॥
 SP0130961 प्रालेयपटलच्छन्नैः शृशृगैः स शुशुभे नगः ।
 SP0130962 छत्रैरिव महाभोगैः पाण्डरैः पृथिवीपतिः ॥
 SP0130971 पाण्डराणि विशालानि श्रीमन्ति सुभगानि च ।
 SP0130972 तुशृगानि चाद्रिशृशृगाणि सौधानीव चकाशिरे ॥
 SP0130981 तस्याचलेन्द्रस्य दरीष्वतीव विचित्रसारशृगाकुलाकुलासु ।
 SP0130982 प्रालेयधाराः शशिपादगौरा गोक्षीरधारा एव संनिपेतुः ॥
 SP0130991 बहुकुसुमरजोमिरुत्तराशृगा हिमकणसशृगासुशीतलाः समीरा
 SP0130992 ववुरमरगाणेश्वराम्बराणि प्रतनुतमानि शनैर्विकम्पयन्तः ॥
 SP0131001 निर्धूतइक्षानिलशीतदोषः प्रोद्भिन्नचूताशृकुरकर्णपूरः ।
 SP0131002 वसन्तकालश्च तमद्रिपुत्रीसेवार्थमागाद्धिमवन्तमाशु ॥
 SP0131011 तस्मिन्नुतावद्रिसुताविवाहसिषेवया तं गिरिमभ्युपेते ।
 SP0131012 प्रादुर्भूवुः कुसुमावतंसाः समन्ततः पादपगुल्मषण्डाः ॥
 SP0131021 ववुः सुगन्धाः सुभगाः सुशीता विचित्रपुष्पाग्ररजोत्तराशृगाः
 SP0131022 मनोभवोद्रेककराः सुराणां सुराशृगानानां च मुहुः समीराः ॥
 SP0131031 स्वच्छाम्बुपूर्णाश्च तथा नलिन्यः पद्मोत्पलानां मुकुलैरुपेताः ।
 SP0131032 एषत्समुद्भिन्नपयोधराग्रा नार्यो यथा रम्यतमा बभूवुः ॥

- SP0131041 ऋतोः स्वभावाच्च मद्योद्भवाच्च कुल्लासु शाप्तासु निलीनपक्षाः ।
- SP0131042 चेतोभिरामं त्रिदशाशृगानानां पुंस्कोकिलाश्चातिकलं विनेद्युः ॥
- SP0131051 नात्युष्यशीतानि सरःपयांसि किञ्चिद्व्यूहैः कपिलीकृतानि ।
- SP0131052 यथाह्वयुग्मैरुपनादितानि पपुः प्रहृष्टाः सुरदन्तिमुप्याः ॥
- SP0131061 प्रियशृङ्गश्चूततरवश्चूतांश्चापि प्रियशृङ्गावः ।
- SP0131062 तर्जयन्त एवान्योन्यं मजरीमिश्रिकाशिरे ॥
- SP0131071 हिमशुकलेषु शृशृङ्गेषु तिलकाः कुसुमोत्कराः ।
- SP0131072 शुशुभुः कार्यमुद्दिश्य वृद्धा एव समागताः ॥
- SP0131081 कुल्लाशोकलतास्तत्र रेजिरे शालसंश्रिताः ।
- SP0131082 कामिन्य एव कान्तानां कण्ठालम्बितमूर्तयः ॥
- SP0131091 समदालिकुलोद्गीतलताकुसुमसंययाः ।
- SP0131092 परस्परं हि मालत्यो भाषन्त्य एव रेजिरे ॥
- SP0131101 नीलानि नीलाम्बुरुहैः पयांसि गौराणि गौरैश्च सनालदण्डैः ।
- SP0131102 रक्तैश्च रक्तानि भृशं कृतानि मत्तद्विरेकार्धविदष्टपत्रैः ॥
- SP0131111 हैमानि विस्तीर्णजलेषु केषुचित्प्रस्तारं मारकतानि केषुचित् ।
- SP0131112 वैद्युनालानि सरःसु केषुचित्प्रज्जिरे पद्मवनानि सर्वतः ॥
- SP0131121 वाप्यस्तत्राभवन्नभ्याः कमलोत्पलभूषिताः ।
- SP0131122 नानाविहगसंधुष्टा हेमसोपानपशुक्तयः ॥
- SP0131131 शृशृङ्गाणि तस्य तु गिरेः कर्णिकारैः सुपुष्पितैः ।
- SP0131132 समुच्छ्रितान्यविरलैर्हैमानीव बभ्रुर्मुने ॥
- SP0131141 एषदुद्धिन्नकुसुमैः पाटलैश्चापि पाटलाः ।
- SP0131142 सम्भ्रमवुर्दिशः सर्वाः पवनाकम्पिमूर्तिभिः ॥
- SP0131151 कृष्णाजनाद्रिशृशृङ्गात्मा नीलाशोकमहीरुहाः ।
- SP0131152 गिरौ ववृधिरे कुल्लाः स्पर्धयेव परस्परम् ॥
- SP0131161 श्रीरुवाकविधुष्टानि किंशुकानां वनानि च ।
- SP0131162 पर्वतस्य नितम्बेषु सर्वेष्वेवात्मिज्जिरे ॥

- SP0131171 तमालगुल्मैस्तस्यासीञ्छोत्मा ह्मिवतस्तदा ।
- SP0131172 नीलश्रुतसंधातैर्नीलीनैरिव सन्धिषु ॥
- SP0131181 निकामपुष्पैः सुविशालशाभैः समुच्छ्रितैश्चम्पकपाटपैश्च ।
- SP0131182 प्रमत्तपुंस्कोकिलसम्प्रलापैर्हिमाचलोऽतीव तदा रराज ॥
- SP0131191 श्रुत्वा शब्दं ऋतुमदकलं सर्वतः कोकिलानां
- SP0131192 च्यत्यक्षाः सुमधुररुतं नीलकण्ठा विनेदुः ।
- SP0131193 तेषां शब्दैरुपचितजलः पुष्पचापेषुहस्तः
- SP0131194 सश्रुतस्त्रिदशवनिता वेद्दुमशृङ्गेष्वनशृङ्गाः ॥
- SP0131201 पटुसूर्यातपश्चापि प्रायः सोषणशलाशयः ।
- SP0131202 देवीविवाहसेवार्थं ग्रीष्म आगाद्धिमाचलम ॥
- SP0131211 स चापि तरुभिस्तत्र बहुभिः कुसुमोत्करैः ।
- SP0131212 शोभयामास शृङ्गाणि प्रालेयाद्रेः समन्ततः ॥
- SP0131221 तस्यापि च ऋतोस्तत्र वायवः सुमनोहराः ।
- SP0131222 ववुः पाटलविस्तीर्णकटम्भार्जुनगन्धिनः ॥
- SP0131231 वाप्यः प्रकुल्लपद्मौघाः केसरारुणमूर्तयः ।
- SP0131232 अभवंस्तटसंधुष्टकलहंसकटम्भकाः ॥
- SP0131241 तथा कुरवकाश्चापि कुसुमापाण्डुमूर्तयः ।
- SP0131242 सर्वेषु शृङ्गुः शृङ्गेषु भ्रमरावलिसेविताः ॥
- SP0131251 बहुलाश्च नितम्बेषु विशालेषु महीभृतः ।
- SP0131252 उत्ससर्जुर्मनोज्ञानि कुसुमानि समन्ततः ॥
- SP0131261 एति कुसुमविचित्रसर्ववृक्षा विविधविहंगमनादरम्यदेशाः ।
- SP0131262 ह्मिगिरितनयाविवाहभृत्यै षडुपययुरृतवो मुनिप्रवीर ॥
- SP0131271 तत एवं प्रवृत्ते तु सर्वभूतसमागमे ।
- SP0131272 नानावाद्यशताकीर्णैर्ब्रह्मा मम पिता स्वयम ॥
- SP0131281 शैलपुत्रीमलंकृत्य योग्याभरणसम्पदा ।
- SP0131282 पुरं प्रवेशयामास स्वयमाटाय लोकधृक ॥

- SP0131291 ततस्तु पुनरेवेशं ब्रह्मा व्यज्ञापयद्विभुम् ।
 SP0131292 इविर्बुहोमि वक्षौ तु उपाध्यायपटे स्थितः ।
 SP0131293 ददासि मह्यं यथाज्ञां कर्तव्योऽयं क्रियाविधिः ॥
 SP0131301 तमाह शंकरो देवं देवदेवो जगत्पतिः ।
 SP0131302 यद्यदृष्टं सुरेशान तत्कुरुष्व यथेप्सितम् ।
 SP0131303 कर्तास्मि वचनं सर्वं ब्रह्मंस्तव जगद्विभो ॥
 SP0131311 ततः प्राणम्य हृष्टात्मा ब्रह्मा लोकपितामहः ।
 SP0131312 हस्तं देवस्य देव्याश्च योगबन्धे युयोज ह ॥
 SP0131321 ज्वलनं च स्वयं कृत्वा कृताजलिमुपस्थितं ।
 SP0131322 श्रुतिगीतैर्महामन्त्रैर्मूर्तिमद्भिरुपस्थितैः ॥
 SP0131331 यथोक्तविधिना हुत्वा सर्पिस्तदमृतं च हि ।
 SP0131332 त्रिश्च तं ज्वलनं देवं कारयित्वा प्रदक्षिणम् ॥
 SP0131341 मुक्त्वा हस्तसमायोगं सहितः सर्वदेवतैः ।
 SP0131342 सुतैश्च मानसैः सर्वैः प्रहृष्टेनान्तरात्मना ।
 SP0131343 वृत्ते उद्गाहकाले तु प्राणनाम वृषध्वजम् ॥
 SP0131351 योगेनैव तयोर्व्यास तदोमापरमेशयोः ।
 SP0131352 उद्गाहः स परो वृत्तो यं देवा न विदुः क्षयित ॥
 SP0131361 एति ते सर्वमाप्यातं स्वयंवरमिदं शुभम् ।
 SP0131362 उद्गाहश्चैव देवस्य शृण्वतः परमाद्भुतम् ॥
 SP0139999 एति स्कन्दपुराणे नाम त्रयोदशोऽध्यायः ॥
 स्कन्दपुराण अध्याय १४
 SP0140010 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0140011 अथ वृत्ते विवाहे तु भवस्यामिततेजसः ।
 SP0140012 प्रहर्षमतुलं गत्वा देवाः सहपितामहाः ।
 SP0140013 तुष्टुवुर्वाग्भिरिष्टाभिः प्राणमन्तो महेश्वरम् ॥
 SP0140021 नमः पर्वतलिङ्गाय पर्वतेशाय वै नमः ।

- SP0140022 नमः पवनवेगाय विरूपायाजिताय च ॥
- SP0140031 नमः क्लेशविनाशाय दात्रे च शुभसम्पदाम् ।
- SP0140032 नमो नीलशिखण्डाय अम्बिकापतये नमः ॥
- SP0140041 नमः पवनरूपाय शतरूपाय वै नमः ।
- SP0140042 नमो भैरवरूपाय विरूपनयनाय च ॥
- SP0140051 नमः सहस्रनेत्राय सहस्रचरणाय च ।
- SP0140052 नमो वेदरहस्याय वेदाशङ्गाय नमो नमः ॥
- SP0140061 विष्टम्भनाय शकस्य बाहोर्वेदाशङ्कुराय च ।
- SP0140062 चराचराधिपतये शमनाय नमो नमः ॥
- SP0140071 सलिलेशयलिशङ्गाय युगान्तायतलिशिङ्गाने ।
- SP0140072 नमः कपालमालाय कपालस्रग्मिणे नमः ॥
- SP0140081 नमः कपालहस्ताय दंष्ट्रिणे गटिने नमः ।
- SP0140082 नमस्त्रैलोक्यवाहाय सप्तलोकस्थाय च ॥
- SP0140091 नमः ञट्वाशङ्गाहस्ताय प्रमथार्तिहराय च ।
- SP0140092 नमो यज्ञशिरोहर्त्रे कृष्णकेशापहारिणे ॥
- SP0140101 भगनेत्रनिपाताय पूषणो दन्तहराय च ।
- SP0140102 नमः पिनाकशूलासिखण्डगुह्यरुधिरिणे ॥
- SP0140111 नमोऽस्तु कालकालाय तृतीयनयनाय च ।
- SP0140112 अन्तकान्तकृते चैव नमः पर्वतवासिने ॥
- SP0140121 सुवर्णरितसे चैव सर्पकुण्डलधारिणे ।
- SP0140122 वाङ्मलेर्योगनाशाय योगिनां गुरवे नमः ॥
- SP0140131 शशाशङ्कादित्यनेत्राय ललाटनयनाय च ।
- SP0140132 नमः श्मशानरतये श्मशानवरदाय च ॥
- SP0140141 नमो दैवतनाथाय अम्बिकाय नमो नमः ।
- SP0140142 अशनीशतहासाय ब्रह्मण्यायाजिताय च ॥
- SP0140151 गृहस्थसाधवे नित्यं ञटिने ब्रह्मचारिणे ।

- SP0140152 नमो मुण्डार्धमुण्डाय पशूनां पतये नमः ॥
- SP0140161 सलिले तप्यमानाय योगैश्वर्यप्रदाय च ।
- SP0140162 नमः शान्ताय दान्ताय प्रलयोत्पत्तिकारिणे ॥
- SP0140171 नमोऽनुग्रहकर्त्रे च स्थितिकर्त्रे नमो नमः ।
- SP0140172 नमो रुद्राय वसवे आदित्यायाश्विने नमः ॥
- SP0140181 नमः पित्रेऽथ साध्याय विश्वेदेवाय वै नमः ।
- SP0140182 नमः शर्वाय सर्वाय उग्राय वरदाय च ॥
- SP0140191 नमो भीमाय सेनान्ये पशूनां पतये नमः ।
- SP0140192 शुचये रेरिहाणाय सद्योजाताय वै नमः ॥
- SP0140201 महादेवाय चित्राय नमश्चित्ररथाय च ।
- SP0140202 प्रधानाय प्रमेयाय कार्याय करणाय च ॥
- SP0140211 पुरुषाय नमस्तेऽस्तु पुरुषेष्ठाकराय च ।
- SP0140212 नमः पुरुषसंयोगप्रधानगुणकारिणे ॥
- SP0140221 प्रवर्तकाय प्रकृतेः पुरुषस्य च सर्वशः ।
- SP0140222 कृताकृतस्य संवेत्त्रे कुलसंयोगदाय च ॥
- SP0140231 कालज्ञाय च सर्वत्र नमो नियमकारिणे ।
- SP0140232 नमो वैषम्यकर्त्रे च गुणानां वृत्तिदाय च ॥
- SP0140241 नमस्ते देवदेवेश नमस्ते भूतभावन ।
- SP0140242 शिवः सौम्यः सुप्तो द्रष्टुं भव सोमो हि नः प्रभो ॥
- SP0140250 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0140251 अवं स भगवान्देवो जगत्पतिरुमापतिः ।
- SP0140252 स्तूयमानः सुरैः सर्वैरमरानिदमब्रवीत् ॥
- SP0140261 द्रष्टुं सुप्तश्च सौम्यश्च देवानामस्मि भो सुराः ।
- SP0140262 वरं ब्रूत यथेष्टं च दातास्मि वदतानघाः ॥
- SP0140271 ततस्ते प्राणताः सर्वे उच्युः सब्रह्मकाः सुराः ।
- SP0140272 तवैव भगवन्हस्ते वर अेषोऽवतिष्ठताम् ।

- SP0140273 यदा कार्यं तदा नस्त्वं दास्यसे वरमीप्सितम् ॥
- SP0140281 अवेमस्त्विति तानुक्त्वा विसृज्य च सुराङ्गरः ।
- SP0140282 लोकांश्च प्रमथैः सार्धं विवेश भवनं ततः ॥
- SP0140291 यस्तु हरोत्सवमद्भुतमेतं गायति दैवतविप्रसमक्षम् ।
- SP0140292 सोऽप्रतिरूपगणेशसमानो देहविपर्ययमेत्य सुधी स्यात् ॥
- SP0140300 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0140301 पाराशर्यं स्तवं हीदं शृणुयाद्यैः पठेत वा ।
- SP0140302 स स्वर्गलोकगो देवैः पूज्यतेऽमरराडिव ॥
- SP0149999 एति स्कन्दपुराणे अतुर्दशमोऽध्यायः ॥
- स्कन्दपुराण अध्याय १५
- SP0150010 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0150011 प्रविष्टे भवनं देवे सूपविष्टे वरासने ।
- SP0150012 स बहिर्मन्थः क्रूरो देवं वेद्धुमनाभवत् ॥
- SP0150021 तमनाचारसंयुक्तं दुरात्मानं कुलाधमम् ।
- SP0150022 लोकान्सर्वास्तापयानं सर्वेष्वकुरुणात्मकम् ॥
- SP0150031 ऋषीणां विघ्नकर्तारं नियमानां व्रतैः सह ।
- SP0150032 यथाह्वयस्य रूपेण रत्या सह तमागतम् ॥
- SP0150041 अथाततायिनं व्यास वेद्धुकामं सुरेश्वरम् ।
- SP0150042 नयनेन तृतीयेन सावज्ञं तमवैक्षत ॥
- SP0150051 ततोऽस्य नेत्रजो वह्निज्वालामालासहस्रवान् ।
- SP0150052 संवृत्य रतिभर्तारमदहत्सपरिच्छदम् ॥
- SP0150061 स दह्यमानः कुरुणामार्तोऽक्रोशत् विस्वरम् ।
- SP0150062 प्रसादयंश्च तं देवं पपात स महीतले ॥
- SP0150071 आशु सोऽग्निपरीताशृणो मन्मथो लोकतापनः ।
- SP0150072 पपात भस्मसाञ्चैव क्षणेन समपद्यत ॥
- SP0150081 पत्नी तु कुरुणं तस्य विललाप सुदुःखिता ।

- SP0150082 देवं देवीं च दृग्भार्या अयाचत्कुरुणायती ॥
- SP0150091 तस्याश्च कुरुणां श्रुत्वा देवौ तौ कुरुणात्मकौ ।
- SP0150092 उच्यतुस्तां समालोक्य समाश्वास्य च दृग्भिताम ॥
- SP0150101 दग्ध अेष ध्रुवं भद्रे नास्योत्पत्तिरिहेष्यते ।
- SP0150102 अशरीरोऽपि ते काले कार्यं सर्वं करिष्यति ॥
- SP0150111 यदा तु विष्णुर्भविता वसुदेवसुतः शुभे ।
- SP0150112 तदा तस्य सुतोऽयं स्यात्पतिस्ते स भविष्यति ॥
- SP0150120 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0150121 ततः सा तं वरं लब्ध्वा कामपत्नी शुभानना ।
- SP0150122 जगामेषं तदा देशं प्रीतियुक्ता गतक्लमा ॥
- SP0150130 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0150131 अवं दग्ध्वा स कामं तु शंकरो मूढयेतसम ।
- SP0150132 प्रोवाच हिमवत्पुत्री भक्त्या मुनिवरस्य ह ॥
- SP0150141 वसिष्ठो नाम विप्रेन्द्रो मां कृत्वा हृदि तप्यते ।
- SP0150142 तस्याहं वरदानाय प्रयास्यामि महाव्रते ॥
- SP0150151 अवेमुक्त्वा स देवीं तु भक्तिप्रीत्या तदा विभुः ।
- SP0150152 जगाम तप्यतोऽभ्याशं वसिष्ठस्य मुनेर्विभुः ॥
- SP0150161 ततो मुनिवरश्रेष्ठं वरिष्ठं तपतां वरम ।
- SP0150162 वसिष्ठमृषिशार्दूलं तप्यमानं परं तपः ॥
- SP0150171 पूर्णो वर्षसहस्रे तु ज्वलमानमिवानलम ।
- SP0150172 उवाच भगवान्गत्वा ब्रूहि किं ते ददानि ते ।
- SP0150173 ददामि दिव्यं यक्षुस्ते पश्य मां सगाणं द्विज ॥
- SP0150181 दृष्ट्वा स तु तमीशानं प्रणम्य शिरसा प्रभुम ।
- SP0150182 शिरस्यजलिमाधाय तुष्टाव हृषिताननः ॥
- SP0150190 वसिष्ठ उवाच ।
- SP0150191 नमः कनकलिशङ्गाय वेदलिशङ्गाय वै नमः ।

- SP0150192 नमः सहस्रलिशङ्गाय वह्निलिशङ्गाय वै नमः ॥
- SP0150201 नमः पुराणलिशङ्गाय श्रुतिलिशङ्गाय वै नमः ।
- SP0150202 नमः पवनलिशङ्गाय ब्रह्मलिशङ्गाय वै नमः ॥
- SP0150211 नमस्त्रैलोक्यलिशङ्गाय दाहलिशङ्गाय वै नमः ।
- SP0150212 नमः पर्वतलिशङ्गाय स्थितिलिशङ्गाय वै नमः ॥
- SP0150221 नमो रहस्यलिशङ्गाय सप्तद्वीपोर्ध्वलिशिङ्गाने ।
- SP0150222 नमः सर्वार्थलिशङ्गाय सर्वलोकाशङ्गालिशिङ्गाने ॥
- SP0150231 नमोऽस्त्वव्यक्तलिशङ्गाय बुद्धिलिशङ्गाय वै नमः ।
- SP0150232 नमोऽहंकारलिशङ्गाय भूतलिशङ्गाय वै नमः ॥
- SP0150241 नम षण्द्रियलिशङ्गाय नमस्तन्मात्रलिशिङ्गाने ।
- SP0150242 नमः पुरुषलिशङ्गाय भावलिशङ्गाय वै नमः ॥
- SP0150251 नमः सर्वार्थलिशङ्गाय तमोलिशङ्गाय वै नमः ।
- SP0150252 नमो रजोर्ध्वलिशङ्गाय सत्त्वलिशङ्गाय वै नमः ॥
- SP0150261 नमो गगनलिशङ्गाय तेजोलिशङ्गाय वै नमः ।
- SP0150262 नमो वायूर्ध्वलिशङ्गाय शब्दलिशङ्गाय वै नमः ॥
- SP0150271 नमो ऋक्षस्तुतलिशङ्गाय यजुर्लिशङ्गाय वै नमः ।
- SP0150272 नमस्तेऽथर्वलिशङ्गाय सामलिशङ्गाय वै नमः ॥
- SP0150281 नमो यज्ञाशङ्गालिशङ्गाय यज्ञलिशङ्गाय वै नमः ।
- SP0150282 नमस्तेऽनन्तलिशङ्गाय देवानुगतलिशिङ्गाने ॥
- SP0150291 दृश नः परमं योगमपत्यं मत्समं तथा ।
- SP0150292 ब्रह्म चैवाक्षयं देव शमं चैव परं विभो ।
- SP0150293 अक्षयत्वं च वंशस्य धर्मं च मतिमक्षयाम ॥
- SP0150300 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0150301 अ एवं स भगवान्ब्यास वसिष्ठेनामितात्मना ।
- SP0150302 स्तूयमानस्तुतोषाथ तुष्टश्चेदं तमब्रवीत् ॥
- SP0150310 भगवानुवाच ।

- SP0150311 तुष्टस्तेऽहं दद्यान्नेतत्तव सर्वं मनोगतम् ।
 SP0150312 योगं च परमं सूक्ष्ममक्षयं सर्वकामिकम् ॥
 SP0150321 पौत्रं च त्वत्समं दिव्यं तपोयोगबलान्वितम् ।
 SP0150322 दद्यानि ते ऋषिश्रेष्ठ प्रतिभास्यन्ति चैव ते ॥
 SP0150331 दमः शमस्तथा कीर्तिस्तुष्टिरकोध एव च ।
 SP0150332 नित्यं तव भविष्यन्ति अमरत्वं च सर्वशः ॥
 SP0150341 अवध्यत्वमसह्यत्वमक्षयत्वं च सर्वदा ।
 SP0150342 वंशस्य चाक्षतिर्विप्र धर्मे च रतिरव्यया ।
 SP0150343 ब्रूहि चान्यानपि वरान्दद्यामि ऋषिसत्तम ॥
 SP0150350 वसिष्ठ उवाच ।
 SP0150351 भगवन्निदितं सर्वं भविष्यं देवसत्तम ।
 SP0150352 न स्याद्धि तत्तथा देव यथा वा मन्यसे प्रभो ॥
 SP0150360 देव उवाच ।
 SP0150361 भविष्यं नान्यथा कुर्यादिति मे निश्चिता मतिः ।
 SP0150362 अहं कर्ता भविष्यस्य कथं कुर्यात्तदन्यथा ॥
 SP0150371 तथा तन्नात्र संदेहो विहितं यद्यथा मया ।
 SP0150372 तस्मात्तेऽनुग्रहं कर्ता भूयः पुत्रस्तवाव्ययः ॥
 SP0150380 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0150381 एवमुक्त्वा ततो देवः कपर्दी नीललोहितः ।
 SP0150382 पश्यतस्तस्य विप्रर्षेः क्षणादन्तरधीयत ॥
 SP0159999 एति स्कन्दपुराणे पञ्चदशमोऽध्यायः ॥
 स्कंदपुराण अध्याय १७
 SP0160010 व्यास उवाच ।
 SP0160011 वरान्स लब्ध्वा भगवान्वसिष्ठोऽस्मत्पितामहः ।
 SP0160012 कं पुत्रं जनयामास आत्मनः सदृशद्युतिम् ॥
 SP0160020 सनत्कुमार उवाच ।

- SP0160021 तेनासौ वरदानेन देवदेवस्य शूलिनः ।
 SP0160022 अरुन्धत्यामजनयत्तपोयोगबलान्वितम् ।
 SP0160023 ब्रह्मिष्ठं शक्तिनामानं पुत्रं पुत्रशताग्रजम् ॥
 SP0160031 तस्य बाल्यात्प्रभृत्येव वासिष्ठस्य महात्मनः ।
 SP0160032 परेश येतसा भक्तिरभवद्गोवृषध्वजे ॥
 SP0160041 स कदाचिदपत्यार्थमाराधयद्गुमापतिम् ।
 SP0160042 तस्य तुष्टो महादेवो वरदोऽस्मीत्यभाषत ॥
 SP0160051 अथ दृष्ट्वा तमीशानमिदमाहानताननः ।
 SP0160052 केन स्तोष्यामि ते देव यस्त्वं सर्वजगत्पतिः ।
 SP0160053 सर्वान्धारयसे लोकानात्मना समयाद्ब्रिभो ॥
 SP0160061 त्वमेव भोक्ता भोज्यं च कर्ता कार्यं तथा क्रिया ।
 SP0160062 उत्पादकस्तथोत्पाद्ये उत्पत्तिश्चैव सर्वशः ॥
 SP0160071 आत्मानं पुत्रनामानं मम तुल्यं गुणैर्विभो ।
 SP0160072 छ्छामि दत्तं देवेश अेष मे दीयतां वरः ॥
 SP0160080 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0160081 तमेवंवादिनं देवः प्रहस्य वदतां वरः ।
 SP0160082 उवाच वचसा व्यास दिशः सर्वा विनाद्यन ॥
 SP0160091 त्वयाहं याचितः शक्ते स च ते संभविष्यति ।
 SP0160092 त्वत्समः सर्ववेदज्ञस्त्वदीयो मुनिपुंगव ॥
 SP0160101 बीजात्मा च तथोद्भूतः स्वयमेवाशकुलात्मना ।
 SP0160102 बीजात्मना न भवति परिणामान्तरं गतः ॥
 SP0160111 अ एवं स आत्मनात्मा वः संभूतोऽपत्यसंज्ञितः ।
 SP0160112 स्वेनात्मना न भविता परिणामान्तरं गतः ॥
 SP0160120 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0160121 अेवमुक्त्वा तु तं देवः प्रहस्य च निरीक्षय च ।
 SP0160122 जगाम सहसा योगी अदृश्यत्वमतिद्युतिः ॥

SP0160131 तस्मिन्गते महादेवे शक्तिस्तव पितामहः ।
SP0160132 वयस्तत्परिनिश्चिन्त्य अवेमेवेत्यमन्यत ॥
SP0160141 अथ कालेऽतिमहति समतीते शुभव्रते ।
SP0160142 तपसा भावितश्चापि महताग्निसमप्रभः ।
SP0160143 अदृश्यन्त्यां महाप्रज्ञ आदधे गर्भमुत्तमम् ॥
SP0160151 तस्यामापन्नसत्वायां राजा कल्पाषपादृषिम ।
SP0160152 भक्षयामास संरब्धो रक्षसा हतचेतनः ॥
SP0169999 एति स्कन्दपुराणे षोडशोऽध्यायः ॥

स्कंदपुराण अध्याय १७

SP0170010 व्यास उवाच ।
SP0170011 कस्मात्स राजा तमृषिं यज्जाह तपसान्वितम् ।
SP0170012 रक्षसा स किमर्थं च हतचेताभवन्नृपः ॥
SP0170020 सनत्कुमार उवाच ।
SP0170021 वसिष्ठयाज्यो राजासीन्नाम्ना मित्रसहः प्रभुः ।
SP0170022 सुदासपुत्रो बलवानिन्द्रयन्द्रसमद्युतिः ॥
SP0170031 तमागम्योयिवाद्यस्त्रिश्चरिष्ये दीक्षितो व्रतम् ।
SP0170032 तत्र मे निशि राजेन्द्र सदैव पिशिताशनम् ॥
SP0170041 उहागतस्य यच्छस्व शुचि सर्वगुणान्वितम् ।
SP0170042 अप्रतीकारसंयुक्तमेकैकान्त अवे च ॥
SP0170051 अवेमस्त्विति तेनोक्तो जगाम स महामनाः ।
SP0170052 अथास्यान्तर्हितं रक्षो नृपतेरभवत्तदा ।
SP0170053 नाज्ञापयत्तदा सूदं तस्यार्थे मुनिसत्तम ॥
SP0170061 गतेऽथ दिवसे तात संस्मृत्य प्रयतात्मवान् ।
SP0170062 सूदमाहूय योवाच आर्तवत्स नराधिपः ॥
SP0170070 सौदास उवाच ।
SP0170071 मयामृतवसो प्रातर्गुरुपुत्रस्य धीमतः ।

- SP0170072 पिशितं सम्प्रतिज्ञातं भोजनं निशि संस्कृतम् ।
 SP0170073 तद्गुरुषु तथा क्षिप्रं कालो नो नात्यगाधेया ॥
 SP0170081 स अवेमुक्तः प्रोवाच सूदोऽमृतवसुस्तदा ।
 SP0170082 राजंस्त्वया नो नाप्यातं प्रागेव नरपुंगव ।
 SP0170083 साम्प्रतं नास्ति पिशितं स्तोकमप्यत्मिकाशिष्यतम् ॥
 SP0170091 पिशितस्यैव चात्यत्वाद्बहूनां चैव तद्गुणम् ।
 SP0170092 अमितस्य प्रदानाच्च न किञ्चिदवशिष्यते ॥
 SP0170100 राजोवाच ।
 SP0170101 जाने सर्वोपयोगं च जाने चाद्गुष्टतां तव ।
 SP0170102 जाने स्तोकं च पिशितं कार्यं चेदं तथाविधम् ।
 SP0170103 मृग्यतां पिशितं क्षिप्रं लब्धव्यं यत्र मन्यसे ॥
 SP0170110 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0170111 अवेमुक्तोऽमृतवसुः प्रयत्नं महदास्थितः ।
 SP0170112 पिशितं मृगयन्सम्यग्भाष्यविन्दत कर्हिचित् ॥
 SP0170121 यदा न लब्धवान्मांसं तदोवाच नराधिपम् ।
 SP0170122 गत्वा निशि महाराजमिदं वचनमर्थवत् ॥
 SP0170131 राजन् पिशितं त्वस्ति पुरेऽस्मिद्युचि कर्हिचित् ।
 SP0170132 मृगयन्परिजिनोऽस्मि शाधि किं कर्वाणि ते ॥
 SP0170140 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0170141 स अवेमुक्तः सूदेन तस्मिन्काले नराधिपः ।
 SP0170142 नोवाच किञ्चित्तं सूदं तूष्णीमेव बभूव ह ॥
 SP0170151 तदन्तरमत्प्रिप्रेक्षय विश्वामित्रसमीरितः ।
 SP0170152 राक्षसो रुधिरो नाम संविवेश नराधिपम् ॥
 SP0170161 रक्षसा स तदाविष्टो रुधिरेण दुरात्मना ।
 SP0170162 उवाच सूदं शनकैः कर्णमूले महाद्युतिः ॥
 SP0170171 गच्छ यत्किञ्चिदानीय मांसं मानुषमन्ततः ।

- SP0170172 गार्हभं वाप्यथौष्ट्रं वा सर्वं संस्कर्तुमर्हसि ॥
- SP0170181 किमसौ ज्ञास्यते रात्रौ त्वया (भूयश्च संस्कृतम् ।
- SP0170182 रसवद्गन्धवञ्चैव क्षिप्रमेव समाचर ॥
- SP0170190 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0170191 स अेवमुक्तस्तेनाथ मानुषं मांसमादटे ।
- SP0170192 राजापकारिणो व्यास मृतोत्सृष्टस्य कस्यचित् ॥
- SP0170201 अथार्धरात्रसमये भास्कराकारवर्चसम् ।
- SP0170202 शतानलसमप्रप्यमपश्यन्मुनिसत्तमम् ॥
- SP0170211 स तमर्ध्यैश्च पाद्यैर्न आसनाग्र्यवरेण च ।
- SP0170212 समर्चयित्वा विधिवदन्नमस्योपपादयत् ॥
- SP0170221 स तदन्नं समानीतं समालम्ब्य महत्तपाः ।
- SP0170222 चूकोप कुपितश्चाह पार्थिवं प्रदहन्निव ॥
- SP0170230 शक्तिरुवाच ।
- SP0170231 पार्थिवाधम विप्राणां भोजनं राक्षसोचितम् ।
- SP0170232 न दीयते विधिज्ञेन त्वं तु मामवमन्यसे ॥
- SP0170241 यस्मात्त्वं राक्षसमिदं मह्यं दित्ससि भोजनम् ।
- SP0170242 तस्मात्त्वं कर्मणा तेन पुरुषाटो भविष्यसि ॥
- SP0170250 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0170251 अेवमुक्तस्तु तेजस्वी राजा संचिन्त्य तत्तदा ।
- SP0170252 उवाच क्रोधरक्ताक्षो राक्षसाविष्टचेतनः ॥
- SP0170261 पुरुषाटो भवेत्येवं मामवोचद्भवान्यतः ।
- SP0170262 ततस्त्वां भक्षयिष्यामि भ्रातृभिः सहितं द्विज ॥
- SP0170271 भक्षयित्वा विशुद्ध्यर्थं मुक्तशापस्ततः परम् ।
- SP0170272 चरिष्यामि तपः शुद्धं संयम्येन्द्रियसंहतिम् ।
- SP0170273 पित्रा तवाभ्यनुज्ञातः स्वर्गो वत्स्ये यथेप्सितम् ॥
- SP0179999 एति स्कन्दपुराणे सप्तदशमोऽध्यायः ॥

स्कंदपुराण अध्याय १८

- SP0180010 सनत्कुमार उवाच ।
SP0180011 ततः स राजा स्वं राज्यमुत्सृज्य सह भार्यया ।
SP0180012 वनं विवेश तत्रामृत्युरुषादो महाबलः ॥
SP0180021 सोऽमक्षयत तत्राग्रे शक्तिमेव महामुनिम् ।
SP0180022 ततो भ्रातृशतं तस्य वसिष्ठस्यैव पश्यतः ॥
SP0180031 ततः पुत्रवधं धोरं दृष्ट्वा ब्रह्मसुतः प्रभुः ।
SP0180032 नोत्सर्ज तदा क्रोधं वसिष्ठः कौशिकं प्रति ।
SP0180033 पुत्रशोकेन महता मृशमेवान्वकीर्यत ॥
SP0180041 स बद्ध्वा महती कण्ठे शिलां ब्रह्मसुतः प्रभुः ।
SP0180042 नधामात्मानमुत्सृज्य शतधा साद्रवद्दयात् ।
SP0180043 शतदूरिति तां प्राहुर्मुनयः संशितव्रताः ॥
SP0180051 पुनः पार्श्वेऽर्द्धैर्बद्ध्वा अन्यस्यामसृजद्वशी ।
SP0180052 तस्यां विपाशः संवृत्तो विपाशा साभवत्ततः ॥
SP0180061 ततोऽटवी समासाद्य निराहारो जितेन्द्रियः ।
SP0180062 वायुमक्षस्तदा तस्थौ स्वं देहं परितापयन् ॥
SP0180071 अथ शुश्राव वेदानां ध्वनिमेकस्य सुस्वरम् ।
SP0180072 अधीयानस्य तत्राशु ध्यानमेवान्वपद्यत ॥
SP0180081 अथैनं चारुसर्वाशृणी पीनोन्नतपयोधरा ।
SP0180082 उपतस्थेऽग्रतः पत्नी शक्तेर्दीनाननेक्षणा ॥
SP0180091 तामुवाच कुतस्त्वं वै कस्यैष श्रूयते ध्वनिः ।
SP0180092 सोवाच दीनया वाचा रुदती स्वशुरं तदा ॥
SP0180100 अदृश्यन्त्युवाच ।
SP0180101 यदैव सुतदुःखेन निर्गतोऽस्याश्रमाद्गुरो ।
SP0180102 तदाप्रभृत्येवाद्दृश्या भगवन्तमनुव्रता ॥
SP0180111 अधीयानस्य चैवायं ध्वनिः पुत्रस्य ते विभो ।

- SP0180112 उदरस्थस्य ते सूनोर्मा दुःप्ते त्वं मनः कृथाः ॥
- SP0180120 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0180121 उदानीमस्ति मे वत्से श्रुविताशेति सोऽब्रवीत् ।
- SP0180122 क्षान्तिं धृतिं च संस्थित्य प्रययावाश्रमं मुनिः ॥
- SP0180131 तदाश्रमपटं गच्छन्मयि राजानमैक्षत ।
- SP0180132 वसारुधिरदृग्धाशृणुं सौदासं रक्तलोचनम् ॥
- SP0180141 अग्निद्रवन्तं वेगेन मन्त्रैरस्तम्भयन्मुनिः ।
- SP0180142 ततोऽस्य निर्गतः कायाद्रक्षः परमदारुणः ॥
- SP0180151 उवाच चैनं दृष्ट्वात्मन्द्दहेयं त्वां सवान्धवम् ।
- SP0180152 दग्धेन च त्वया किं मे गच्छ मुक्तोऽसि दुर्मते ॥
- SP0180161 ततः स मुक्तो दीनात्मा राक्षसः क्रूरकर्मकृत ।
- SP0180162 प्रणम्य शिरसा भीतो जगाम कुशिकान्तिकम् ॥
- SP0180171 गते निशाचरे राजा प्रणम्य शिरसा मुनिम् ।
- SP0180172 प्रसादयामास तदा स चोवाचेऽमर्थवत् ॥
- SP0180181 न दोषस्तव राजेन्द्र रक्षसाधिष्ठितस्य वै ।
- SP0180182 कृतान्तेन इताः पुत्रा निमित्तं तत्र राक्षसः ॥
- SP0180191 प्रशाधि राज्यं राजेन्द्र पितृपैतामहं विभो ।
- SP0180192 ब्रूहि किं वा प्रियं तेऽद्य करोमि नरपुंगव ॥
- SP0180200 राजोवाच ।
- SP0180201 उच्छामि भगवन्पुत्रं त्वयोत्पादितमभ्युत ।
- SP0180202 देव्यामस्यां महासत्त्वं तत्सुरुष्व मम प्रियम् ॥
- SP0180210 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0180211 अेवमस्त्वित्यथोक्त्वासौ तस्यां पत्न्यां महाव्रतः ।
- SP0180212 पुत्रं च शोणकं नाम जनयामास निर्वृतः ॥
- SP0180221 तं शोणकं ततो राज्ये स्वं पुत्रमभिषिष्य सः ।
- SP0180222 जगाम वनमेवाशु सभार्यस्तपसि स्थितः ॥

SP0180231 वसिष्ठस्यापि कालेन शक्तेः पुत्रः प्रतापवान् ।
 SP0180232 अदृश्यन्त्यां समभवत्पुत्रो नाम्ना पराशरः ॥
 SP0180241 वसिष्ठं तु तदा धीमांस्तातमेवाभ्यमन्यत ।
 SP0180242 तात तातेति च मुहुर्व्याजहार पितुर्गुरुम् ॥
 SP0180251 ततः कदाचिद्विज्ञाय भक्षितं रक्षसा शुचिम ।
 SP0180252 पितरं तपसा मनैरीजे रक्षःकृतौ तदा ॥
 SP0180261 तत्र कोटीः स पचाशद्रक्षसां कूरकर्मणाम् ।
 SP0180262 जुहावाग्नौ महातेजास्ततो ब्रह्माभ्यगाद्दुतम् ॥
 SP0180271 सुतमभ्येत्य सम्पूज्य वसिष्ठसहितः प्रभुः ।
 SP0180272 ऋषिभिर्देवतैश्चैव छटमाह पराशरम् ॥
 SP0180280 ब्रह्मोवाच ।
 SP0180281 देवतास्ते पतन्ति स्म यज्ञैर्मन्त्रपुरस्कृतैः ।
 SP0180282 अष्टमं स्थानमेतद्धि देवानामाद्यमीदृशम् ॥
 SP0180290 पराशर उवाच ।
 SP0180291 सह देवैरहं सर्वा/ल्लोकान्यक्षयामि पावकैः ।
 SP0180292 दग्धान्यान्मथयिष्यामि तत्र लोकान् संशयः ॥
 SP0180300 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0180301 तस्यैवं गर्वितं वाक्यं श्रुत्वा देवः पितामहः ।
 SP0180302 उवाच श्लक्षाणया वाचा सान्त्वयंस्तमिदं वचः ॥
 SP0180310 पितामह उवाच ।
 SP0180311 कृतमेतन्न संदेहो यथा ब्रूषे महामते ।
 SP0180312 क्षन्तव्यं सर्वमेतत्तु अस्मत्प्रियचिदीर्षया ॥
 SP0180321 यैस्ते पिता महाभाग भक्षितः सह सोदरैः ।
 SP0180322 त एवाग्नौ च होतव्या विश्वामित्रस्य पश्यतः ।
 SP0180323 अन्येषां स्वस्ति सर्वत्र देवानां सह राक्षसैः ॥
 SP0180331 तस्य संकल्पसंतप्तो मन्युमूलमुदाहृत ।

- SP0180332 वसिष्ठस्य महाभाग त्वं निवारय पुत्रक ॥
- SP0180341 देवाः प्राञ्जलयः सर्वे प्राणमुस्ते महामुनिम ।
- SP0180342 ऋषयश्चैव ते सर्वे वाग्भिस्तुष्टुविरे तदा ॥
- SP0180351 ततस्तेषां महातेजा वचांसि प्रत्यपूजयत ।
- SP0180352 विश्वामित्रस्य मिषत उदं प्रोवाच सुस्वरम ॥
- SP0180361 य अेषां ब्राह्मणो वापि क्षत्रियो वा दुरात्मवान् ।
- SP0180362 रक्षसां पक्षमास्थाय प्रतीकारं करिष्यति ॥
- SP0180371 तमप्यत्रापि संकुद्धस्तपोयोगबलान्वितः ।
- SP0180372 विहत्य तपसो योगाद्दोष्ये दीप्ते विभावसौ ॥
- SP0180380 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0180381 ततो देवाः सगन्धर्वाः पितामहपुरःसराः ।
- SP0180382 प्रभावं तस्य तं ज्ञात्वा पराशरमपूजयन् ॥
- SP0180391 हृतेषु च ततस्तेषु राक्षसेषु दुरात्मसु ।
- SP0180392 संजहार ततः सत्रं ब्रह्मणोऽनुमते तदा ॥
- SP0180400 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0180401 य एमं श्राद्धकाले वा दैवे कर्मणि वा द्विजान् ।
- SP0180402 श्रावयित्वा शुचिर्भूत्वा न तं हिंसन्ति राक्षसाः ॥
- SP0180411 पराशरस्येहमदीनसम्भवं विशुद्धवाक्कर्मविधानसम्भवं ।
- SP0180412 निशाम्य विप्रः कुलसिद्धिसम्भवं न राक्षसं गच्छति योनिसम्भ-
- SP0189999 एति स्कन्दपुराणेऽष्टादशमोऽध्यायः ॥
- स्कन्दपुराण अध्याय १८
- SP0190010 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0190011 अ एवं तव पिता व्यास रक्षःसत्रं समाहृत ।
- SP0190012 समापयित्वा च पुनस्तपस्तेपे च भास्वरम ॥
- SP0190021 तमागत्य वसिष्ठस्तु तपसा भास्करद्युतिम ।
- SP0190022 उवाच प्रीतिसम्पन्नमिहमर्थवदव्ययः ॥

- SP0190030 वसिष्ठ उवाच ।
 SP0190031 पितरः पुत्रकामा वै तपः कृत्वातिदुश्चरम् ।
 SP0190032 पुत्रमुत्पाद्यन्ति स्म तपोज्ञानसमन्वितम् ॥
 SP0190041 अयं नः संततिं चैव ज्ञानवांस्तपसान्वितः ।
 SP0190042 करिष्यति गतिं चैव एति वेदविदो विदुः ॥
 SP0190051 स त्वं तपोन्वितश्चैव ज्ञानवान्यशसान्वितः ।
 SP0190052 पुत्रः पुत्रवतां श्रेष्ठो विहीनः प्रजया विभो ॥
 SP0190061 तस्मात्पितृणां गच्छ व्रतवतां वर ।
 SP0190062 सुतमुत्पाद्य क्षिप्रमधिकं सममेव वा ॥
 SP0190070 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0190071 स अथमुक्त्वास्तेजस्वी वसिष्ठेनामितात्मना ।
 SP0190072 मैनाकं पर्वतं प्राप्य तपस्तेपे सुदुश्चरम् ॥
 SP0190081 तस्य कालेन महता तपसा भावितस्य तु ।
 SP0190082 उभापतिर्वरं प्रादात्स च वने सुतं शुभम् ॥
 SP0190091 स लब्धवर आगम्य ययाये पुत्रकारणात् ।
 SP0190092 क्षेत्रं सुपरिशुद्धं च स्वपुत्रो यत्र सम्भवेत् ॥
 SP0190101 सम्भ्रमन्दाशराजस्य दृष्टितृत्वमुपागताम् ।
 SP0190102 पितृकन्यां ततः कालीमपश्यद्विष्यत्पिण्डीम् ॥
 SP0190111 मत्सीगर्भसमुत्पन्नां वसोर्भाजाशनात्पुरा ।
 SP0190112 अद्रिकामप्सरःश्रेष्ठां ब्रह्मतेजोमयीं शुभाम् ॥
 SP0190121 तस्यां स जनयामास वरं दत्त्वा महत्तपाः ।
 SP0190122 भवन्तं तपसां योनिं श्रौतस्मार्तप्रवर्तकम् ॥
 SP0190131 तव पुत्रोऽभवन्न्यापि शुको योगविदां वरः ।
 SP0190132 तस्य पुत्राश्च यत्वारः कन्या चैका सुमध्यमा ॥
 SP0190140 व्यास उवाच ।
 SP0190141 कथं वैरं समभवद्विश्वा मित्रवसिष्ठयोः ।

- SP0190142 कथं आपगतं भूय अतद्विच्छामि वेदितुम् ॥
- SP0190150 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0190151 पराशरे तु गर्भस्थे विप्रत्वं गाधिजे गते ।
- SP0190152 सरस्वत्यां कुरुक्षेत्रे द्वयोरप्याश्रमौ तयोः ॥
- SP0190161 तत्र वैश्वानुस्मृत्य विश्वामित्रेण धीमता ।
- SP0190162 मिषतस्तु वसिष्ठस्य हतं पुत्रशतं रुषा ॥
- SP0190171 मुनिरप्याह तत्रासौ विश्वामित्रः प्रतापवान् ।
- SP0190172 सरस्वतीमथैकान्ते वसिष्ठं मे महापगे ।
- SP0190173 स्रोतसा महताक्षिप्य स्नायमानमिहानय ॥
- SP0190181 सैवमुक्त्वा तु तं गत्वा वसिष्ठं प्राह दुःप्तिता ।
- SP0190182 यद्दुःखवांस्तु गाधेयः स योवाच महानदीम् ॥
- SP0190191 अवं कुरु महाभागे मां नयस्व यथेप्सितम् ।
- SP0190192 मा ते क्रूरः स गाधेयः शापं दद्यात्सुदुस्तम् ॥
- SP0190200 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0190201 गाधेयस्य ततः सा तु जुह्वतोऽग्निं दिवाकरे ।
- SP0190202 मध्यं प्राप्तेऽनयद्वेगाद्द्वसिष्ठं स्रोतसा शुभा ॥
- SP0190211 तं दृष्ट्वापहतं व्यास स्रोतसा मुनिसत्तमम् ।
- SP0190212 उवाच ऋद्धना यस्माद्धेगेनापहतस्त्वया ।
- SP0190213 तस्मात्त्वं कर्मणानेन सासृक्तोया भविष्यसि ॥
- SP0190221 विश्वामित्रेण सा शप्ता नदी लोकसुखप्रदा ।
- SP0190222 अवहृद्बुधिरं चैव मांसमेदस्तथैव च ॥
- SP0190231 अथ तीर्थप्रसङ्गेन मुनिभिः समुपागतैः ।
- SP0190232 अनुग्रहः कृतस्तस्या येन स्वच्छलामवत ॥
- SP0190241 महतस्तपसः शक्या कालेन महता तदा ।
- SP0190242 वसिष्ठस्य च तां क्षान्तिं ज्ञात्वा स ऋषिपुंगवः ॥
- SP0190251 विश्वामित्रो महातेजा वसिष्ठे वैश्वानुजत ।

SP0190252 એવં તૌ વૈશ્વન્યોન્યં જહતુર્મુનિસત્તમૌ ॥

SP0190260 સનત્કુમાર ઉવાચ ।

SP0190261 ય ઇમં શૃણુયાન્નિત્યં બ્રાહ્મણાઘ્રાવયીત વા ।

SP0190262 સ દુસ્તરાણિ દુર્ગાણિ તરત્યશ્રાન્તપૌરુષઃ ॥

SP0190271 હ્રીપૌરુષૌદાર્યવિહારસત્ત્વૈઃ સમન્વિતઃ સોજજવલચારુવેષઃ ।

SP0190272 ભવેચ્ચ સર્વામરરાજતુલ્યસ્ત્રિપિષ્ટપે ક્રીડતિ ચેચ્છયા સ્વયમ ।

SP0190281 એવં તદભવદ્વયાસ વિશ્વામિત્રવસિષ્ઠયોઃ ।

SP0190282 વૈરં સમાપ્તં લોકાનાં હિતાર્થં પુનરેવ ચ ॥

SP0199999 ઇતિ સ્કન્દપુરાણે ઊનવિંશતિતમોઽધ્યાયઃ ॥

સ્કન્દપુરાણ અધ્યાય ૨૦

SP0200010 વ્યાસ ઉવાચ ।

SP0200011 ઊમાહરૌ તુ દેવેશૌ ચક્રતુર્યચ્ચ સંગતૌ ।

SP0200012 તન્મે સર્વમશેષેણ કથયસ્વ મહામુને ॥

SP0200020 સનત્કુમાર ઉવાચ ।

SP0200021 ઊમાહરૌ તુ સંગમ્ય પરસ્પરમનિન્દિતૌ ।

SP0200022 શાલશકસ્યાન્વયે વિપ્રં યુયુજાતે વરેણ હ ॥

SP0200031 સ આપ્યયોનિજઃ પુત્ર આરાધ્ય પરમેશ્વરમ ।

SP0200032 રુદ્રેણ સમતાં લબ્ધ્વા મહાગણપતિર્ભભૌ ॥

SP0200040 વ્યાસ ઉવાચ ।

SP0200041 કથં નન્દી સમુત્પન્નઃ કથં આરાધ્ય શંકરમ ।

SP0200042 સમાનત્વમગાચ્છમ્ભોઃ પ્રતીહારત્વમેવ ચ ॥

SP0200050 સનત્કુમાર ઉવાચ ।

SP0200051 અભૂદૃષિઃ સ ધર્માત્મા શિલાદો નામ વીર્યવાન ।

SP0200052 તસ્યાભૂચ્છિલકૈર્વૃત્તિઃ શિલાદસ્તેન સોઽભવત ॥

SP0200061 અપશ્યલ્લભમાનાંસ્તુ ગર્તાયાં સ પિતન્દિજઃ ।

SP0200062 વિચ્છિન્નસંતતીન્ધોરં નિરયં વૈ પ્રપેતુષઃ ॥

- SP0200071 तैरुक्तोऽपत्यकामैस्तु देवं लोकेशमव्ययम् ।
 SP0200072 आराधय महादेवं सुतार्थं द्विजसत्तम ॥
 SP0200081 तस्य वर्षसहस्रेण तप्यमानस्य शूलधृक् ।
 SP0200082 शर्वः सोमो गाणवृतो वरदोऽस्मीत्यभाषत ॥
 SP0200091 तं दृष्ट्वा सोममीशेशं प्रणतः पादयोर्विभोः ।
 SP0200092 हर्षगद्गदया वाचा तुष्टाव विबुधेश्वरम् ॥
 SP0200101 नमः परमदेवाय महेशाय महात्मने ।
 SP0200102 स्रष्ट्रे सर्वसुरेशानां ब्रह्मणः पतये नमः ॥
 SP0200111 नमः कामाक्ष्यानाशाय योगसम्भवहेतवे ।
 SP0200112 नमः पर्वतवासाय ध्यानगम्याय वेधसे ॥
 SP0200121 ऋषीणां पतये नित्यं देवानां पतये नमः ।
 SP0200122 वेदानां पतये चैव योगिनां पतये नमः ॥
 SP0200131 प्रधानाय नमो नित्यं तत्त्वायामरसंज्ञिणे ।
 SP0200132 वरदाय च भक्तानां नमः सर्वगताय च ॥
 SP0200141 तन्मात्रेन्द्रियभूतानां विकाराणां गुणैः सह ।
 SP0200142 स्रष्ट्रे च पतये चैव नमश्च प्रभविष्यवे ॥
 SP0200151 जगतः पतये चैव जगत्स्रष्ट्रे नमः सदा ।
 SP0200152 प्रकृतेः पतये नित्यं पुरुषात्परगामिने ॥
 SP0200161 ईश्वराय नमो नित्यं योगगम्याय रंहसे ।
 SP0200162 संसारोत्पत्तिनाशाय सर्वकामप्रदाय च ॥
 SP0200171 शरण्याय नमो नित्यं नमो भस्माक्षरगिणे ।
 SP0200172 नमस्तेऽयोग्रहस्ताय तेजसां पतये नमः ॥
 SP0200181 सूर्यानिलहृताशाम्बुचन्द्राकाशधराय च ।
 SP0200182 स्थिताय सर्वदा नित्यं नमस्त्रैलोक्यवेधसे ॥
 SP0200191 स्तोतव्यस्य कुतो देव विश्रामस्तव विद्यते ।
 SP0200192 यदा हेतुस्त्वमेवास्य जगतः स्थितिनाशयोः ॥

- SP0200201 अशरण्यास्य देवेश त्वत्तश्च शरणाधिनिः ।
- SP0200202 प्रसादं परमालम्ब्य वरदो भव विश्वकृत ॥
- SP0200210 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0200211 यः स्तोत्रमेतदज्जिलं पठते द्विजन्मा प्रातः शुचिर्नियमवान्पुरतो
- SP0200212 तं ब्रह्मराक्षसनिशाचरभूतयक्षा हिंसन्ति नो द्विपदपन्नगपूतन
- SP0200221 ततः स भगवान्देवः स्तूयमानः सहोमया ।
- SP0200222 उवाच वरदोऽस्मीति ब्रूहि यत्ते मनोगतम ॥
- SP0200231 तमेवंवादिनं देवं शिलादोऽभ्यर्चयत्तदा ।
- SP0200232 उवाच येदं देवेशं स वाचा सज्जमानया ॥
- SP0200241 भगवन्यदि तुष्टोऽसि यदि देयो वरश्च मे ।
- SP0200242 छ्णाम्यात्मसमं पुत्रं मृत्युहीनमयोनिजम ॥
- SP0200251 अवेममुक्तस्ततो देवः प्रीयमाणस्त्रिलोचनः ।
- SP0200252 अवेमस्त्विति तं प्रोच्य तत्रैवान्तरधीयत ॥
- SP0200261 गते तस्मिन्महेष्वासे ऋषिः परमपूजितः ।
- SP0200262 स्वमाश्रममुपागम्य ऋषिभ्योऽकथयत्ततः ॥
- SP0200271 तैः प्रशस्तस्ततश्चैव कालेन मुनिसत्तम ।
- SP0200272 यियक्षुर्यज्ञभूमिं स्वां लाशङ्गलेन चर्ष तां ॥
- SP0200281 तस्यां तु कृष्यमाणायां सीतायां तत्समुत्थितः ।
- SP0200282 संवर्तकानलप्रप्यः कुमारः प्रत्यदृश्यत ॥
- SP0200291 स तं दृष्ट्वा तथोद्भूतं कुमारं दीप्ततेजसम ।
- SP0200292 राक्षसोऽयमिति ज्ञात्वा भयान्नोपससार तम ॥
- SP0200301 कुमारोऽपि तथोद्भूतः पितरं दीप्ततेजसम ।
- SP0200302 उपासर्पत दीनात्मा तात तातेति चाब्रवीत् ॥
- SP0200311 स तातेत्युच्यमानोऽपि यदा तं नाभ्यनन्दत ।
- SP0200312 ततो वायुस्तमाकाशे शिलादं प्राह सुस्वश्म ॥
- SP0200320 वायुरुवाच ।

- SP0200321 शालशकयान पुत्रस्ते योऽसौ देवेन शम्भुना ।
 SP0200322 अयोनिः पुरा दत्तः स अेष प्रतिनन्द्य ॥
 SP0200331 यस्मान्नीकरस्तेऽयं सदैव द्विजसत्तम ।
 SP0200332 तस्मान्नीति नाम्नायं भविष्यति सुतस्तव ॥
 SP0200340 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0200341 ततः स वायुवचनान्निन्दिनं परिषस्वजे ।
 SP0200342 गृहीत्वा आश्रमं स्वेन सोऽनयत्तुष्टिवर्धनम् ।
 SP0200343 ब्रूडोपनयनादीनि कर्माण्यस्य चकार सः ॥
 SP0200351 कृत्वा आध्यापयामास वेदान्साशङ्गानशेषतः ।
 SP0200352 आयुर्वेदं धनुर्वेदं गान्धर्वं शब्दलक्षणम् ॥
 SP0200361 हस्तिनां चरितं यच्च नरनार्योश्च लक्षणम् ।
 SP0200362 शिल्पानि चैव सर्वाणि निमित्तज्ञानमेव च ॥
 SP0200371 भूतग्रामचिकित्सां च मातृणां चरितं च यत ।
 SP0200372 भुञ्जंगानां च सर्वेषां यच्च किञ्चिद्विद्येष्टितम् ।
 SP0200373 अष्टैरधीतवान्सर्वं व्यास पत्रमिरेव च ॥
 SP0200381 दक्षः शुचिरदीनात्मा प्रियवागनसूयकः ।
 SP0200382 सर्वलोकप्रियो नित्यं मनोनयननन्दनः ॥
 SP0200391 तस्याथ सप्तमे वर्षे ऋषी दिव्यौ तपोधनौ ।
 SP0200392 आश्रमं समनुप्राप्तौ शिलादस्य महौजसौ ॥
 SP0200401 तावभ्यर्च्य यथान्यायं शिलादः सुमहातपाः ।
 SP0200402 सुजासीनौ समालक्ष्य आसने परमार्जितौ ॥
 SP0200411 मित्रावरुणनामानौ तपोयोगबलान्वितौ ।
 SP0200412 अमिज्ञौ सर्वभूतानां त्रैलोक्ये सचराचरे ॥
 SP0200421 ताभ्यामनुज्ञातश्चैव निषसाद वरासने ।
 SP0200422 उपविष्टस्ततः प्रीत उष्टामिर्वाग्मिरस्तुवत ॥
 SP0200431 ताभ्यां पृष्टश्च कञ्चित् पुत्रस्तुष्टिप्रदः शुभः ।

- SP0200432 स्वाध्यायनियतः कञ्चित्कञ्चिद्धर्मस्य संततिः ॥
- SP0200441 कञ्चिन्न वृद्धान्भालो न गुरुन्वाप्यवमन्यते ।
- SP0200442 कञ्चिन्नियमवांश्चैव कञ्चित्तुष्टिप्रदः सताम ॥
- SP0200451 स एवमुक्तस्तेजस्वी शिलाहः पुत्रवत्सलः ।
- SP0200452 उवाच गुणवान्सम्यक्कुलवंशविवर्धनः ॥
- SP0200461 तमाहूय स तुष्ट्या तु पुत्रं नन्दिनमभ्युतम ।
- SP0200462 तयोः पादेषु शिरसा अपातयत नन्दिनम ॥
- SP0200471 तौ तु तस्याशिषं देवौ प्रयुशक्तो धर्मनित्यताम ।
- SP0200472 गुरुशुश्रूषणे भावं लोकांश्चैव तथाक्षयान् ॥
- SP0200480 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0200481 शिलाहस्तामथालक्षय आशिषं देवयोस्तदा ।
- SP0200482 विसृज्य नन्दिनं भीतः सोऽपृच्छदृषिसत्तमौ ॥
- SP0200490 शिलाह उवाच ।
- SP0200491 भगवन्तावृषी सत्यौ गतिज्ञौ सर्वदेहिनाम् ।
- SP0200492 किमर्थं मम पुत्रस्य दीर्घमायुरुभावपि ।
- SP0200493 प्रयुक्तवन्तौ सम्यक्त्तु नाशिषं मुनिसत्तमौ ॥
- SP0200500 मित्रावरुणावूचतुः ।
- SP0200501 तवैष तनयस्तात अत्यायुः सर्वसंमतः ।
- SP0200502 अतोऽन्यद्वर्षमेकं वै जिवितं धारयिष्यति ॥
- SP0200510 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0200511 ततः स शोकसंतप्तो न्यपतद्भुवि दुःषितः ।
- SP0200512 विसृज्य ऋषिशार्दूलावेकाकी विललाप च ॥
- SP0200521 तस्य शोकाद्विलपतः स्वरं श्रुत्वा सुतः शुभः ।
- SP0200522 नन्द्यागात्तमथापश्यत्पितरं दुःषितं भृशम् ॥
- SP0200530 नन्द्युवाच ।
- SP0200531 केन त्वं तात दुःष्णेन दूयमानः प्ररोदिषि ।

- SP0200532 दृष्टं ते कुत उद्भूतं ज्ञातुमिच्छाम्यहं पितः ॥
- SP0200540 शिलाह उवाच ।
- SP0200541 पुत्र त्वं किल वर्षेण जिवितं सम्प्रहास्यसि ।
- SP0200542 त्रिस्तुस्तावृषीत्येवं ततो मां कृष्णमाविशत ॥
- SP0200550 नन्दुवाच ।
- SP0200551 सत्यं देवऋषी तात न तावनृतमूचतुः ।
- SP0200552 तथापि तु न मृत्युर्मे प्रभविष्यति मा शुचः ॥
- SP0200560 शिलाह उवाच ।
- SP0200561 किं तपः किं परिज्ञानं को योगः कः श्रमश्च ते ।
- SP0200562 येन त्वं मृत्युमुद्युक्तं वचयिष्यसि कथ्यताम ॥
- SP0200570 नन्दुवाच ।
- SP0200571 न तात तपसा मृत्युं वचयिष्ये न विधेया ।
- SP0200572 महादेवप्रसादेन मृत्युं जेष्यामि नान्यथा ॥
- SP0200581 द्रक्ष्यामि शंकरं देवं ततो मृत्युर्न मे भवेत ।
- SP0200582 नष्टे मृत्यौ त्वया सार्धं त्रिरं वत्स्यामि निर्वृतः ॥
- SP0200590 शिलाह उवाच ।
- SP0200591 मया वर्षसहस्रेण तपस्तप्त्वा सुदुश्चरम ।
- SP0200592 महादेवः पुरा दृष्टो लब्धस्त्वं मे यतः सुतः ॥
- SP0200601 भवांस्तु वर्षेणैकेन तपसा नातिभाषितः ।
- SP0200602 कथं द्रष्टा महादेवमेतद्विच्छामि वेदितुम ॥
- SP0200610 नन्दुवाच ।
- SP0200611 न तात तपसा देवो दृश्यते न च विधेया ।
- SP0200612 शुद्धेन मनसा भक्त्या दृश्यते परमेश्वरः ॥
- SP0200621 त्वया विसृष्टो गत्वाह्मचिरेण त्रिलोक्यनम ।
- SP0200622 द्रष्टा तात न संदेहो विसृष्टाशु ततस्तु माम ॥
- SP0200631 तिष्ठन्तं मां यमोऽभ्येत्य पश्यतस्तेऽभिसंमतम ।

SP0200632 न हिंसति तथा तस्मादितस्तात व्रजाम्यहम् ॥
 SP0200641 तिष्ठन्तं वा शयानं वा धावन्तं पतितं तथा ।
 SP0200642 न प्रतीक्षति वै मृत्युरिति बुद्ध्वा शमं व्रज ॥
 SP0200651 अवतीर्य जलं दिव्यं भावं शुद्धं समास्थितः ।
 SP0200652 अभ्यस्य रौद्रमध्यायं ततो द्रक्ष्यामि शंकरम् ॥
 SP0200661 जपतश्चापि युक्तस्य रुद्रभावापितस्य च ।
 SP0200662 न मृत्युकाला बहवः करिष्यन्ति मम व्यथाम् ॥
 SP0200670 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0200671 तमेवंवादिनं मत्वा ब्रुवाणं शुद्धया गिरा ।
 SP0200672 व्यसर्जयददीनात्मा कृष्णात्पुत्रं महातपाः ॥
 SP0200681 अभिवन्द्य पितुः पादौ शिरसा स महायशाः ।
 SP0200682 प्रदक्षिणं समावृत्य सम्प्रतस्थेऽतिनिश्चितः ॥
 SP0200691 अभिवाद्य ऋषीन्सर्वांस दिदृक्षुरुदारधीः ।
 SP0200692 मुनिः स देवमगमत्प्रणतार्तिहरं हरम् ॥
 SP0209999 एति स्कन्दपुराणे विंशतितमोऽध्यायः ॥

स्कन्दपुराण अध्याय २१

SP0210010 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0210011 निर्गतोऽथ ततो नन्दी जगाम सरितां वराम् ।
 SP0210012 भुवनामिति विप्यातां सर्वलोकसुभावंशम् ॥
 SP0210021 तां प्रविश्य ततो धीमानेकाग्रो ह्यमास्थितः ।
 SP0210022 स जज्ञाप तदा रुद्रान्मृत्योर्भीतः समाहितः ॥
 SP0210031 जपता तेन तत्रैव तत्परेण तदाशिषा ।
 SP0210032 कोटिरेका यदा जप्ता तदा देवस्तुतोष ह ॥
 SP0210041 तमागत्याह भगवाण्यर्च उग्रः कपर्दिमान् ।
 SP0210042 नन्दिंस्तुष्टोऽस्मि भद्रं ते वरं वृणु यथेप्सितम् ॥
 SP0210051 उवाच प्रणतो भूत्वा प्रणतार्तिहरं हरम् ।

- SP0210052 द्वितीयां जप्तुमिच्छामि कोटिं ભગવતાં વિભો ।
- SP0210053 એવમસ્તિવતિ દેવોડપિ પ્રોચ્યાગચ્છદયાગતમ ॥
- SP0210060 સનત્કુમાર ઉવાચ ।
- SP0210061 સોડવતીર્ય તતો ભૂયઃ પ્રયતાત્મા તથૈવ હ ।
- SP0210062 જજાપ કોટિમન્યાં તુ રુદ્રમેવાનુચિન્તયન ॥
- SP0210071 દ્વિતીયાયાં તતઃ કોટ્યાં સમ્પૂર્ણાયાં વૃષધ્વજઃ ।
- SP0210072 અભ્યાજગામ તં ચૈવ વરદોડસ્મીત્યભાષત ॥
- SP0210081 સ પ્રાહ ભગવન્કોટિં તૃતીયામપિ કાલહન ।
- SP0210082 જપ્તુમિચ્છામિ દેવેશ ત્વત્પ્રસાદાદહં વિભો ॥
- SP0210091 એવમસ્તિવતિ ભૂયોડપિ ભગવાન્પ્રત્યુવાચ હ ।
- SP0210092 ઉક્ત્વા જગામ સ્વં વેશ્મ દેવ્યા સહ મહાધૃતિઃ ॥
- SP0210101 તતસ્તૃતીયાં રુદ્રાણાં કોટિમન્યાં જજાપ હ ।
- SP0210102 યુગાન્તાદિત્યસંકાશસ્તતઃ સમભવદ્વિદ્વજઃ ॥
- SP0210111 તસ્ય કોટીત્રયે વ્યાસ સમાપ્તે જવલનત્વિષઃ ।
- SP0210112 સોમઃ સહ ગણૈર્દેવસ્તં દેશમુપચક્રમે ॥
- SP0210121 સ તં કરેણ સંગૃહ્ય ઉદ્ધૃત્ય સલિલાચ્ચ હ ।
- SP0210122 સંમૃજાનોડગ્રહસ્તેન નન્દિનં કાલહાબ્રવીત ॥
- SP0210130 દેવ ઉવાચ ।
- SP0210131 શૈલાદે વરદોડહં તે તપસાનેન તોષિતઃ ।
- SP0210132 સાધુ જપ્તં ત્વયા ધીમન્બ્રૂહિ ચત્તે મનોગતમ ॥
- SP0210140 શૈલાદિરુવાચ ।
- SP0210141 જપેયં કોટિમન્યાં તુ ભૂયોડપિ તવ તેજસા ।
- SP0210142 વરમેતં વૃણે દેવ યદિ તુષ્ટોડસિ મે વિભો ॥
- SP0210150 ભગવાનુવાચ ।
- SP0210151 કિં તે જપ્તેન ભૂયોડપિ તુષ્ટોડસ્મિ તવ સર્વથા ।
- SP0210152 યદ્યત્ત્વં વૃણુષે કામં સર્વં તત્પ્રદદાનિ તે ॥

- SP0210161 ऋद्ध्मत्वमथ विष्णुत्वमिन्द्रत्वमथ वायुताम ।
SP0210162 आदित्यो भव रुद्रो वा ब्रूहि किं वा दद्यानि ते ॥
SP0210170 सनत्कुमार उवाच ।
SP0210171 स एवमुक्तो देवेन शिरसा पादयोर्नतः ।
SP0210172 तुष्टाव पुरकामाशृणाकृतुपर्वतनाशनम ॥
SP0210180 नन्द्युवाच ।
SP0210181 नमो देवातिदेवाय महादेवाय वै नमः ।
SP0210182 नमः कामाशृणानाशाय नीलकण्ठाय वै नमः ॥
SP0210191 नमस्तुषितनाशाय त्रैलोक्यदहनाय च ।
SP0210192 नमः कालोग्रदण्डाय उग्रदण्डाय वै नमः ॥
SP0210201 नमो नीलशिखाय सस्रशिरसे नमः ।
SP0210202 सस्रपाणये चैव सस्रचरणाय च ॥
SP0210211 सर्वतःपाणिपादाय सर्वतोक्षिमुखाय च ।
SP0210212 सर्वतःश्रुतये चैव सर्वमावृत्य तिष्ठते ॥
SP0210221 नमस्ते रुक्मवर्णाय तथैवातीन्द्रियाय च ।
SP0210222 नमः कनकलिशृणाय सर्वलिशृणाय वै नमः ॥
SP0210231 नमश्चन्द्रार्कवर्णाय योगेशायाजिताय च ।
SP0210232 पिनाकपाणये चैव शूलमुद्गरपाणये ॥
SP0210241 गदिने ञडिग्ने चैव परश्वधधराय च ।
SP0210242 रथिने वर्मिणे चैव महेष्यासाय वै नमः ॥
SP0210251 नमस्त्रिशूलहस्ताय उग्रदण्डधराय च ।
SP0210252 नमो गणधिपतये रुद्राणां पतये नमः ॥
SP0210261 नमः सस्रनेत्राय शतनेत्राय वै नमः ।
SP0210262 आदित्यानां च पतये वसूनां पतये नमः ॥
SP0210271 नमः पृथिव्याः पतये आकाशपतये नमः ।
SP0210272 नमः स्वर्लोकपतये उमायाः पतये नमः ॥

- SP0210281 નમો યોગાધિપતયે સર્વયોગપ્રદાય ચ ।
- SP0210282 ધ્યાનિને ધ્યાયમાનાય ધ્યાનિભિઃ સંસ્તુતાય ચ ॥
- SP0210291 મૃત્યવે કાલદણ્ડાય યમાય ચ મહાત્મને ।
- SP0210292 દેવાધિપતયે ચૈવ દિવ્યસંહનનાય ચ ॥
- SP0210301 યજ્ઞાય વસુદાનાય સ્વર્ગાયાજન્મદાય ચ ।
- SP0210302 સવિત્રે સર્વદેવાનાં ધર્માયાનેકરૂપિણે ॥
- SP0210311 અમૃતાય વરેણ્યાય સર્વદેવસ્તુતાય ચ ।
- SP0210312 બ્રહ્મણશ્ચ શિરોહર્ત્રે યજ્ઞસ્ય ચ મહાત્મનઃ ॥
- SP0210321 ત્રિપુરધ્નાય ચોગ્રાય સર્વાશુભહરાય ચ ।
- SP0210322 ઉમાદેહાર્ધરૂપાય લલાટનયનાય ચ ॥
- SP0210331 મહિષાન્યકભેતાય સ્પષ્ટે વૈ પરમેષ્ઠિને ।
- SP0210332 બ્રહ્મણો ગુરવે ચૈવ બ્રહ્મણો જનકાય ચ ॥
- SP0210341 કુમારગુરવે ચૈવ કુમારવરદાય ચ ।
- SP0210342 હલિને મુષલધ્નાય મહાહાસાય વૈ નમઃ ॥
- SP0210351 મૃત્યુપાશોગ્રહસ્તાય તક્ષકબ્રહ્મસૂત્રિણે ।
- SP0210352 સવિદ્યુદ્ધનવાહાય તથૈવ વૃષયાયિને ॥
- SP0210361 હિમવદ્વિન્ધ્યવાસાય મેરુપર્વતવાસિને ।
- SP0210362 કૈલાસવાસિને ચૈવ ધનેશ્વરસખાય ચ ॥
- SP0210371 વિષ્ણોર્દેહાર્ધદતાય તસ્યૈવ વરદાય ચ ।
- SP0210372 સર્વભૂતાસમજ્ઞાય સર્વભૂતાનુકમ્પિને ॥
- SP0210381 અન્તર્ભૂતાધિભૂતાય પ્રાણિનાં જીવદાય ચ ।
- SP0210382 મનસે મન્યમાનાય અતિમાનાય ચૈવ હિ ॥
- SP0210391 બુદ્ધ્યમાનાય બુદ્ધાય દ્રષ્ટે વૈ ચક્ષુષે નમઃ ।
- SP0210392 નમસ્તે સ્પર્શયિત્રે ચ તથૈવ સ્પર્શનાય ચ ॥
- SP0210401 નમસ્તે રસયિત્રે ચ તથૈવ રસનાય ચ ।
- SP0210402 નમો ધ્રાણાય ધ્રાત્રે ચ શ્રોત્રે શ્રોત્રાય ચૈવ હિ ।

- SP0210403 इस्तिने चैव इस्ताय तथा पाटाय पाटिने ॥
- SP0210411 नमोऽस्त्वानन्दकर्त्रे च आनन्दाय च वै नमः ।
- SP0210412 वायेऽथ वाग्मिने चैव तन्मात्राय महात्मने ॥
- SP0210421 सूक्ष्माय चैव स्थूलाय सत्त्वाय रजसे नमः ।
- SP0210422 नमश्च तमसे नित्यं क्षेत्रज्ञायाजिताय च ॥
- SP0210431 विष्णवे लोकतन्त्राय प्रजानां पतये नमः ।
- SP0210432 मनवे सप्तऋषये तप्यमानाय ताम्पिने ॥
- SP0210441 ब्रह्मण्यायाथ शुद्धाय तथा दुर्वाससे नमः ।
- SP0210442 शिल्पिने शिल्पनाथाय विदुषे विश्वकर्मणे ॥
- SP0210451 अत्रये (भृगवे चैव तथैवाशिष्कारसे नमः ।
- SP0210452 पुलहाय पुलस्त्याय ऋतुदक्षानलाय च ॥
- SP0210461 धर्माय रुचये चैव वसिष्ठाय नमोऽस्तु ते ।
- SP0210462 भूताय भूतनाथाय कुष्माण्डपतये नमः ॥
- SP0210471 तिष्ठते द्रवते चैव गायते नृत्यतेऽपि च ।
- SP0210472 अवश्यायाप्यवध्याय अजरायामराय च ॥
- SP0210481 अक्षयायाव्ययायैव तथाप्रतिहताय च ।
- SP0210482 अनावेश्याय सर्वेषां दृश्यायादृश्यरूपिणे ॥
- SP0210491 सूक्ष्मेभ्यश्चापि सूक्ष्माय सर्वगाय महात्मने ।
- SP0210492 नमस्ते भगवंस्वक्ष नमस्ते भगवधिव ।
- SP0210493 नमस्ते सर्वलोकेश नमस्ते लोकभावन ॥
- SP0210501 न मे देवाधिपत्येन ब्रह्मत्वेनाथवा पुनः ।
- SP0210502 न विष्णुत्वेन देवेश नापीन्द्रत्वेन भूतप ।
- SP0210503 छ्छाम्यहं तवेशान गाणत्वं नित्यमव्ययम् ॥
- SP0210511 नित्यं त्वां सगाणं साम्भं प्रसन्नं सपश्चिष्टम् ।
- SP0210512 द्रष्टुमिच्छामि देवेश अेष मे दीयतां वरः ॥
- SP0210521 त्वं नो गतिः पुरा देव त्वं चैवात्तयिनं प्रभुः ।

- SP0210522 शरणं च त्वमेवाथ नान्यं पश्यामि कर्हिचित् ॥
 SP0210531 त्वया त्यक्तस्य चैवाशु विनाशो नात्र संशयः ।
 SP0210532 अन्यां गतिं न पश्यामि यस्या आत्यन्तिकं शुभम् ॥
 SP0210541 अनुरक्तं च भक्तं च त्वत्परं त्वदपाश्रयम् ।
 SP0210542 प्रतीच्छ मां सदा देव अेष मे दीयतां वरः ॥
 SP0210550 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0210551 य एमं प्रातरुत्थाय पठेदविमना नरः ।
 SP0210552 स देहमेहमासाद्य नन्दीश्वरसमो भवेत् ॥
 SP0210561 यश्चेमं शृणुयान्नित्यं श्रावयेद्वा द्विजातिषु ।
 SP0210562 सोऽश्वमेधफलं प्राप्य रुद्रलोके महीयते ॥
 SP0210571 श्रुत्वा सकृदपि ह्येतं स्तवं पापप्रणाशनम् ।
 SP0210572 यत्र तत्र मृतो व्यास न दुर्गतिमवाप्नुयात् ॥
 SP0210581 योऽधीत्य नित्यं स्तवमेतमग्र्यं देवं सदाभ्यर्चयते यतात्मा ।
 SP0210582 किं तस्य यज्ञैर्विविधैश्च दानैस्तीर्थैः सुतप्तैश्च तथा तपोभिः ॥
 SP0219999 एति स्कन्दपुराण अेकविंशतिमोऽध्यायः ॥

स्कंदपुराण अध्याय २२

- SP0220010 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0220011 ततस्तु देवदेवेशो भक्त्या परमया युतम् ।
 SP0220012 अश्रुपूर्णेक्षाणं दीनं पादयोः शिरसा नतम् ॥
 SP0220021 कराभ्यां सुसुजाभ्यां तु संगृह्य परमार्तिहा ।
 SP0220022 उत्थाप्य नयने सोमः अश्रुपूर्णे ममार्ज ह ॥
 SP0220031 उवाच चैनं तुष्टात्मा वचसाप्याययन्निव ।
 SP0220032 निरीक्षय गाणपान्सर्वान्देव्या सह तदा प्रभुः ॥
 SP0220040 देव उवाच ।
 SP0220041 जाने भक्तिं तव मयि जाने चार्तिं तवानध ।
 SP0220042 तस्य सर्वस्य शैलादे उदकं संनिशामय ॥

- SP0220051 અમરો જરયા ત્યક્તો નિત્યં દુઃખવિવર્જિતઃ ।
- SP0220052 અક્ષયશ્ચાવ્યયશ્ચૈવ સપિતા સસુહૃજનઃ ॥
- SP0220061 મમેષ્ટો ગણપશ્ચૈવ મદ્ધીર્યો મત્પરાક્રમઃ ।
- SP0220062 ઇષ્ટો મમ સદા ચૈવ મમ પાર્શ્વગતઃ સદા ।
- SP0220063 મદ્દૂપશ્ચૈવ ભવિતા મહાયોગબલાન્વિતઃ ॥
- SP0220071 ઋદ્ધિમચ્ચૈવ તે દ્વીપં ક્ષીરોદમમૃતાકરમ ।
- SP0220072 સંવાસં સમ્પ્રયચ્છામિ તત્ર રંસ્યસિ સર્વદા ॥
- SP0220081 કુશેશયમર્ચી માલામવમુચ્ચાત્મનસ્તતઃ ।
- SP0220082 આબબન્ધ મહાતેજા નન્દિને દિવ્યરૂપિણીમ ॥
- SP0220091 સ તયા માલયા નદી બભૌ કણ્ઠાવસક્તયા ।
- SP0220092 ચક્ષો દશભુજઃ શ્રીમાન્દ્વિતીય ઇવ શંકરઃ ॥
- SP0220101 તતસ્તં વૈ સમાદાય હસ્તેન ભગવાન્હરઃ ।
- SP0220102 ઉવાચ બ્રૂહિ કિં તેડધે દદાનિ વસ્મુત્તમમ ॥
- SP0220111 આશ્રમશ્ચાયમત્યર્થ તપસા તવ ભાવિતઃ ।
- SP0220112 જપ્યેશ્વર ઇતિ ખ્યાતો મમ ગુહ્યો ભવિષ્યતિ ॥
- SP0220121 સમન્તાદ્યોજનં ક્ષેત્રં દિવ્યં દેવગણૈર્વૃતમ ।
- SP0220122 સિદ્ધ્યારણસંકીર્ણમપ્સરોગણસેવિતમ ।
- SP0220123 સિદ્ધિક્ષેત્રં પરં ગુહ્યં ભવિષ્યતિ ન સંશયઃ ॥
- SP0220131 કર્મણા મનસા વાચા યત્કિંચિત્કુરુતે નરઃ ।
- SP0220132 શુભં વાપ્યશુભં વાત્ર સર્વં ભવિતૃ તચ્છુભમ ॥
- SP0220141 જાપ્યં માનસં તુલ્યં વૈ રુદ્રાણાં તદ્ભવિષ્યતિ ।
- SP0220142 યત્ર તત્ર મૃતા મર્ત્યા યાસ્યન્તિ તવ લોકતામ ॥
- SP0220151 તતો જટાસ્રુતં વારિ ગૃહીત્વા હારનિર્મલમ ।
- SP0220152 ઉક્ત્વા નદી ભવસ્વેતિ વિસસર્જ મહાતપાઃ ॥
- SP0220161 સા તતો દિવ્યતોયા ચ પુણ્યા મણિજલા શુભા ।
- SP0220162 હંસકારણ્ડવાકીર્ણા ચક્રવાકોપશોભિતા ।

- SP0220163 पद्मोत्पलवनोपेता प्रावर्तत महानदी ॥
- SP0220171 स्त्रीरूपधारिणी चैव प्राञ्जलिः शिरसा नता ।
- SP0220172 पद्मोत्पलदलाभाक्षी महादेवमुपस्थिता ॥
- SP0220181 तामुवाच ततो देवो नदी स्वयमुपस्थिताम् ।
- SP0220182 यस्माञ्जटोटकादेवि प्रवृत्ता त्वं शुभानने ।
- SP0220183 तस्माञ्जटोटा नाम्ना त्वं भविष्यसि सरिद्धरा ॥
- SP0220191 त्वयि स्नानं तु यः कुर्याच्छुचिः प्रयतमानसः ।
- SP0220192 सोऽश्वमेधकृत्वा प्राप्य रुद्रलोके महीयते ॥
- SP0220200 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0220201 ततो देव्या महादेवो नदीश्वरमतिप्रभम् ।
- SP0220202 पुत्रस्तेऽयमिति प्रोच्य पादयोस्तं वनामयत ॥
- SP0220211 सा तमाधाय शिरसि पाणिभ्यां परिमार्जती ।
- SP0220212 पुत्रप्रेम्णाभ्यषिच्यत्तं स्रोतोमिः स्तनजैस्त्रिभिः ।
- SP0220213 पयसा शशङ्गगौरेण देवी देवं निरीक्षती ॥
- SP0220221 तानि स्रोतांसि त्रीण्यस्याः स्रुतान्योधवती नदी ।
- SP0220222 नदी त्रिस्रोतसी पुण्यां ततस्तामवदद्धरः ॥
- SP0220231 त्रिस्रोतसं नदी दृष्ट्वा वृषः परमहर्षितः ।
- SP0220232 ननर्द नादात्तस्माच्च सरिदन्या ततोऽभवत् ॥
- SP0220241 यस्माद्धृषभनादेन प्रवृत्ता सा महानदी ।
- SP0220242 तस्माद्द्विद्विरिकां तां वै उवाच वृषभध्वजः ॥
- SP0220251 जाम्बूनदमयं चित्रं स्वं देवः परमाद्भुतम् ।
- SP0220252 मुकुटं चाबज्यास्मै कुण्डले चामृतोद्भवे ॥
- SP0220261 तं तथाभ्यर्चितं व्योम्नि दृष्ट्वा मेघः प्रभाकरः ।
- SP0220262 देवोपवाह्यः सिषिये सनादः सतडिद्गुणः ॥
- SP0220271 तस्याभिषिक्तस्य तदा प्रवृत्ते स्रोतसी भृशम् ।
- SP0220272 यस्मात्सुवाणान्निःसृत्य नद्यैका सम्प्रवर्तत ।

- SP0220273 स्वर्णोदकेति नाम्ना तां महादेवोऽभ्यभाषत ॥
 SP0220281 जाम्बूनदमयाद्यस्माद्द्वितीया मुकुटाश्रुत्वात् ॥
 SP0220282 प्रावर्तत नदी पुण्या उच्युर्जम्बूनदीति ताम् ॥
 SP0220291 अेतत्पचनदं नाम जप्येश्वरसमीपगम ।
 SP0220292 व्याप्यातं कुलमेतासां जटोद्यायां महात्मना ॥
 SP0220301 तस्य पचनदं दिव्यं देवं जप्येश्वरं च तम ।
 SP0220302 त्रिशत्रोपोषितो गत्वा स्नात्वाभ्यर्च्य च शूलिनम् ॥
 SP0220311 नन्दीश्वरस्यानुचरः क्षीरोदनिलयो भवेत् ॥
 SP0220321 यस्तु जप्येश्वरे प्राणान्मरित्यजति दुस्त्यजान् ।
 SP0220322 नियमेनान्यथा वापि स मे गाणपतिर्भवेत् ॥
 SP0220331 नन्दीश्वरसमो नित्यः शाश्वतः अक्षयोऽव्ययः ।
 SP0220332 मम पार्श्वानपगः प्रियः संमत एव च ॥
 SP0220341 जप्येश्वरं पचनदं च तद्वै यो मानवोऽभ्येत्य जहाति देहम् ।
 SP0220342 स मे सदा स्याद्गाणपो वरिष्ठस्त्वया समः कान्तिवपुश्च नित्यम् ॥
 SP0229999 एति स्कन्दपुराणे द्वाविंशतिमोऽध्यायः ॥

स्कन्दपुराण अध्याय २३

- SP0240010 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0240011 ते गाणेशा महासत्त्वाः सर्वे देवेश्वरेश्वराः ।
 SP0240012 प्राणम्य देवं देवीं च एतं वचनमब्रुवन् ॥
 SP0240021 भगवन्देवतारिध्न देवदेवाम्बिकापते ।
 SP0240022 किमर्थं वयमाहूता आज्ञापय कृतं हि तत् ॥
 SP0240031 किं सागराद्योषयामो यमं वा सह किंकरैः ।
 SP0240032 ह्यमो मृत्युमुतामृत्युर्न भवत्वद्ये पद्मजः ॥
 SP0240041 बद्धवेन्द्रं सह देवैश्च सविषणुं सह वायुना ।
 SP0240042 आनयामः सुसंकुद्धा दैत्यान्वा सह दानवैः ॥
 SP0240051 कस्याद्ये व्यसनं धोरं करिष्यामस्तवाज्ञया ।

- SP0240052 कस्य वाद्योत्सवं देव सर्वकामसमृद्धिमत् ॥
- SP0240061 तांस्तथावादिनः सर्वान्ममतो भक्तवत्सलः ।
- SP0240062 उवाच देवः सम्भूज्य गणान्गणपतिर्भवः ॥
- SP0240070 देव उवाच ।
- SP0240071 शृणुध्वं यत्कृते यूयमिहाहूता जगद्धिताः ।
- SP0240072 श्रुत्वा च प्रयतात्मानः कुरुध्वं तदशशिकताः ॥
- SP0240081 नन्दीश्वरोऽयं पुत्रो नः सर्वेषामीश्वरेश्वरः ।
- SP0240082 प्रियोऽग्रनायकश्चैव सेनानीर्वः समाहितः ॥
- SP0240091 तमिमं मम संदेशाद्युयं सर्वेऽत्तिसंमताः ।
- SP0240092 सेनान्यमभिषिच्यध्वं महायोगपतिं पतिम् ॥
- SP0240101 अद्यप्रभृति युष्माकमयं नन्दीश्वरः शुभः ।
- SP0240102 प्रियो गौश्वयुक्तश्च सेनानीश्मरः प्रभुः ॥
- SP0240110 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0240111 अेवमुक्ते भगवता गणपाः सर्वे अेव ते ।
- SP0240112 अेवमस्त्विति संमन्य सम्भारानाहरंस्ततः ॥
- SP0240121 तस्य रूपाश्रयं दिव्यं जाम्बूनटमयं शुभम् ।
- SP0240122 आसनं मेरुसंकाशं मनोरममथाहरन ॥
- SP0240131 शातकुम्भमयं चापि चारुचामीकरप्रभम् ।
- SP0240132 मुक्ताटामावलम्बं च मणिरत्नावभासितम् ॥
- SP0240141 स्तम्भैश्च वैडूर्यमयैः किशिकणीजालसंवृतम् ।
- SP0240142 चारुरत्नकसंयुक्तं मण्डपं विश्वतोमुज्जम् ।
- SP0240143 कृत्वा चक्रुश्च तन्मध्ये तदासनवरं शुभम् ॥
- SP0240151 तस्याग्रतः पादपीठं नीलं वज्रवभासितम् ।
- SP0240152 चक्रुः पादप्रतिष्ठार्थं कलशौ चास्य पार्श्वगौ ।
- SP0240153 सम्पूर्णा परमात्मोत्तिररविन्दावृताननौ ॥
- SP0240161 अग्रतोऽग्निं समाधाय वृषभं चापि पार्श्वतः ।

- SP0240162 सवत्सां सुरभिं चापि तस्य पार्श्वेऽथ दक्षिणे ॥
- SP0240171 छत्रं शतशलाकं च जाम्बूनटमयं शुभम ।
- SP0240172 शशङ्गहाराम्बुगौरेण पृष्ठेनाभिविराजितम् ॥
- SP0240181 व्यजनं चन्द्रशुभ्रं च हेमटण्डं सुचारुमत ।
- SP0240182 मालां कुशेशयानां च भ्रमरावलिसेविताम् ॥
- SP0240191 आन्युस्तत्र गणपा नन्द्यावर्ताश्च काचनान ।
- SP0240192 पुनर्वसुं च पुष्यं च द्वौ मत्स्यौ वरुणालयौ ॥
- SP0240201 स्वस्तिकं वर्धमानं च श्रीवत्सं चैव काचनम् ।
- SP0240202 कीचका वेषवश्चैव कन्या चैवाभिपूजिता ॥
- SP0240211 औरावतं सुप्रतीकं गजावेतौ च पूजितौ ।
- SP0240212 ध्वजं च पूजितं दिव्यं शशङ्गं चैवेन्दुवर्चसम् ॥
- SP0240221 कलशानां सहस्रं च काचनानां सुवर्चसाम् ।
- SP0240222 राजतानां सहस्रं च पार्थिवानां तथैव च ॥
- SP0240231 ताम्राणामथ दिव्यानां सहस्रमनलत्विषाम् ।
- SP0240232 वासोयुगं वृक्षजं च विरजः सूक्ष्ममेव च ॥
- SP0240241 मुकुटं काचनं चैव सुकृतं विश्वकर्माणा ।
- SP0240242 कुण्डले चामले दिव्ये वज्रं चैव वरायुधम् ॥
- SP0240251 पट्टिसं च महद्विद्यं शूलं चाशनिमेव च ।
- SP0240252 जाम्बूनटमयं सूत्रं केयूरद्वयमेव च ॥
- SP0240261 हारं च मणिचित्राशङ्गं रोचनारुचकं तथा ।
- SP0240262 नलभां पारियात्रं च वर्षं कण्ठकण्ठिमेव च ॥
- SP0240271 दर्भाश्च दिव्यां समिधमाज्यं धूपमथापि च ।
- SP0240272 समन्तान्निन्युरव्यग्रा गणपा देवसंमताः ॥
- SP0240281 ततो दिशः समुद्राश्च वरुणः सधनेश्वरः ।
- SP0240282 यमोऽग्निर्वसवश्चैव चन्द्रादित्यौ ग्रहैः सह ॥
- SP0240291 ताराऽपाणि सर्वाणि नक्षत्राणि ध्रुवस्तथा ।

- SP0240292 रुद्रा रक्षांसि यक्षाश्च अश्विनौ दैत्यदानवाः ॥
- SP0240301 गन्धर्वाप्सरसश्चैव नारदः पर्वतस्तथा ।
- SP0240302 पृथिवी च समुद्राश्च वर्षाणि गिरयस्तथा ॥
- SP0240311 वृक्षाश्च वीरुधश्चैव ओषध्यश्च महाबलाः ।
- SP0240312 नद्यः सर्वाः समाजग्मुः पशवश्चैव सर्वशः ॥
- SP0240321 लोकस्य मातरश्चैव पृथिवी स्वर्ग एव च ।
- SP0240322 भूतानि प्रकृतिश्चैव इन्द्रियाणि च सर्वशः ॥
- SP0240331 तीर्थानि चैव सर्वाणि दानानि विविधानि च ।
- SP0240332 ऋचो यजूंषि सामानि अथर्वाशिष्णारसावपि ॥
- SP0240341 यज्ञाश्च कृतवश्चैव उष्टयो नियमास्तथा ।
- SP0240342 छन्दांसि चैव सर्वाणि पिशाचा देवयोनयः ।
- SP0240343 ब्रह्मा च ऋषयश्चैव विष्णुः सानुचरस्तथा ॥
- SP0240351 तेष्यागतेषु सर्वेषु भगवान्गोवृषध्वजः ।
- SP0240352 सर्वकार्यविधिं कर्तुमादितेश पितामहम् ॥
- SP0240361 अकैकं कलशं तत्र सर्वौषधिसमन्वितम् ।
- SP0240362 कृत्वाद्भिः पूरयित्वा च कुशेशयमुष्णावृतम् ॥
- SP0240371 जयां च विजयां चैव सिंही व्याधी तथैव च ।
- SP0240372 सुवर्चलां शशज्जपुष्पीं विष्णुकान्तां पुनर्नवाम् ॥
- SP0240381 कुमारी चन्द्रकान्तां च मृतसंश्रवणीमपि ।
- SP0240382 आदित्यवर्चसं चैव अमृतां श्रीनिकेतनाम् ॥
- SP0240391 तथा कुमुद्वती चैव प्राक्षिपंस्तेष्वथौषधीः ।
- SP0240392 पार्थिवेषु तदा व्यास सर्वेष्वेव गाणेश्वराः ॥
- SP0240401 सौवर्णेषु तु सर्वेषु तीर्थानि विविधानि च ।
- SP0240402 दानानि चैव सर्वाणि भगवान्संन्यवेशयत् ॥
- SP0240411 राजतेषु च कुम्भेषु मन्त्रांश्छन्दांसि चैव ह ।
- SP0240412 कतूनन्यांश्च विविधा उष्टीः काम्यांस्तथेतरेण ॥

- SP0240421 औद्गुम्भरेषु सर्वेषु सरितः सागरांस्तथा ।
 SP0240422 तपांसि नियमांश्चैव भगवानभ्यविन्यसत ॥
 SP0240431 अेकैकं कलशं तत्र अत्तिपूर्यात्तिमन्थ च ।
 SP0240432 वेष्टयित्वा च सूत्रेण देवेभ्यः प्रददौ विभुः ॥
 SP0240441 स जग्राह तदा ब्रह्मा अेकं कलशमात्मना ।
 SP0240442 विष्णवे च ददावेकमेकमिन्द्राय धीमते ।
 SP0240443 गणपेभ्यस्तथा चान्यानृषिभ्यश्च पितामहः ॥
 SP0240451 ततस्तमासने तस्मिन्नुपवेश्य महामनाः ।
 SP0240452 अर्चयित्वा ततो ब्रह्मा स्वयमेवाभ्यषिचत ॥
 SP0240461 ततो विष्णुस्ततः शक्रो ऋषयश्च सहामरैः ।
 SP0240462 गणाधिपाश्च सर्वे ते अभ्यषिचन्त नन्दिनम् ॥
 SP0240471 वासोयुगं च तद्विव्यं गन्धान्दिव्यांस्तथैव च ।
 SP0240472 केयूरे कुण्डले चैव मुकुटं हारमेव च ।
 SP0240473 पट्टिसं शूलवजे च अशनी च ददौ स्वयम् ॥
 SP0240481 छत्रं जग्राह देवेन्द्रो वायुर्व्यज्जनमेव च ।
 SP0240482 ऋषयस्तुष्टुवुश्चैव पितामहपुरोगमाः ॥
 SP0240490 विष्णुरुवाच ।
 SP0240491 नमः कुष्माण्डराजाय वज्रोद्यतकराय च ।
 SP0240492 शालशकटायनपौत्राय हलमार्गोत्थिताय च ॥
 SP0240501 शिलाहस्य च पुत्राय रुद्रजप्यकराय च ।
 SP0240502 रुद्रभक्त्याय देवाय नमोऽन्तर्जलशायिने ॥
 SP0240511 गणानां पतये चैव भूतानां पतये नमः ।
 SP0240512 उमापुत्राय देवाय पट्टिसायुधधारिणे ॥
 SP0240521 नमो दंष्ट्राकरालाय ललाटनयनाय च ।
 SP0240522 प्रमथाय वरेण्याय षशानायार्पिताय च ॥
 SP0240531 द्वाराध्यक्षाय शूराय सुयशापतये नमः ।

- SP0240532 नमः प्रवरमालाय क्षीरोदनिलयाय च ॥
- SP0240541 महागण्नाधिपतये महायोगेश्वराय च ।
- SP0240542 द्दण्डिमुण्डाय अण्डाय अकाक्षरस्ताय च ॥
- SP0240551 अक्षयायामृतायैव अजरायामराय च ।
- SP0240552 पशूनां पतये चैव जेत्रे मृत्योस्तथैव च ॥
- SP0240561 नमः पवनवेगाय सर्वज्ञायोजिताय च ।
- SP0240562 अनेकशिरसे चैव अनेकचरणाय च ॥
- SP0240571 किरीटिने कुण्डलिने महापरिधभाह्वे ।
- SP0240572 सर्वान्देवान्गाणान्चैव पाहि देव नमोऽस्तु ते ॥
- SP0240580 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0240581 अ एवं स्तुत्वा ततो देवस्तस्मै व्यास महात्मने ।
- SP0240582 प्राजलिः प्रयतो भूत्वा जयशब्दं चकार ह ॥
- SP0240591 ततो गाणा जयेत्युस्ततो देवास्ततोऽसुराः ।
- SP0240592 ततः सर्वाणि भूतानि ब्रह्मा शकस्तथैव च ॥
- SP0240601 ततः शशनांश्च मेरींश्च पटहाडम्भरांस्तथा ।
- SP0240602 वंशांश्च पाशावांश्चैव कृकवान्गोविषाणिकान् ॥
- SP0240611 द्दण्डिमान्नेणुकांश्चैव मर्दलांश्चैव सर्वशः ।
- SP0240612 अवाद्यन्त गाणपा हर्षयन्तो मुटा युताः ॥
- SP0240620 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0240621 नन्दीश्वरस्य य एमं स्तवं देवात्मिनिर्मितम् ।
- SP0240622 पठेत सततं मर्त्याः स गच्छेन्मम लोकताम् ॥
- SP0240631 नमो नन्दीश्वरायेति कृत्वा यः स्वप्नमाचरेत् ।
- SP0240632 तस्य कुष्माण्डराजेभ्यो न भयं विद्यते क्वचित् ॥
- SP0240641 यत्रायं स्थाप्यते नित्यं स्तवः परमपूजितः ।
- SP0240642 न भयं तत्र भवति ग्रहेभ्यो व्यास सर्वदा ॥
- SP0240651 नन्दीश्वरं ये प्रणमन्ति मर्त्या नित्यं प्रसन्नेन्द्रियशुद्धसत्त्वाः ।

SP0240652 ते देवदेवस्य सहाद्रिपुत्र्या छष्टा वरिष्ठाश्च गाशा भवन्ति ॥

SP0249999 एति स्कन्दपुराणे अतुर्विंशतिमोऽध्यायः ॥

स्कन्दपुराण अध्याय २४

SP0240010 सनत्कुमार उवाच ।

SP0240011 ते गाशेशा महासत्त्वाः सर्वे देवेश्वरेश्वराः ।

SP0240012 प्राणम्य देवं देवीं च एतं वचनमब्रुवन् ॥

SP0240021 भगवन्देवतारिध्न देवदेवाम्बिकापते ।

SP0240022 किमर्थं वयमाहूता आज्ञापय कृतं हि तत ॥

SP0240031 किं सागराद्योषयामो यमं वा सह किंकरैः ।

SP0240032 इमो मृत्युमुतामृत्युर्न भवत्वद्ये पद्मजः ॥

SP0240041 बद्धवेन्द्रं सह देवेश्च सविषणुं सह वायुना ।

SP0240042 आनयामः सुसंकुद्धा दैत्यान्वा सह दानवैः ॥

SP0240051 कस्याद्ये व्यसनं धोरं करिष्यामस्तवाज्ञया ।

SP0240052 कस्य वाद्योत्सवं देव सर्वकामसमृद्धिमत ॥

SP0240061 तांस्तथावादिनः सर्वान्ममतो भक्तवत्सलः ।

SP0240062 उवाच देवः सम्भूज्य गाशान्गाणपतिर्भवः ॥

SP0240070 देव उवाच ।

SP0240071 शृणुध्वं यत्कृते यूयमिहाहूता जगद्धिताः ।

SP0240072 श्रुत्वा च प्रयतात्मानः कुरुध्वं तदशशिकताः ॥

SP0240081 नन्दीश्वरोऽयं पुत्रो नः सर्वेषामीश्वरेश्वरः ।

SP0240082 प्रियोऽग्रनायकश्चैव सेनानीर्वः समाहितः ॥

SP0240091 तमिमं मम संदेशाद्यूयं सर्वेऽत्तिसंमताः ।

SP0240092 सेनान्यमत्तिषियध्वं महायोगपतिं पतिम ॥

SP0240101 अद्यप्रभृति युष्माकमयं नन्दीश्वरः शुभः ।

SP0240102 प्रियो गौश्वयुक्तश्च सेनानीश्मरः प्रभुः ॥

SP0240110 सनत्कुमार उवाच ।

- SP0240111 એવમુક્તો ભગવતા ગણપાઃ સર્વ એવ તે ।
- SP0240112 એવમસ્તિવતિ સંમન્ય સમ્મારાનાહરંસ્તતઃ ॥
- SP0240121 તસ્ય રૂપાશ્રયં દિવ્યં જામ્બૂનદમયં શુભમ ।
- SP0240122 આસનં મેરુસંકાશં મનોરમમથાહરન ॥
- SP0240131 શાતકુમ્ભમયં ચાપિ ચારુચામીકરપ્રભમ ।
- SP0240132 મુક્તાદામાવલમ્બં ચ મણિરત્નાવભાસિતમ ॥
- SP0240141 સ્તમ્ભૈશ્ચ વૈડૂર્યમયૈઃ કિશિકણીજાલસંવૃતમ ।
- SP0240142 ચારુરત્નકસંયુક્તં મણ્ડપં વિશ્વતોમુખમ ।
- SP0240143 કૃત્વા ચક્રુશ્ચ તમ્મધ્યે તદાસનવરં શુભમ ॥
- SP0240151 તસ્યાગ્રતઃ પાદપીઠં નીલં વજાવભાસિતમ ।
- SP0240152 ચક્રુઃ પાદપ્રતિષ્ઠાર્થં કલશૌ ચાસ્ય પાર્શ્વગૌ ।
- SP0240153 સમ્પૂર્ણૌ પરમામ્ભોભિરરવિન્દાવૃતાનૌ ॥
- SP0240161 અગ્રતોડગ્નિં સમાધાય વૃષભં ચાપિ પાર્શ્વતઃ ।
- SP0240162 સવત્સાં સુરભિં ચાપિ તસ્ય પાર્શ્વેડય દક્ષિણે ॥
- SP0240171 ઇત્રં શતશલાકં ચ જામ્બૂનદમયં શુભમ ।
- SP0240172 શશ્ણ્મહારામ્બુગૌરેણ પૃષ્ઠેનાભિવિરાજિતમ ॥
- SP0240181 વ્યજનં ચન્દ્રશુભ્રં ચ હેમદણ્ડં સુચારુમત ।
- SP0240182 માલાં કુશેશયાનાં ચ ભ્રમરાવલિસેવિતામ ॥
- SP0240191 આનિન્યુસ્તત્ર ગણપા નઘ્યાવર્તાશ્ચ કાચનાન ।
- SP0240192 પુનર્વસું ચ પુષ્યં ચ દ્વૌ મત્સ્યૌ વરુણાલયૌ ॥
- SP0240201 સ્વસ્તિકં વર્ધમાનં ચ શ્રીવત્સં ચૈવ કાચનમ ।
- SP0240202 કીચકા વેણવશ્ચૈવ કન્યા ચૈવાભિપૂજિતા ॥
- SP0240211 ઐરાવતં સુપ્રતીકં ગજાવેતૌ ચ પૂજિતૌ ।
- SP0240212 ધ્વજં ચ પૂજિતં દિવ્યં શશ્ણ્મં ચૈવેન્દુવર્ચસમ ॥
- SP0240221 કલશાનાં સહસ્રં ચ કાચનાનાં સુવર્ચસામ ।
- SP0240222 રાજતાનાં સહસ્રં ચ પાર્થિવાનાં તથૈવ ચ ॥

- SP0240231 ताम्राणामथ दिव्यानां सहस्रमनलत्विषाम ।
 SP0240232 वासोयुगं वृक्षं च विरजः सूक्ष्ममेव च ॥
 SP0240241 मुकुटं काचनं चैव सुकृतं विश्वकर्माण ।
 SP0240242 कुण्डले चामले दिव्ये वज्रं चैव वरायुधम ॥
 SP0240251 पट्टिसं च महद्विद्यं शूलं चाशनिमेव च ।
 SP0240252 जाम्बूनटमयं सूत्रं केयूरद्वयमेव च ॥
 SP0240261 हारं च मणिचित्राशुगं रोचनारुचकं तथा ।
 SP0240262 नलभां पारियात्रं च वर्षं कण्ठकण्ठिमेव च ॥
 SP0240271 दर्भाश्च दिव्यां समिधमाज्यं धूपमथापि च ।
 SP0240272 समन्तान्निन्युरव्यग्रा गाणपा देवसंमताः ॥
 SP0240281 ततो दिशः समुद्राश्च वरुणः सधनेश्वरः ।
 SP0240282 यमोऽग्निर्वसवश्चैव चन्द्रादित्यौ ग्रहैः सह ॥
 SP0240291 ताराऽपाणि सर्वाणि नक्षत्राणि ध्रुवस्तथा ।
 SP0240292 रुद्रा रक्षांसि यक्षाश्च अश्विनौ दैत्यदानवाः ॥
 SP0240301 गन्धर्वाप्सरसश्चैव नारदः पर्वतस्तथा ।
 SP0240302 पृथिवी च समुद्राश्च वर्षाणि गिरयस्तथा ॥
 SP0240311 वृक्षाश्च वीरुधश्चैव ओषध्यश्च महाभलाः ।
 SP0240312 नद्यः सर्वाः समाजग्मुः पशवश्चैव सर्वशः ॥
 SP0240321 लोकस्य मातरश्चैव पृथिवी स्वर्ग एव च ।
 SP0240322 भूतानि प्रकृतिश्चैव इन्द्रियाणि च सर्वशः ॥
 SP0240331 तीर्थानि चैव सर्वाणि दानानि विविधानि च ।
 SP0240332 ऋचो यजूंषि सामानि अथर्वाशिणारसावपि ॥
 SP0240341 यज्ञाश्च कृतवश्चैव उष्टयो नियमास्तथा ।
 SP0240342 छन्दांसि चैव सर्वाणि पिशाचा देवयो नयः ।
 SP0240343 ब्रह्मा च ऋषयश्चैव विष्णुः सानुचरस्तथा ॥
 SP0240351 तेष्यागतेषु सर्वेषु भगवान्गोवृषध्वजः ।

- SP0240352 सर्वकार्यविधिं कर्तुमादित्येश पितामहम् ॥
- SP0240361 अेकैकं कलशं तत्र सर्वौषधिसमन्वितम् ।
- SP0240362 कृत्वाद्भिः पूरयित्वा च कुशेशयमुष्णावृतम् ॥
- SP0240371 जयां च विजयां चैव सिंही व्याधी तथैव च ।
- SP0240372 सुवर्चलां शशङ्गपुष्पीं विष्णुकान्तां पुनर्नवाम् ॥
- SP0240381 कुमारी चन्द्रकान्तां च मृतसंश्रवनीमपि ।
- SP0240382 आदित्यवर्चसं चैव अमृतां श्रीनिकेतनाम् ॥
- SP0240391 तथा कुमुद्वती चैव प्राक्षिपंस्तेष्वथौषधीः ।
- SP0240392 पार्थिवेषु तदा व्यास सर्वेष्वेव गाणेश्वराः ॥
- SP0240401 सौवर्णेषु तु सर्वेषु तीर्थानि विविधानि च ।
- SP0240402 दानानि चैव सर्वाणि भगवान्संन्यवेशयत् ॥
- SP0240411 राजतेषु च कुम्भेषु मन्त्रांश्छन्दांसि चैव ह ।
- SP0240412 कतूनन्यांश्च विविधां एष्टीः काम्यांस्तथेतरेण ॥
- SP0240421 औद्दुम्भरेषु सर्वेषु सरितः सागरांस्तथा ।
- SP0240422 तपांसि नियमांश्चैव भगवानभ्यविन्यसत् ॥
- SP0240431 अेकैकं कलशं तत्र अम्बिपूर्याम्बिमन्थ्य च ।
- SP0240432 वेष्टयित्वा च सूत्रेण देवेभ्यः प्रददौ विभुः ॥
- SP0240441 स जग्राह तदा ब्रह्मा अेकं कलशमात्मना ।
- SP0240442 विष्णवे च ददावेकमेकमिन्द्राय धीमते ।
- SP0240443 गाणपेभ्यस्तथा चान्यानृषिभ्यश्च पितामहः ॥
- SP0240451 ततस्तमासने तस्मिन्नुपवेश्य महामनाः ।
- SP0240452 अर्चयित्वा ततो ब्रह्मा स्वयमेवाभ्यषिचत् ॥
- SP0240461 ततो विष्णुस्ततः शङ्को ऋषयश्च सहामरैः ।
- SP0240462 गाणाधिपाश्च सर्वे ते अभ्यषिचन्त नन्दिनम् ॥
- SP0240471 वासोयुगं च तद्विव्यं गन्धान्दिव्यांस्तथैव च ।
- SP0240472 केयूरे कुण्डले चैव मुकुटं हारमेव च ।

- SP0240473 पट्टिसं शूलवजे च अशनी च ददौ स्वयम ॥
- SP0240481 छत्रं जग्राह देवेन्द्रो वायुर्व्यज्जनमेव च ।
- SP0240482 ऋषयस्तुष्टुवुश्चैव पितामहपुरोगमाः ॥
- SP0240490 विष्णुरुवाच ।
- SP0240491 नमः कुष्माण्डराजाय वज्रोद्यतकराय च ।
- SP0240492 शालशकटायनपौत्राय हलमार्गोत्थिताय च ॥
- SP0240501 शिलादस्य च पुत्राय रुद्रजप्यकराय च ।
- SP0240502 रुद्रभक्त्याय देवाय नमोऽन्तर्जलशायिने ॥
- SP0240511 गणानां पतये चैव भूतानां पतये नमः ।
- SP0240512 उमापुत्राय देवाय पट्टिसायुधधारिणे ॥
- SP0240521 नमो दंष्ट्राकरालाय ललाटनयनाय च ।
- SP0240522 प्रमथाय वरेण्याय षण्णानायार्पिताय च ॥
- SP0240531 द्वाराध्यक्षाय शूराय सुयशापतये नमः ।
- SP0240532 नमः प्रवरमालाय क्षीरोदनिलयाय च ॥
- SP0240541 महागणाधिपतये महायोगेश्वराय च ।
- SP0240542 द्विष्टिमुण्डाय अण्डाय अकाक्षरस्ताय च ॥
- SP0240551 अक्षयायामृतायैव अजरायामराय च ।
- SP0240552 पशूनां पतये चैव जेत्रे मृत्योस्तथैव च ॥
- SP0240561 नमः पवनवेगाय सर्वज्ञायार्जिताय च ।
- SP0240562 अनेकशिरसे चैव अनेकचरणाय च ॥
- SP0240571 किरीटिने कुण्डलिने महापरिधभाह्वे ।
- SP0240572 सर्वान्देवान्गणान् चैव पाहि देव नमोऽस्तु ते ॥
- SP0240580 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0240581 अ एवं स्तुत्वा ततो देवस्तस्मै व्यास महात्मने ।
- SP0240582 प्राजलिः प्रयतो भूत्वा जयशब्दं चकार ह ॥
- SP0240591 ततो गणा जयेत्युच्युस्ततो देवास्ततोऽसुराः ।

SP0240592 ततः सर्वाणि भूतानि ब्रह्मा शकस्तथैव च ॥
 SP0240601 ततः शशङ्गांश्च मेरींश्च पटहाडम्भरांस्तथा ।
 SP0240602 वंशांश्च पाशांश्चैव कृक्वान्गोविषाणिकान् ॥
 SP0240611 द्विष्टिमान्नेणुकांश्चैव मर्दलांश्चैव सर्वशः ।
 SP0240612 अवाद्यन्त गाशापा इर्षयन्तो मुटा युताः ॥
 SP0240620 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0240621 नन्दीश्वरस्य य एमं स्तवं देवात्मिनिर्मितम् ।
 SP0240622 पठेत सततं मर्त्यः स गच्छेन्मम लोकताम ॥
 SP0240631 नमो नन्दीश्वरायेति कृत्वा यः स्वप्नमाचरेत् ।
 SP0240632 तस्य कुष्माण्डराजेभ्यो न भयं विद्यते क्वचित् ॥
 SP0240641 यत्रायं स्थाप्यते नित्यं स्तवः परमपूजितः ।
 SP0240642 न भयं तत्र भवति ग्रहेभ्यो व्यास सर्वदा ॥
 SP0240651 नन्दीश्वरं ये प्राणमन्ति मर्त्या नित्यं प्रसन्नेन्द्रियशुद्धसत्त्वाः ।
 SP0240652 ते देवदेवस्य सहाद्रिपुत्र्या छष्टा वरिष्ठाश्च गाशा भवन्ति ॥
 SP0249999 एति स्कन्दपुराणे अतुर्विंशतिमोऽध्यायः ॥

स्कन्दपुराण अध्याय २५

SP0250010 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0250011 ततस्तत्रागतान्देवान्देवताधिपतिर्भवः ।
 SP0250012 मरुतः प्राह सम्पूजय कन्यार्थं सदसत्पतिः ॥
 SP0250021 मरुतो ये महावेगा महासत्त्वा महौजसः ।
 SP0250022 आमन्थ नाम्ना तानीशः सशक्रः सपितामहः ॥
 SP0250031 युष्माकं सुयशा कन्या सुभगा द्विव्यरूपिणी ।
 SP0250032 दातुमर्हथ तां सुभ्रूं स्नुषां मह्यं महाबलाः ॥
 SP0250040 मरुत उच्युः ।
 SP0250041 त्वमस्माकं च तस्याश्च सर्वस्य जगतस्तथा ।
 SP0250042 प्रभविष्युस्त्रिलोकेश न तु याचितुमर्हसि ॥

- SP0250051 त्वयैव देया ग्राह्या च त्वं नो गतिरनुत्तमा ।
 SP0250052 मा नः परानिवेशान याचनेन विभावय ॥
 SP0250061 पिता नः कश्यपः श्रीमान्मरीचिश्च पितामहः ।
 SP0250062 पितामहपिता ब्रह्मा तस्यापि त्वं पितामहः ।
 SP0250063 स त्वं पितामहोऽस्माकं न परान्कर्तुमर्हसि ॥
 SP0250071 स अवेममुक्तो देवेशो मरुद्भिर्देवसत्तमैः ।
 SP0250072 सुयशां मरुतां कन्यामानयामास तत्क्षणात् ॥
 SP0250081 स्वयं होतास्य तत्रासीद्ब्रह्मा लोकपितामहः ।
 SP0250082 कश्यपश्च तथोद्गाता अत्रिः साम स्वयं जगौ ।
 SP0250083 अथर्वाशिष्णारसौ देवौ ब्रह्मत्वमपि चक्रतुः ॥
 SP0250091 नारदः पर्वतश्चैव चित्रसेनश्च गायनः ।
 SP0250092 विश्वावसू रुचिश्चैव हाहा हूहू तथैव च ॥
 SP0250101 तथा शालिशिरा यश्च विश्रुतो गाण्डमण्डकः ।
 SP0250102 ष्टिश्चैवेन्द्रवाहश्च यज्ञवाहोऽथ दक्षिणः ।
 SP0250103 अते चान्ये च गन्धर्वा जगुर्मधुरकण्ठिनः ॥
 SP0250111 उर्वशी चैव रम्भा च धृताची पूर्वचित्यपि ।
 SP0250112 तिलोत्तमा च विश्वाची अन्याश्चाप्सरसः शुभाः ।
 SP0250113 अनृत्यन्त महाभागा नृत्यं सुरमनोहरम् ॥
 SP0250120 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0250121 स अवेमभवद्भ्यास विवाहस्तस्य धीमतः ।
 SP0250122 नन्दिनो गाणमुप्यस्य अनौपम्यो ह्यनिन्दितः ॥
 SP0250131 ततः स तु कृतोद्वाहो नन्दी गत्वा महामनाः ।
 SP0250132 पादान्ववन्दे देवस्य देव्या ब्रह्मण अवे च ।
 SP0250133 शिलाहस्य च लोकेशः श्रिया परमया युतः ॥
 SP0250140 देव उवाच ।
 SP0250141 वरं वृणीष्व पुत्र त्वं स्नुषा येयं तव प्रिया ।

- SP0250142 वरं ददामि ते वत्स अनया सहमीप्सितम् ॥
- SP0250150 नन्द्युवाच ।
- SP0250151 भगवन्त्यदि तुष्टोऽसि त्वयि भक्तिर्दृढास्तु मे ।
- SP0250152 सदा च तुष्टो भव मे साम्भः सह गाणेश्वरैः ॥
- SP0250161 पितरं चैव मे देव उत्पादकमिमं प्रभो ।
- SP0250162 अनुग्रहेण युक्तेन योक्तुमर्हसि कामद ॥
- SP0250170 देव उवाच ।
- SP0250171 सदाहं तव नन्दीश सुतुष्टः सगाणेश्वरः ।
- SP0250172 पार्वत्या सहितो धीमनिदं च शृणु मे वचः ॥
- SP0250181 सदेष्टश्च वरिष्ठश्च परमैश्वर्यसंयुतः ।
- SP0250182 महायोगी महेश्वासो महाबलपराक्रमः ॥
- SP0250191 अजय्यश्चैव जेता च पूजयेज्यश्च सदा भव ।
- SP0250192 अहं यत्र भवांस्तत्र यत्र त्वं तत्र चाप्यहम् ॥
- SP0250201 अयं च ते पिता विप्रः परमैश्वर्यसंयुतः ।
- SP0250202 भविष्यति गाणध्यक्षो महागाणपतिर्मम ॥
- SP0250211 पर्वतं चास्य वैभ्राजं कामगं सर्वकाचनम् ।
- SP0250212 उपेतं भवनैर्दिव्यैः प्रयच्छामि जनावृतम् ।
- SP0250213 तेनायं सर्वलोकेषु चरिष्यति यथेप्सितम् ॥
- SP0250221 स्थानं श्रीपर्वते चास्य भविष्यति सुपूजितम् ।
- SP0250222 भृगौ तस्मिंश्च यः प्राणांस्त्यक्षयते वै सुधार्मिकः ।
- SP0250223 स कामचारी वैभ्राजे गाणपोऽस्य भविष्यति ॥
- SP0250230 सनत्कुमार उवाच ।
- SP0250231 ततो देवी महाभागा शैलाटेरददद्रम ।
- SP0250232 सोऽब्रवीत्त्वयि भक्तिर्मे सदैवानपगा भवेत् ॥
- SP0250241 ततो मरुत्सुता चैव उभाभ्यामपि चोदिता ।
- SP0250242 वरं वृणु यथेष्टं वै ताविदं प्रत्युवाच ह ॥

- SP0250251 युवयोस्तु भक्तिर्मे तथा भर्तारि चैव हि ।
 SP0250252 नित्यं चानपगा स्यान्मे धर्मे च मतिरुत्तमा ।
 SP0250253 अेतद्विष्णामि देवेशौ वरं वरसहस्रदौ ॥
 SP0250260 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0250261 ततस्तावेवमेतत्ते भवितेति शुचिस्मिते ।
 SP0250262 उच्यतुर्मुदितौ देवौ स्नुषां तां वरवर्णिनीम् ॥
 SP0250271 गणेश्चास्य ततोऽभ्येत्य सर्वे देवप्रियेप्सया ।
 SP0250272 वरं ददुर्महासत्त्वाः स वने काचनप्रभः ॥
 SP0250281 युष्मासु मम भक्तिश्च ऐश्वर्यं चापि संमतम् ।
 SP0250282 वश्याश्च यूयं सर्वे मे प्रियो युष्माकमेव च ॥
 SP0250290 गणेश उच्युः ।
 SP0250291 भवान्मन्तानुमन्ता च गतिरागतिरेव च ।
 SP0250292 अस्माकमीशः सर्वेषां देवानामपि चेश्वरः ॥
 SP0250301 कुष्माण्डानां वरिष्ठश्च रुद्राणां त्वं महाबलः ।
 SP0250302 र्छतीनां द्वारपालश्च प्रमथानां तथैव च ॥
 SP0250311 महाबलो महायोगी सेनानीस्त्वं हि नो मतः ।
 SP0250312 त्वं भूतो भूतनेता च नायकोऽथ विनायकः ॥
 SP0250321 ग्रहाणामधिपश्चैव उग्रदण्डधरस्तथा ।
 SP0250322 त्वमग्रयोधी शत्रुघ्नस्त्वं वीरस्त्वं दिवस्पतिः ॥
 SP0250331 महानुभावस्त्वं चैव क्षीरोदनिलयश्च ह ।
 SP0250332 जप्येश्वरनिकेतश्च जप्येश्वरविभावितः ॥
 SP0250341 भावनः सर्वभूतानां वरदो वरदार्यितः ।
 SP0250342 अस्माकं वरदश्चैव भव भूतेश्वर प्रभो ॥
 SP0250350 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0250351 स अेवं गणपैः सर्वैः स्तुतो नन्दीश्वरो विभुः ।
 SP0250352 उवाच प्रणतः सर्वान्भूत किं कर्वाणि वः ॥

- SP0250361 त अेवमुक्ता गाणपाः सर्व अेव महाबलाः ।
 SP0250362 त्रिचुस्तं दिव्यभावज्ञा देवदेवस्य संनिधौ ॥
 SP0250371 त्वमस्माकं गाणाध्यक्षः कृतो देवेन शम्भुना ।
 SP0250372 अस्माभिश्चाभिषिक्तस्त्वं नायको धर्मदायकः ॥
 SP0250381 स त्वं शिवश्च सौम्यश्च गुणवानगुणेष्वपि ।
 SP0250382 क्षमाशौचदमोपेतो भव नः प्रियकृत्सदा ॥
 SP0250390 सनत्कुमार उवाच ।
 SP0250391 अेवमुक्तस्तदा सर्वाभ्याम्य बहुमानतः ।
 SP0250392 शिरस्यजलिमाधाय गाणपानस्तुवत्तदा ॥
 SP0250400 नन्द्युवाच ।
 SP0250401 नमो वः सर्वभूतेभ्यो नमो योगिभ्य अेव च ।
 SP0250402 नमश्चाप्यनिकेतेभ्यो योगीशेभ्यो नमस्तथा ॥
 SP0250411 नमः कामचरेभ्यश्च नम उग्रेभ्य अेव च ।
 SP0250412 मृत्युभ्यश्च यमेभ्यश्च कालेभ्यश्च नमो नमः ॥
 SP0250421 नमः काचनमालेभ्यः सर्वधर्मिभ्य अेव च ।
 SP0250422 नमो वो वधकेभ्यश्च अवध्येभ्यस्तथैव च ॥
 SP0250431 नमः परमयोगिभ्यो जटिभ्यश्च नमो नमः ।
 SP0250432 नमो वोऽदृश्यरूपेभ्यो विकृतेभ्यस्तथैव च ॥
 SP0250441 नमो वल्कलवासेभ्यः कृत्तिवासेभ्य अेव च ।
 SP0250442 नमः श्वेताम्बरस्रग्भ्यश्चित्रस्रग्भ्यो नमो नमः ॥
 SP0250451 धावद्भ्यश्च द्रवद्भ्यश्च प्रस्थितेभ्यो नमो नमः ।
 SP0250452 नमो मुनिभ्यो गायद्भ्यो जपद्भ्यश्च नमो नमः ॥
 SP0250461 नमः शरभरूपेभ्यः शतरूपेभ्य अेव च ।
 SP0250462 नमः पर्वतवासेभ्यो व्याघ्ररूपेभ्य अेव च ॥
 SP0250471 नमो माज्जररूपेभ्यः काककोकेभ्य अेव च ।
 SP0250472 नमो दैवतरूपेभ्यः पवनेभ्यस्तथैव च ॥

- SP0250481 નમોઽગ્નિભ્યસ્તથાહ્લયશ્ચ વરુણોભ્યસ્તથૈવ ચ ।
- SP0250482 નમો ધનેશરૂપેભ્યઃ સર્વરૂપિભ્ય એવ ચ ॥
- SP0250491 નમશ્ચોદરવક્ત્રેભ્યઃ સર્વવક્ત્રેભ્ય એવ ચ ।
- SP0250492 નમો વામનરૂપેભ્યો વામરૂપેભ્ય એવ ચ ॥
- SP0250501 દેવાસુરમનુષ્યાણામાપ્યાયિભ્યો નમો નમઃ ।
- SP0250502 નમો વઃ સર્વભૂતાનાં નમો વઃ સર્વતઃ શુભાઃ ॥
- SP0250511 ગ્રહેભ્યશ્ચ નમો વોઽસ્તુ મોક્ષોભ્યશ્ચ નમસ્તથા ।
- SP0250512 શુભેભ્યશ્ચ નમો વોઽસ્તુ અશુભેભ્યસ્તથૈવ ચ ।
- SP0250513 મમ સૌમ્યાઃ શિવાશ્ચૈવ ભવન્તુ ગણનાયકાઃ ॥
- SP0250521 ઇતિ સ્તુતા ગણપતયો મહાબલાઃ શુભૈર્વચોભિઃ સુરશત્રુનાશન
- SP0250522 દિશન્તુ મે સુખમતુલં સુખપ્રદા બલં ચ વીર્યં સ્થિરતાં ચ સંય
- SP0250531 તપોઽક્ષયં સ્થાનમથાતુલાં ગતિં યશસ્તથાગ્ર્યં બહુ ધર્મનિત્ય
- SP0250532 દિશન્તુ સર્વં મનસેષ્ણિતં ચ મે સુરેશ્વરાઃ પુષ્ટિમનુત્તમાં તથા
- SP0250540 સનત્કુમાર ઉવાચ ।
- SP0250541 ઇમૌ નન્દિગણેન્દ્રાણાં સ્તવૌ યોઽધ્યેતિ નિત્યશઃ ।
- SP0250542 સોઽશ્વમેધાવભૃથવત્સર્વપાપૈઃ પ્રમુચ્યતે ॥
- SP0250551 સન્ધ્યાયામપરસ્યાં તુ જપન્માપં દિવાકૃતમ ।
- SP0250552 પૂર્વસ્યાં સંત્યજેદ્વાપિ સર્વરાત્રિકૃતં જપન ॥
- SP0250560 સનત્કુમાર ઉવાચ ।
- SP0250561 તતસ્તે ગણપાઃ સર્વે સંસ્તુતાસ્તેન ધીમતા ।
- SP0250562 નિસૃષ્ટાશ્ચ તદા જગ્મુઃ પ્રણિપત્ય વૃષધ્વજમ ॥
- SP0250571 દેવાશ્ચ સર્વલોકાશ્ચ તતો દેવઃ સ્વયં પ્રભુઃ ।
- SP0250572 સૃષ્ટ્વા નન્દીશ્વરગૃહં પ્રદાય ચ મહામનાઃ ।
- SP0250573 ઈષ્ણિતં સહ દેવ્યા વૈ જગામ સ્થાનમવ્યયમ ॥
- SP0250581 ય ઇમં નન્દિનો જન્મ વરદાનં તથૈવ ચ ।
- SP0250582 અભિષેકં વિવાહં ચ પઠેદ્વા શ્રાવયીત વા ।

SP0250583 ब्राह्मणः स मृतो याति नन्दीश्वरसलोकताम ॥

SP0250591 यो नियतस्तु पठेत्प्रयतात्मा सर्वमिमं प्राणतो भवभक्त्या ।

SP0250592 सोऽपि गतः परलोकविचारी नन्दिमोऽनुचरो हि मम स्यात् ।

SP0259999 एति स्कन्दपुराणे पञ्चविंशतिमोऽध्यायः ॥